

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

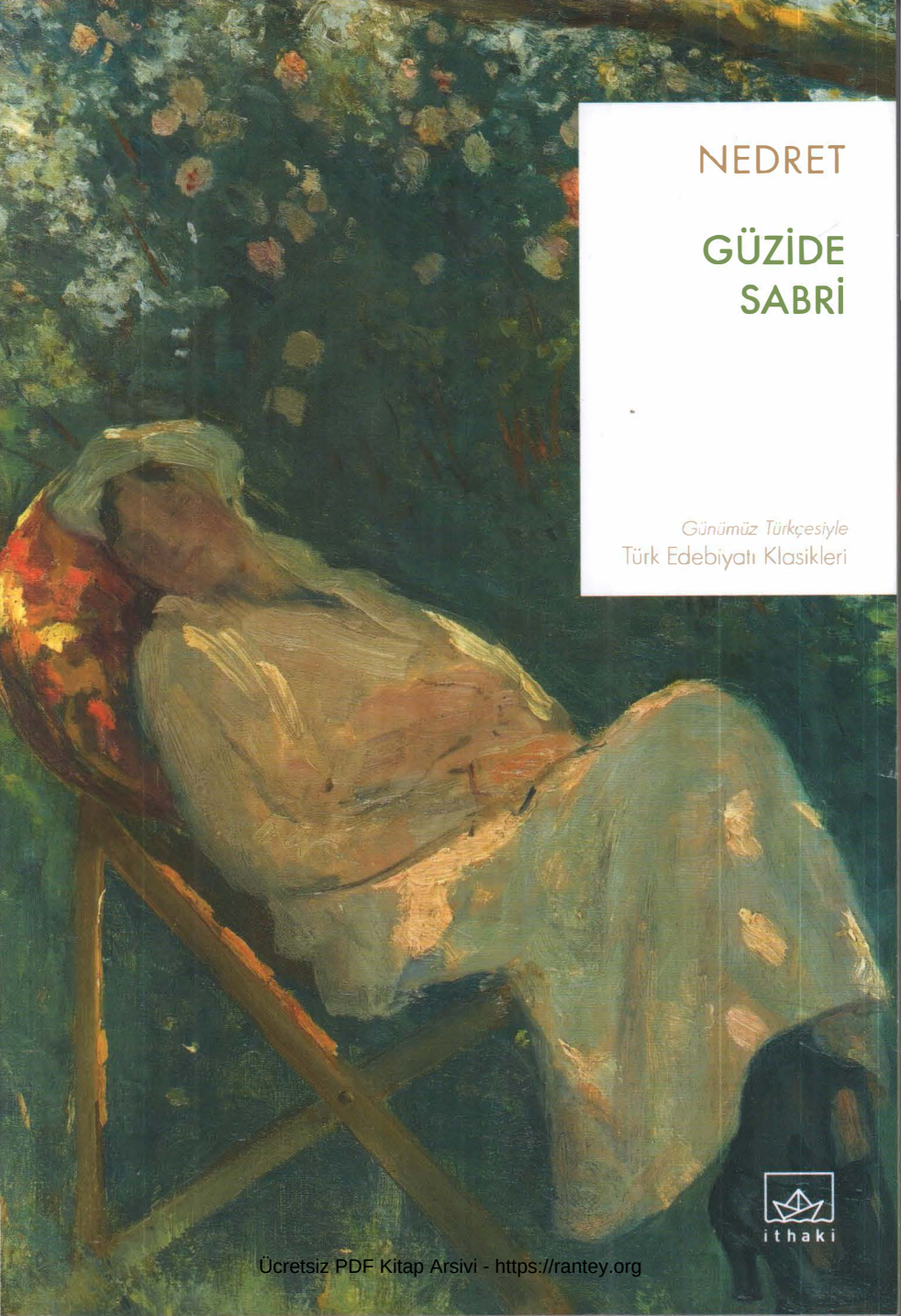
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NEDRET

GÜZİDE
SABRİ

Günümüz Türkçesiyle
Türk Edebiyatı Klasikleri

Güzide Sabri Aygün

(d. 1886, İstanbul - ö. 1946, Giresun)

İstanbul Fındıklı doğumlu yazar. Evde özel hocalardan eğitim gördü. Genellikle aşk romanları kaleme aldı. İlk romanı *Münevver, Hanımlara Mahsus Gazete*'de tefrika edildi ve daha sonra Sırpçaya da çevrildi. İkinci romanı olan *Ölmüş Bir Kadının Evrak-ı Metrukesi* 1905'te yayımlandı, iki kez filme çekildi ve ayrıca Ermeniceye çevrildi. Giresun'da hayatını kaybetti.

**Nedret
Güzide Sabri**

İthaki Yayınları 1939

**Yayın Yönetmeni *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni *Hamdi Akçay***

Günümüz Türkçesine Uyarlayan ve Yayıma Hazırlayan *Bige Bilgen*

Düzeltili *Yankı Enki*

Kapak Görseli *Nazmi Ziya Güran*

Kapak Tasarım *Hamdi Akçay*

Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık *Mehmet Büyüktırna*

1. Baskı, Ağustos 2021, İstanbul

ISBN 978-625-7442-31-2

Sertifika No 46603

© İthaki, 2021

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu - İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com

Sertifika No: 48625

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Türk Edebiyatı Klasikleri

NEDRET

GÜZİDE SABRİ

I.

Genç avukat sabahleyin yazıhanesine geldiği zaman aldığı yeni bir davadan dolayı zihni çok meşguldü. Masasının üzerinde duran bir yığın evrak arasından ayırdığı birtakım kâğıtları önüne serdi. Tartışmalı bir arazi, daha doğrusu değerli bir çiftlik meselesi ile ilgili bu davanın asıl sahibi genç ve öksüz bir kızdı. Diğer iki erkek akraba ise bu genç kıza karşı veraset iddia ediyorlardı.

Avukat, dosyaları ince ince araştırırken bir elini şakağına dayamış garip bir ruh hâli içinde kalmıştı. Uzak bir geçmiş ile pek ilgili görünen bu mesele kendisini çok meşgul etmeye başlamıştı. Unutulan günleri yeniden hatırlatan bu siyah satırlara gözlerini dikmiş, sanki on altı sene evvelki hayata dönmüş gibi derin bir hülya içine dalmıştı.

Bu çiftliğin ne tatlı hatıraları vardı. Orada geçen neşeli günler ve hiç unutmadığı çocukluğu gözlerinin önüne geliyordu. Ormanlar arasında tarlalar içinde koşarak, oynayarak gezdiğini, hayvana, arabaya binip köyleri dolaşmak arzusuyla çırpındığı saatlerin lezzetini ve sonra babasının pek saygı gösterdiği ve annesinin ise yenge diye hitap ettiği siyah gözlü kadının kendilerine ettiği iltifatları ve onun genç ve güzel yüzünü, tatlı ve şefkatli bakışlarını hatırlıyordu.

Pek çok olaydan sonra o genç kadının acı bir şekilde ölümü, babasının birkaç sene devam eden hastalığıyla ne kadar alakalıydı? Uzun ve zahmetli zamanlarını Avrupa hastanelerinde geçiren zavallı babası senelerce his ve idrakten uzak yaşamıştı. Kendisi oraya yakın bir okulda okurken ayda bir defa onu görmeye gittiği zaman sönük ve hazin bakışları altında nasıl titreyerek ve yüreği acıyarak onun yüzüne bakardı.

Avukat şimdi bunları düşünürken hüznün ve ıstırap içinde, bazen elleri saçlarının arasında dolaşüyor, bazen de alnını sıkarak dudaklarının arasından “Çok garip tesadüf, çok garip...” diye söyleniyordu.

Bu genç müvekkilin, o siyah gözlü kadının kızı olmasını, babası Sait Bey’in tek vârisi olarak validesine yakın akraba olmasını tesadüf olarak kabul etmeye mecbur kalıyordu. Fakat altı sene evvel ölen annesi, bugün sağ olsaydı belki bu kızın varlığı ona, geçen günlerden bir keder kokusu serpecekti. Birdenbire babasını düşündü.

“Kimbilir, ne kadar hayret edecek?” dedi.

Genç avukat, aklını karıştıran bu kuruntulardan kurtulmak için, üzeri kâğıtlarla dolu masasının başından ağır ağır kalktığı sırada kapı hafifçe vurulmuş ve sonra ak saçlı ve sakallı biri içeri girmiş ve “Nihat beyefendi, vaktiniz müsaitse biraz görüşelim,” demişti.

Avukat ona “Ben de şimdi sizin dosyalarınızı ince-liyordum. Gelmenize pek memnun oldum. Buyurunuz Veysel Efendi,” sözleriyle karşılamıştı.

Misafir, koltuğa yerleşirken dava vekili de tekrar yeri-ne oturdu.

“Buyurunuz Veysel Efendi,” diyerek bir sigara uzattı.

Veysel Efendi, sigarasını ağızlığına takarken “Bu sabah başınızı ağrıtmaya sebebim, birkaç güne kadar buradan uzaklaşacağımı size haber vermektir. Çünkü dün Nedret Hanım çiftliğe gitti. Kendisini uzun müddet yalnız bırakmamak zorundayım,” dedi.

“İstediğiniz gün gidebilirsiniz. Oraya bir keşif heyetiyle birlikte gelme ihtimalimiz var. Ne zaman karar verirse size o zaman bilgi veririm ve gelir sizi çiftlikte bulur, Nedret Hanımefendi ile de tanışma şerefine erişmiş olurum. İçiniz rahat olsun Veysel Efendi.”

Veysel Efendi, memnun bir yüz ifadesiyle “Doğrusu bu sözlerinize pek sevindim,” dedi, “fakat Nedret orada yalnız değil. Yanında bizim bacı ve daha başka güvenebileceğim insanlar var ama ondan uzun süre uzak kalmaya gönlüm razı olmaz. Ne yapayım?” diye ekledi.

“Zannederim, Nedret Hanım’la akrabalığınız var.”

“Hayır... Hayır... Ben onun babası Sait Bey’in çok iyiliğini görmüş bir insanım. Nedret benim ellerim arasında büyümüştür,” dedi. Derin bir nefes aldıktan sonra “Annesi pek genç yaşında hayata veda eden bir talihsiz, babası ise feci bir sona uğrayan bir zavallıdır. Ben o zamanlar çiftlik kâhyasıydım. Rahmetli beyefendi beni çok severdi. Karlı bir gündü. Hiç unutmam! Birlikte ava çıkmıştık. Atın üzerinde onun öyle bir genç gibi duruşu vardı ki hayran olurdum. Baş her zaman dikti ve çok gururlu görünürdü. O gün kaşları çatık, rengi sapsarıydı. Ormanın kenarındaki dik yokuştan inmek istedi. Engel olayım dedim ama dinlemedi. Birdenbire hayvanı sürdü. Bir dakika içinde yere yuvarlandığını ve kanlar içinde karın üzerine serildiğini gördüm. Hemen yanına koştum. Onu kollarımın

arasına aldım. Başından akan kanlar ellerimi ıslatmıştı. Dudakları arasından bir şeyler söylüyordu. Dinledim. *Kızım sana emanet. Sen mert ve namuslu bir adamsın, onu her şeye karşı koru,* diyordu.

Veysel Efendi'nin gözleri yaşla dolmuştu.

"Affedersiniz, burada bile söylenmesi gerekmeyen şeylerden bahsediyorum."

Anlatılanların etkisi altında kalan avukat "Hayır... Hayır..." dedi, "daha fazla açıklama yapmanızı arzu ederim. Çünkü siz yabancı bir şahıs karşısında bulunmuyorsunuz."

"Veysel Efendi tuhaf bir hayretle avukatın yüzüne baktı.

"Nasıl?" diyordu, "Siz mi?"

Nihat Bey sakın bir sesle "Evet Veysel Efendi. İyi bir tesadüfün azizliğine uğradık. Nedret Hanım'ın babası Sait Bey'in annemin dayısı olduğunu, dosyalarınızı inceledikten sonra anladım. Aradan uzun seneler geçmişti. Sait Bey öldüğü zaman, ben on yaşındaydım. Babamın uzun süre devam eden hastalığıyla beraber benim de. Avrupa'da okuyor olmam, dönüşümde ise annemi ebediyen kaybetmem, ailemiz için büyük bir felaket olmuş, kendimize yakın olan vücutları arayıp sormamızı gerektirmişti."

Veysel Efendi aynı hayretle "İnsan neler işitiyor, Yarabbi!" diyordu. Ve ilave ederek "Demek siz şimdi Nedret'in akrabası-sınız? Öyle mi?" diye soruyordu.

Avukat, başını sallayarak, hafif bir tebessümle "Evet, öyleymiş. Ben de hayretteyim," diye cevap veriyordu.

Veysel Efendi üzüntüyle devam etti.

"Zavallı çocuğun bazen kimsesizlikten şikâyet ederek

ağladığı günler oluyor. Davamızı size vermekte ne kadar iyi yaptığımızı şimdi anlıyorum. Sizi pek becerikli bir avukat, güzel ahlaklı ve pek vicdanlı bir genç diye tavsiye etmişlerdi. İnşallah davamızı da kazanacaksınız. Çünkü Nedret, bu çiftliğe hiçbir sebeple kimsenin sahip olmasını istemez. Babası ve annesine ait en kıymetli hatıraların burada gömülü olduğuna inanır. Hiç görmediği annesinin hayalini pek sever ve daima bana sorar.”

“Nedret Hanım’ın başka akrabası yok mu?”

“Vardı. Onu, şefkatli bir anne kadar kolları arasında saklayan sevgili bir kadın vardı. Nedret, sekiz yaşına kadar o kadını gerçek bir anne olarak tanımıştı. Ne yazık ki, ölümün merhametsiz pençesi, zavallı çocuğu bu şefkat kucağından da mahrum etti. Suat adındaki bu hanım, hastayken bir gün beni yatağının yanına çağırmıştı ve *Fikret’ten yadigâr kalan bu yavruyu, ben öldükten sonra sana emanet ediyorum, Veysel Efendi*, demişti. Gerek babasının son arzusu ve gerek Suat Hanım’ın vasiyeti üzerine, bir ana kucağı yerine uzattığım kollarımın arasında yetim ve kimsesiz geçen günlerinin acılarını hissettirmemeye çalışarak büyüttüğüm bu çocuğun, her ihtiyacına yetiyecek servetini de idare etmeye çalışarak kendisini Bebek’teki Amerikan okuluna verdim. Böyle istiyordu. Nihayet, bu sene tahsilini bitirdi. İlk isteği çiftliğe gitmekti... Bundan kendisini vazgeçirmek mümkün olmadı.”

Temiz ve saf yüzü, saygıdeğer beyaz sakalı, nezih vicdanının birer parlak aynası olan gözleri, bu adamın yüksek kalbini gösteriyordu. Genç avukat gözlüğünü düzeltti.

“Veysel Efendi, bize pek yakın olan bu yetim kıza karşı gösterdiğiniz sevgi ve insanıyetten dolayı bütün aile na-

mına size teşekkürler ederim. Bu akşam, bunu babama ve kız kardeşime anlatacağım. Nedret Hanım'a saygılarımı iletiniz. Yakında yanlarına gideceğim için çok mutluyum.”

Nihat bu sözleri söyleyince Veysel Efendi de ayağa kalkmıştı.

Avukat, yalnız kaldığı zaman derin derin düşünmeye başladı.

Babasını, senelerce keder ve ıstırap içinde harap eden birtakım esrarlı vaziyetlerin bugün canlı bir yadigârı meydana çıkıyordu. Nedense, kalbinin üstünde ezici bir ağırlık duydu. Aklını meşgul eden şu meseleyi unutmak için başka işleri incelemeye koyuldu. Akşamüzeri Şişli'deki evine geldiği zaman onu karşılayan kız kardeşi olmuştu.

“Bugün çok geç kaldın, ağabey,” diyen genç kadına, her zamanki güler yüzüyle “Evet, bazen böyle oluyor kardeşim,” diye cevap veriyordu.

Babasını, her zamanki gibi çalışma odasında kitaplarıyla meşgul bulmuştu. Elektriklerin saçtıkları parlak ışıklar altında biraz solgun görünen bu adam, ağır ağır başını kaldırarak oğlunu selamladıktan sonra “Bugün çok çalışmışsın galiba?” dedi.

Nihat, babasının karşısındaki koltuğa otururken “Siz de yine pek meşgulsünüz,” diyordu.

“Evet. Her zamanki gibi...”

“Fakat kendinizi çok yoruyorsunuz.”

Bu esnada salona giren kız kardeşi söze karıştı.

“Ağabey, ben de her zaman sizin gibi şikâyet ediyorum ama babam dinlemiyor. Bugün çok hastası vardı. Hiç dinlenmeden onlarla ilgilendi.”

Doktor hüzün bir gülüşle bu iki gence baktı.

“Korkmayınız, çocuklarım,” dedi, “ben çalıştıkça açılırım. Meşgul oldukça yaşarım. Yoksa hayat, başka türlü avutulmuyor.”

“Hakkınız var, fakat yorulmamak şartıyla.”

Kız kardeşine dönerek “Nihal, hakikaten ben de bugün çok yorgunum. Bazen beklenilmeyen olaylar, zihin üzerinde pek derin etkiler bırakıyor.”

“Beklenilmeyen hadiseler mi dediniz?”

“Evet.”

“Sorabilir miyim ağabey?”

“Hay hay...”

Doktor, koltuğa yaslanmış olduğu hâlde onları dinliyordu. Gülerek “Gençliğin her zaman böyle hadiseleri olabilir değil mi Nihat?” dedi.

Avukat, babasının bu latifesine güldü.

“Henüz böyle bir şeyle karşılaşmadım fakat isterim ki hayatımın bir olayı olsun.”

Doktor, başını salladı.

“Arzu etme,” dedi, “çok mutsuz olursun!”

“Acaba?”

“Hiç şüphesiz!”

“Böyle mutsuzluğun acısında da bir lezzet vardır zannederim.”

“Lezzet mi? Kim bilir?”

Nihal, bahsi keserek “Beni merakta bıraktın, ağabey,” diyordu.

Doktor dalgın ve sakin bir bakışla oğluna “Nihal’e bir şey mi söyleyecektin?” diye sordu. Nihal cevap verdi.

“Demin beklenilmeyen bir durumdan bahsetmemiş miydi?”

Doktor kayıtsızca “Ha, evet,” dedi ve masanın üstündeki gazetelerden birini alarak gözlüğünü düzeltti ve okumaya daldı. Nihal, durmadan soruyordu.

Avukat gülerek “Otur da anlatayım,” diye hemşiresini rahatlatmaya çalışmış ve sonra başlamıştı.

“İnsan, öyle şeylere maruz kalıyor ki... Geçmiş günlerin unutulmuş hatıraları birdenbire canlanmasıyla kuvvetleniyor. On sene, yirmi sene evveline dönüyor ve orada, ne güzel ve ne tatlı günler, buluyor diye düşünüyorsun. Mesela çocukluk hatırası bizim için ne kadar hoştur, değil mi? Sonra, bu hatıraların hiç unutulmayanları vardır. Bayram sevinçleri, kır hayatları, uzak yerlere gezintiler... Bilmem hatırlar mısın? Bizi bir çiftliğe götürmüşlerdi. Sen, o zaman, yaramaz, afacan bir kızdın.”

Nihal, gözlerini süzerek düşündü.

“Evet, hatırlıyorum,” dedi. “Gözlerimin önüne, yeşil bir diyar geliyor. Çiçekleri bol, kuzuları güzel, ormanları karanlık, dağları yüksek...”

Doktor, yavaş yavaş gazeteyi elinden bıraktı. Sesinde hafif bir titremeye “Bir çiftlikten mi bahsediyorsunuz?” diye sordu.

“Evet, hem de pek eski bir hatıradan.”

“Nasıl bir hatıra?”

“Çocukluk hatırasından, bahsettiğim çiftlikte geçirdiğimiz günlerden...”

Doktor, başını önüne eğdi. Birkaç dakika düşünür gibi durduktan sonra “Hatıralardan silinen o rüyalı zamanları iyi hatırladın Nihat. Onlar, uzun yılların ardında kalan günlerdir ki bir daha yaşanması zordur.”

Nejat’ın gözleri, bir noktaya dalmış, hayalinin önün-

de o günler dolaşıyor gibi yüzünün silik ve zayıf çizgileri üzerinde hüznü bir ifade belirmişti.

Avukat, kız kardeşine dönerek sözüne devam etti.

“Bugün elimde bulunan davalar arasında bu çiftliğe ait bir dava vardır ki, zihnimi on beş, yirmi sene geriye döndürdü.”

“Herhalde tuhaf bir tesadüf, değil mi ağabey?”

“Evet, bu kadar seneden sonra...”

Doktorun rengi uçtu. Sesi heyecan içindeydi.

“Dava sahibi kimler?” dedi.

“Yalnız bir varis olan genç kıza veraset iddia eden bir takım yabancılar.”

“Bu genç kız şimdi nerede bulunuyor?”

“İki günden beri çiftlikte!”

“Çiftlikte mi?”

“Evet.”

Nihal, lafın arasına girerek “Demek, bize yeni bir akrabaya çıkıyor,” dedi.

“Evet! Annemizin dayısı Sait Bey’in bir tek kızı...”

Zavallı Nejat, hiç beklemediği böyle bir haberin etkisi altında ezilmiş gibi başını ellerinin içine aldı.

Odayı hazin bir sessizlik kaplamıştı. Bütün eşyalar, sanki geçen günlerin acılarına bürünmüş gibi hüznü... Eski bir aşkın hazin hatıralarına hürmetle oluşan bu sessizliği bozmaya cesaret edemeyen bu iki kardeş, birbirlerinin yüzlerine baktılar. Henüz iyileşmemiş yaralarından en tehlikelisine bastığını anlayan Nihat, birdenbire verdiği bu haberden son derece pişman olmuş, şimdiye kadar farkında olmadığı hâlde bu adamın hâlâ o illet ile düşüncelere daldığına şaşmış kalmıştı.

Doktor, başını kaldırarak sordu.

“Siz, bu çocuğu gördünüz mü?”

“Hayır. Fakat kısmen hususi hayatını öğrenebildim.”

“Bana biraz anlatır mısınız?”

“Bu kızcağız, eski emektarlardan temiz, vicdanlı, iyi bir adamın koruması altında yalnız olarak yaşıyor.”

“Zavallı yavrucak!”

“Sizi bu mesele ile pek ilgili görüyorum, eğer bu derece duygularınızı inciteceğini bilseydim, buna dair bir şey söylemeye cesaret etmezdim.”

Doktor, başını salladı.

“Bilakis, “dedi, “o kadar iyi ettiniz ki... Senelerden beri kalbimde büyüyen çetin düğümleri gevşettiniz. Bugüne kadar ümitsiz, hayalsiz kalan hayatımın gidişatı arasında bana tekrar yaşama sevinciyle beraber, uzun zamanların eziyet ve zahmetinden sonra, arayıp bulamadığım için ümitsiz kaldığım zavallı bir kadının kızıdan, onun yalnız ve öksüz hayatından büyük umutlar getirdiniz. Halbuki ben, onu bulmak ve görmekten artık tamamıyla ümidimi kesmiştim.”

Nihal, hayret ve üzüntüyle babasını dinliyor, onun ağzından ilk defa duyduğu bu sözlerin acısı altında, taşkın bir kederin damla damla dökülen zehirlerini içiyordu. Gözlerini kardeşine doğru çevirdi. Avukat, soğukkanlılığını tamamıyla koruyordu.

Nejat, oğlunun bu sakın bakışları altında ezilmiş gibi “Birden beliren bu üzüntülü hâlimi affediniz çocuklar,” dedi. Sesinde yaralı bir kalbin iniltisi vardı.

Nihal, şu dakikada babasına çok acımişti. Onu, bir ana gibi göğsünün zengin sefkati üstünde sıkıkmak istemişti.

Zaten daima onun düşünceli gözlerinde, solgun dudaklarında pek az görülen hafif bir tebessüme bütün neşesi ve saadetini feda eden bu içli kadın, babasına çok bağlıydı. Doktor da kızına karşı aynı duyguları besliyordu. Onun saadetine çalışmış, dertlerini, acılarını daima ondan gizleyerek hayatının baharına bir kaygı vermemek için gözyaşlarını kalbine akıtmaya alışmıştı.

Nihal, bir ara bu ezici sessizliği bozarak “Babacığım,” dedi, “sizi şimdiye kadar bu derece üzgün görmemiştim. Eğer daha fazlasını öğrenmeye cesaretim olsaydı, bunu size sormak isterdim.”

Nejat, çocukların şüpheli bakışları altında başını kaldırdı. Gözlerinin ta derinlerinde gizli bir keder ağlıyordu.

“Kızım, hayatımın hiç unutulmaz acı bir hatırasından bahsetmek istemediğim hâlde tesadüfler, geçmiş zamanları anmama sebep oldu. Müthiş bir kış gecesi, şiddetli bir fırtına, karları savuruyor... Soğuk, kuvvetli bir kamçı gibi yüzleri parçalıyordu. O havada beni bir hastaya çağırılmışlardı.”

Nihal, dikkatle dinliyordu. Heyecanla sordu.

“Gittiniz mi?”

“Evet... Normal değil mi kızım? Lakin bu gidiş, pek feci ve pek dertli olmuştu. Hasta, ömrünün son dakikalarını tamamlamak üzere olan genç ve güzel bir kadındı. Ben onu gördüğüm zaman hastalığının çaresiz olarak tanımlandığı bir safhasında bulunduğumu anladım. Avuçlarımın içindeki elleri soğuyor, siyah gözlerinin ışığı sönüyordu.”

Burada, doktorun sesi boğulur gibi kısıldı. Fakat devam etti.

“Bu esnada yukarıdan keskin bir feryat, bir masumun ağlayışı duyuluyordu. Sonra, bir anne sesinden başka, yabancısı bir sesin ninnisi bu çığlık arasına karışıyordu. Bu yüreğe işleyen ağlayış, hastada birdenbire bir değişiklik yaptı. Sönmeğe üzere bulunan gözlerini yukarıya doğru kaldırdı. Öksüz kalmaya mahkûm zavallı yavrucuğunun sesini dinleyen bu bahtsız anne, ölümün kahredici pençesi altında aciz, kuvvetsiz gözlerini, gözlerime dikti. Ah! O gözler, o dakika bana ne kadar çok şeyler söyledi kı-zım. Fakat ben ne cevap verdiğimi, neler vaat ettiğimi bil-miyorum. İşte bu ağlayan çocuk Nedret... Bu kadın ise, muradını almadan ölen Fikret’ti. Yavrum, şimdi kardeşin-nin bize haber verdiği bu genç kız, o feci gecenin canlı bir hatırasıdır, anladın mı? Benim uzun süre devam eden rahatsızlığım sebebiyle Avrupa’da bulunuşum, dönüşüm-de ise onları ümit ettiğim hâlde bulamayışım, aradan bu kadar senelerin geçmesi bütün ümitlerimi öldürmüştü.”

Nihal, son derece üzgündü. Avukat ise sakin ve dü-şünceli görünüyordu. Babasına dönerek “Size verdiğim haberden dolayı çok üzgünüm. Geçmiş zamanların ke-derlerinden artık uzak kaldığınızı görmek isterdim. Çün-kü hem kendinizi, hem de bizi harap ediyorsunuz,” dedi.

Doktor, metin bir sesle “Bilakis... O çocuğu gördük-ten sonra daha rahat yaşayacağıma seni temin ederim. Sen yalnız onu nerede görebileceğimi bana söyle,” diye teselli eder şekilde cevap verdi.

“Zannederim ki bugünlerde onu görmeniz mümkün olamayacaktır. Biraz evvel söylediğim gibi kendisi iki günden beri çiftlikte bulunuyor.”

Doktor, derin bir nefes alarak “Zavallı bir kadının has-

ret ve ıstıraplarına sürgün yeri olan bu تنها ve unutulmuş, keder dolu yurdu görmeye gitmiş, öyle mi?” diye sordu ve birkaç dakika düşündükten sonra, birdenbire başını kaldırarak oğluna baktı.

“Bugünlerde onu görmek niçin mümkün olmayacak? Ben çiftliğe kadar gidemez miyim?”

Nihat’ın biraz canı sıkılmıştı.

“Nasıl olur? Kendinizi hangi sıfatla tanıtabilirsiniz?”

“O, bana ait bir iş.”

Avukat, babasının kuvvetli azmi karşısında ne söyleyeceğini düşündü. Onu fikrinden çevirmenin zor olacağını görüyordu.

“O hâlde ben, Veysel Efendi’yi yarın göreyim ve kendisine bilgi vereyim. Herhalde gitmenizi birkaç gün sonraya bırakırsınız. Bazı işler için ben de oraya gelebilirim.”

Nihat, hayretle kardeşine bakıyor ve onu bu kuvvetli isteğinden vazgeçirmenin nasıl mümkün olacağını düşünüyor, bu kızı görmekle eski yaraların dayanılmaz bir sızı ile tekrar kanamasından korkuyor ve ikinci bir felaketle karşılaşacakları endişesiyle titriyordu.

II.

On sekiz seneden beri boş duran amlı iftliği'nin kocular arasında saklanmış gibi duran büyük taş binası, panjurları kapalı büyük pencereleriyle içinde insan olmayan bir hastaneyi andırıyordu. Burası, beş on sene kiracıların elinde kaldıktan sonra, Veysel Efendi'nin idaresine girmişti. Bu adam, senelerden beri burada sözü geçen bir insandı. Köylülerle pek güzel geçinir, onlardan istifade ederdi. İdare işlerini kendi arkadaşlarından iyi bir kâhyaya emanet etmişti. Bu da ailesiyle beraber binanın aşağı katında oturmakta ve senelerden beri garip bir kimsesizlik içinde kalan bu boş yuvayı kısmen olsun şenlendirebilmekteydi.

Bir gün, burada yeni bir hayat görüldü. Kapalı duran panjurlar açıldı. Karanlık odalara güneş ve hava doldu.

Buranın eski sahibini daima saygıyla anmayı ihmal etmeyen köylüler, kandil, bayram geceleri onun unutulmuş mezarını ziyaret etmeyi unutmazlardı. Nedret'in gelmesi, çiftliktekilere bir neşe, bir canlılık vermişti.

Genç kız, çiftliktekilerden gördüğü iyi davranışlardan mutlu olarak gözleri yaşarmış, ayrı ayrı herkese iltifat ile bu saf kalpli insanların yüreklerinde derin ve sonsuz bir sevgi hissi uyandırmıştı.

Nedret, buraya ilk geldiği akşam, kendisini o kadar yalnız, o kadar kimsesiz görmüştü ki bunu bu vakte kadar hiç hissetmemişti. Buranın sessizliğinde bir mezar ıssızlığı vardı. Genç kız, bunun etkisi altında ezilen ruhunun hüznüleri içine gömülmüştü. Annesinin son günlerini geçirdiği bu yer, ona birtakım hatıralarla doluymuş gibi geliyordu. Bu kalın duvarlar arasında geçen pek çok olayın izlerine rastlama ihtimalini, garip bir korku olarak içinde taşıyordu.

Kendisini buraya getiren kuvvet, hiç görmediği annesinin ruhu muydu acaba? Bütün maneviyatını ağır ve acı etkiler altında ezen endişeler arasında, loş ve gamlı bir odanın sessiz köşesinde, kalben ağlayan Nedret, her gece sabaha kadar rüyasında gördüğü annesine sanki burada kavuşacağını ümit ederek hasretle koşup geldiği bu diyarda, daha çok hissedilen kimsesizlik kederinden başka bir şey bulamamıştı.

Veysel Efendi'nin karısı olan, Nedret'in küçük yaştan beri bacım diye hitap ettiği Fatma Bacı, onun bu geceki hüznünü gidermeye yardım edecek ne varsa yapmış fakat genç kızın iri siyah gözlerindeki sıkıntıyı dağıtmayı başaramamıştı.

Bütün gençliğini burada geçiren Fatma Bacı, Nedret doğduktan sonra, uzun bir süre Fikret Hanım'ın beraberrinde bulunmuş ve onun sevgisini, ölen Sait Bey'in güvenini kazanmış olduğundan, genç ve çalışkan bir çiftlik kâhyası olan Veysel Efendi'ye verilmişti.

Nedret, Fatma Bacı'dan annesinin hayatına dair bir şeyler öğrenmek istediği için daima sorardı. Onun tıpkı Nedret'e benzediğini, karakterindeki sessizliği annesin-

den, ağırbaşlılığı babasından almış olduğunu söylerdi. Annesinin, biraz solgun yüzü, kıvrıkcık kirpikli ve derin bakışlı iri siyah gözlü, içli ve pek sevimli güzel bir kadın olduğunu söyleyerek her zaman gizli bir kederle ezildiğini, daima odasına çekilerek orada kendi kendine yaşadığını dile getirirdi. Ömrünün son günlerine doğru, kocasıyla aralarında gizli bir olayın geçtiğini ve ondan sonra, babasının bir kaza neticesinde öldüğünü, iki gün sonra da annesinin, âdeta ölüm hâlinde, çiftliğe veda ettiğini öğrenmişti.

Nedense, kendisine pek hüznü gelen geçmiş günlerin bu hikâyeleri, onda derin izler bırakarak günlerce zihnini meşgul ederdi. Çiftliğe geldikleri bu ilk gece, Nedret, gene Fatma Bacı'ya geçmişe dair sorular soruyordu. Kâhyanın karısı, onlara en temiz, en iyi odalarını ikram etmişti. Genç kız, bir köşeye konulmuş olan yatağına uzanmıştı.

“Bacım,” diyordu, “kimbilir annem buralarda ne çok gezinmiştir, değil mi?”

Kadın, yavaşça içini çekerek cevap verdi.

“Evet. Hatta sabahları burada piyano çalar, rahmetli beyefendi de şu köşeye konulmuş olan kanepeye oturur, gazetesini okurdu. Şimdi ikisi de gözümün önüne geldi. Bir gün İstanbul'dan beyefendinin akrabaları gelmişti. O zamanlar, bu salon böyle değildi. Yerde, en kıymetli halılar vardı, etraf atlas, kadife kanepelerle doluydu, her taraf göz kamaştıracak kadar süslüydü. O gün, anneniz lacivert kadife bir elbiseyle misafirlerini karşılamıştı.

Ben şu kapının yanında durmuş, bakıyordum. O günkü kadar kendisinin güzel olduğunu görmemişim. Öyle

salınarak yürüyüşü, konuşurken tatlı bir gülüşü, öyle etkili bir bakışı vardı ki, kendi kendime *Beyefendi ne talihli bir insanmış ki böyle güzel bir hanıma düşmüş*, diye içimden geçirdim. Bilmiyordum, çocuğum... Babanızın akraba-sıydı galiba. Tombul, mavi gözlü bir hanımla iki çocuğu bir de beyi vardı. Zannedersen, bey hekimdi. Unuttum vallahi, aklımda kalmaz ki. Sen o zaman minicik bir be-bektin.”

“Annem beni sever miydi?”

“Sevmek ne demek? Zavallı kadının içi titrerdi. Her gece, seni gezdire gezdire ninni söyleyerek uyutur ve son-ra yavaşça götürür, karyolana yatırır. Bu vazifeyi hiçbir vakit dadına vermezdi. Çok hasta olduğu geceler bile yine seni kollarının arasından bırakmazdı.”

Nedretin gözleri yaşla dolmuştu. İçini çekerek “Ah! Anneciğim ah... Şurada sana kavuşmak mümkün olsay-dı...” dedi.

Fatma Bacı, biraz şikâyetle, kaşlarını çatı.

“Yok... Artık her zaman böyle geçmiş günleri sorup kederlenmek olmaz. Onlar yattıkça Allah sana ömür ver-sin. Buraya, gezip eğlenmeye, havanı değiştirmeye geldin. Okuldan çıktıktan sonra, şöyle bir ferahlayamadın yav-rum.”

Nedret, bu sözleri duymamıştı.

“Bacım,” dedi. “Babamın kabrini ziyareti edelim. Son-ra da, annemin odasını olmaz mı?”

Ertesi gün, yeşil bir köyün eteğine sığınan bakımsız bir mezarlığın bir köşesinde sonsuz bir huzurun derinlikle-

rinde uyuyan babasını ziyaretten dönen Nedret, senelerden beri kapısı açılmayan annesinin odası önünde bekliyordu. Fatma Bacı, anahtarlarla uğraşırken, genç kız derin bir hüznün içinde titriyor, bu rutubetli ve karanlık yerde annesinin hayalini arıyordu. Kapı, sert bir gıcırtyla açıldı. Fatma Bacı, biraz geri çekildi. Nedret, duvara dayanmıştı. Serin ve değişmemiş bir havanın senelerden beri beslediği ağır bir küf kokusu dışarıya doğru yayıldı.

Genç kız, uzun zamandan beri buranın devam eden huzurunu bozmaktan çekinir gibi yavaş yavaş içeri girmişti. Panjurların kırıklarından süzülen akşam güneşinin sarı ve solgun ışıkları, duvarlara yansıyan ağaçların yeşil gölgeleriyle birleşmiş ve sarı, nefti renklerin bu hazin karışıklığı etrafa esrarlı bir loşluk vermişti. Viran ve boş bir türbenin nemli, serin havası içinde gizlenmiş sessiz bir dilin bütün ruhsal anlamı bu çıplak ve boş odanın her tarafını sarmıştı.

Duvarların köşelerinde, otları sarkmış kuş yuvaları vardı. Örümcek ağları, bunların üzerine siyah tül den bir kanat germiş gibi duruyordu. Kapının karşısına tesadüf eden şöminenin isleri, tozla karışmış külleri hâlâ duruyordu.

Nedret'in gözleri, hasretli ve ümitsiz, bu noktaya dalmıştı. Bir zamanlar annesini ısıtan ateşten geri kalan bu iz, ona, onun geçen günlerinden bir yadigâr gibi görünmüştü. Gözlerinin önünde düşünceli ve mahzun bir kadın hayali dolaştı. Odada eşya namına, çürümüş, tozlanmış geniş bir kanepe, duvara mihlanmış ve artık yeşil bir renk almış, bütün sırları dökülmüş büyük bir aynadan başka bir şey yoktu. Genç kız, yavaş yavaş dolaşma-

ya başladı. Hayatının bu dakikalar kadar yoksulluğunu, hararetini hiç duymamıştı. Pencerenin kenarına doğru gitti. Güneş, karşıki yeşil dağın arkasına doğru gizleniyor, rüzgâr, büyük kestane ağaçlarının dallarını panjurlara dokundurarak bahtsız bir kadının hatıralarının gömüldüğü bu acı ve ıstırap dolu odanın duvarlarında korkunç ve kesik yankılar bırakıyordu. Genç kız, hayallere dalan siyah gözlerini, sık yapraklar arasından görünen vadiye çevirdi. Uzaklardan kaval sesleri geliyor, akşamın bütün garipliği dağlardan ovalara çöküyordu.

Hürmet ve suskunluk ile durup Nedret'i seyreden Fatma Bacı, bu loş odanın çıplak duvarları arasında bir hayal gibi sessiz ve sakin dolaşan bu kızı, şimdi artık toprak olmuş bir ölünün hatırası olarak görmeye başlamıştı. Aradan geçen on sekiz senelik bir zamanın bütün dertleri, bütün zahmeti zihninden silinmiş, gene eski hanımının mevcudiyeti karşısında bulunduğu hükmedecek kadar maziye benzeyen bir dakika içinde kalmıştı. Nedret'in, tamamıyla annesini andıran kıyafeti ve duruşları, mevkiin uyandırdığı etkiyle de birleşerek kendisini hayal ile gerçek arasında tereddütte bırakmıştı.

Genç kız ağır ağır başını çevirdi. Rengi çok solgun, kirpiklerinin ucunda gözyaşları sallanıyordu. Sesinin bütün hüznü ahengi, odanın çıplak duvarları üzerinde titrediği hâlde ruhandan kopan derin bir acıyla inledikçe söyleniyordu.

“Anneciğim! Şu dakika kadar seni özlediğimi hiç hatırlamıyorum. Her taraf, sanki yasal bir dille, bana, senin yokluğundan bahsediyor. Her şey, her yer, hatta rüzgâr bile bana, senin için ağlıyor gibi geliyor. Bu sonsuz hasretinin

ateşiyile bu kadar yandığımı hissettiğim dakikalarda acaba yanımda mısın? Sözlerimi işitiyor musun? Anneciğim!”

Veysel Efendi’nin karısı, şaşkın ve üzgün bir hâlde yavaşça onun yanına giderek ellerinden tuttu. İkisi bir gölge gibi sessiz ve hareketsizdiler. İki dakika sonra, Fatma Bacı, on sekiz senedir kapalı duran bu odanın kapısını tekrar, geçen dertli günlerin üzerine çekti, kapadı.

*

İki gün sonra Veysel Efendi’nin gelmesi, Nedret’i pek sevindirdi. Yalnız ve kimsesiz hayatının koruyucusu olarak tanıdığı bu iyi kalpli ihtiyarı çok severdi. Teyzesi Suat Hanım’ın ölümünden sonra bu adam yetiştirmişti onu. Nedret’in büyük bir şefkatle, tahsil ve terbiyesine çalışmış, servetini idare etmekte başarılı olmuştu. Koleji bitirip de mektep hayatına veda ettiği gün, Nedret, kendisine mahsus ufak bir yuvanın kapısından içeri girerken hayret ve sevinçle “Burası benim mi? Bunu siz mi düşündünüz?” diye ihtiyarın ellerini öpmüş, gözlerinden akan yaşlar hislerine tercüman olmuştu. Burada pek sakin ve mesut yaşıyordu. Veysel Efendi, karısıyla beraber kendi yanındaydı. Bu kadın, çok şefkatli ve eski bir dadı gibi evin bütün işlerini idare ediyor, Nedret’in istirahat ve neşesine çalışıyordu.

Evi pek şirindi. Bir genç kız ruhunu saklayan, Boğaz’ın mavi sularına hâkim bulunan sevimli bir yatak odası, güzel bir misafir salonuyla küçük bir yazı odası, etrafı hanımelleri ve beyaz yaseminlerle süslenmiş ufak bir bahçesi vardı. Nedret burada, hayatının bütün zahmetlerinden uzak yaşıyordu. Senelerce devam eden okul hayatından

sonra bu sessiz ve sakin yaşayış kendisine pek hoş görünmüştü. Fatma Bacı ile konuşmaktan ve şakalaşmaktan çok zevk alırdı. Anlattıklarının birçoğu annesine ve babasına aitti. Bacının çiftliğe dair birçok efsanesi vardı. O, bunları dinlemekten hem lezzet, hem üzüntü duyar, daima tekrarını isterdi. Bunların arasında, bilinmeyen, gizli, karanlık, esrarlı bir olayın saklandığını hissetmekle beraber neden ibaret olduğunu idrak etmekte başarılı olamazdı. Gidip çiftliği görme arzusu, artık bir emel hâlini almıştı. Bir gün bunu Veysel Efendi'ye anlattı. Annesinin, babasının son günlerini geçirdikleri bu yeri ziyaretle beraber orada bir iki ay oturmak istediğini söyledi.

Bu ara, birtakım hiç yoktan vârislerin çıkması, arazinin birçok kısmına karışmak istemeleri, Nedret'i fena hâlde üzmüştü. Tabii bir dava vekiline gerek görüldü. Nedret, her türlü fedakârlığa hazırdı. Çünkü babasından kalan emlak ve arazi arasında kendisine en kıymetli olan çiftlikten bir karış yer vermek, bu sevgili ölülerin hatıralarını yok etmek demektir. Bir gün, Veysel Efendi gelecek gayet becerikli bir avukata işleri verdiğini haber verdi. Nedret, biraz rahatlarmış, artık kesinlikle çiftliğe gitmeye karar vermişti. Orada birkaç ay yalnız başına bir ömür geçirmekle beraber kendisini rahatsız eden taliplerden kurtulmayı da istiyordu.

Henüz evlenmek fikrinde değildi. Senelerce devam eden tahsilden sonra, biraz dinlenmek, hayatı hakkında biraz daha bilgi edinmek istiyordu. Veysel Efendi kendisine bu taliplerin adedini söyledikçe, Nedret, varlığını ve kendisini yeterli bulan bir eda ile başını çevirirdi. Fatma Bacı ise, bu nazlı ve gururlu kızın tok gözlülüğünü hak-

lı bularak “Ben de Nedret kadar zengin ve güzel olsam, onun gibi başımı çeviririm,” derdi.

*

Veysel Efendi çiftliğe geldiği gün Nedret bahçede idi. Genç kız, beyaz bir pelerine sarılmış hâlde ağır ağır çamların altında dolaşıyordu. İhtiyar adam sevinçli haberler getirdiğini gösteren güler yüzüyle “Benim cici hanımım, burada sıkılmadın ya?” dedi. Ona daima cici hanımım diye hitap ederdi.

Kızcağız, muhterem ihtiyara doğru koştu.

“Bilakis, hiç sıkılmadım. Fakat sizi bekledim,” diye cevap verdi. İkisi de bir çamın altına oturdular, Nedret, meraklı ve sabırsızca sordu.

“İstanbul’dan ne haber var, Veysel baba?”

Veysel Baba “Hep iyi ve sevinçli haberler,” diyordu.

“Oh! Ne âlâ.”

“Sen, kaç gündür burada ne yaptın? Onu anlat bakalım.”

Nedret boynunu bükerek “Ben mi? Annemin odasını, babamın mezarını ziyaret ettim, çok üzüldüm. Burada hep onları düşünüyorum. Nerede gezsem, nerede dolaşsam gözlerimin önünde daima iki hayal görüyorum. Burada, annemi tanıyan ihtiyar köylü kadınlar var. Beni görünce hayrette kaldılar. Ben anneme çok benziyormuşum öyle mi Veysel Baba?” dedi.

Adamcağız içini çekerek başını salladı.

“Evet,” dedi, “tıpkı...”

İkisi de susmuştu. Hafif bir rüzgâr çamlara derin bir uğultu vermişti. Veysel Efendi, genç kızı bu keder verici

düşüncelerden kurtarmak için “Cici hanımım, buraya birkaç güne kadar misafirler gelecek, hazır ol bakalım,” dedi.

Nedret hayretle sordu.

“Buraya mı?”

“Evet.”

“Acayip!”

“Hakikaten acayip!”

“Neler söylüyorsunuz, Veysel Baba?”

“Senin hiç aklına gelmeyen şeyleri...”

“Sözlerinizden bir şey anlamıyorum... Veysel Baba, yoksa davayı kayıp mı edeceğiz? Doğru söyle Allah aşkına!”

“Yok canım! Bundan sonra, davamız daha iyi, daha canlı takip edilecek, her şey yoluna girecek, hayatın değişecek, birtakım yeni yüzler, yeni akrabalar göreceksin...”

“Bunlar manalı sözler, bir şey anlamıyorum. Yeni yüzlerden, yeni akrabalardan bahsediyorsunuz. Benim dünyada sizden başka kimim var, Veysel Baba? Ben kimseyi tanımam ki.”

“Bundan sonra tanıyacaksın, yavrum. Yahut onlar kendilerini tanıtacaklar.”

“Tuhaf şey... Onlar dediğiniz kim? Kimden bahsediyorsunuz?”

Veysel Efendi, avukatla aralarında geçen konuşmayı tamamıyla anlatmaya başladı. Nedret, ağzı açık dinliyor ve ara sıra, “Çok garip tesadüf,” diye söyleniyordu.

Veysel Baba devam etti.

“Doğrusu, çok nazik, çok kibar bir genç... Kendisinden son derece hoşlandım. Babası Nejat Bey oradaydı, görüştük. Senden çok bahsedildi. Nejat Bey seni görmeyi pek

arzu ediyordu. Kendisini özellikle davet ettim. Birkaç güne kadar geleceğini vaat etti. Görsen ne iyi huylu, ne sevimli, ne kadar hüznü yüzü olan biri... Sanki uzun süre dert ve keder çekmiş gibi düşkün görünüyor. Senin hakkında gösterdiği ilgiden dolayı ben bu adamı pek sevdim. Babanızdan, annenizden bahsetti. Hatta annenizin son dakikalarında yanında bulunduğunu anlatırken gözleri yaşardı, rengi sarardı.”

Nedret, üzüntü ve heyecanla titredi.

“Veysel Baba, beni o kadar hayretlere düşürdünüz ki... Verdiğiniz haberler, hayatımda hiç beklemediğim hadiselerdir. Ben, dünyada yalnız yaşadığımı zannediyordum. Sizden gördüğüm sevgi bütün manevi ihtiyaçlarıma yeterli geliyordu. Aranmak, sevmek, düşünölmek yalnız, bir kişiye mahsus zannederdim ve o da sizdiniz, Veysel Efendi! Sizi beklemekten başka hiçbir düşüncem yoktu... Dünyaların sevgisini sizin bir tek kalbinizden ibaret sanırdım. İnsanları birkaç kişinin sevmesi, düşünmesi ihtimalini hiç aklıma getirmemiştim. Çünkü o kalın duvarlar arasında beni görmeye beni sevmeye yalnız siz gelirdiniz. Beni sizden başka arayacak kimsem olmadığını, yaşım ilerledikçe anlamaya başladım. Fakat bilir misiniz, bu, pek gönöl yakıcı ve acıydı.”

Nedret bu sözleri söylerken ağlıyordu, Veysel Efendi, onun başını okşadı.

“Yok... Senin böyle üzgün olmanı istemem. Artık o günler geçti. Bundan sonra, seni sevenler, arayanlar çoğalmaya başladı. Bak! Gençsin, güzelsin. Kimbilir gelecek senin için ne güzel günler, neler hazırlıyor, yavrum!” dedi.

Nedret başını salladı.

“Neme lazım! Bu konuyu geçelim artık. Biraz da davayı anlat. Ne oldu? Neye karar verildi?” diye sözü değiştirdi.

“Daha karar falan yok. Zannederim ki, avukat bey gelip meseleyi seninle görüşecek veya buraya bir keşif heyeti getirecek. Herhalde ne yapmak gerekirse yapacak. Artık sen düşünüp üzülme.”

Genç kız, sakın bir eda ile başını salladı. Sonra, gözlerini, yamaçtan ağır ağır ağıllarına dönen koyun sürülerine doğru çevirdi.

Akşam, yeşil ve şeffaf bir hale gibi dağları örtmeye başlıyordu.

III.

Avukat, babasının, çiftliğe gitmek için gösterdiği azmi kıracak bir tek kelime söylememiştir. Yalnız, kız kardeşiyle konuşurken, biraz asabi görünüyordu.

“Ölmüş bir kadının kızı hakkında gösterdiği bu alaka bana çok fazla görünüyor. Korkuyorum ki, geçmişin o uğursuz havası ailemize az çok keder vermesin,” dedi.

Nihal, kardeşini dinlerken, babasını mazeretli gösteren gizli bir hissin altında ona acıyan kalbinin bütün sevgisiyle “Lakin ağabey, babam, insanlığının gerektirdiği bir vazifeyi gerçekleştiriyor. Kendisine darılmaya hakkımız yoktur,” diye cevap verirken Nihat, hemşiresinin sözlerine karşı hiddetle omuzlarını silkti.

“Bırak Allah’ını seversen!” diye söylenmişti. Nihal, bu iyi kalpli nazik kadın, babasını yalnız bırakmamak için, elçiliklerden birinde bulunan kocasının yanına gitmek için biraz düşünceli davranıyordu.

Kızının bu fedakârlığını takdir eden doktor, daima ettiği ısrara rağmen Nihal’in verdiği cevaplar, kardeşinin evlenmesini beklemek üzere bir süre daha yanında kalmasından ve evin içine istediği gibi bir gelin gelmesiyle daha rahat bir hâlde gideceğinden emindi. Bu mantıklı fikri, doktor da onaylamakla beraber, Nihal’in gösterdiği

ihmal karşısında ümitsiz ve aciz bir durumda kaldığını görmek umudunu kırıyordu.

Nihal, kocası gittikten sonra, genç ve şuh görümcesi-ni yanına almış, yalnız kalan saatlerini bu kadının neşeli kahkahalarıyla oyalanarak geçirmeye başlamıştı. Mualla, iyi bir ailenin kızıydı. Çocukluğundan beri yabancı dadılar elinde büyümüş, milli duygulardan mahrum bırakılmıştı. Zamanının birçok kısmını Beyoğlu mağazalarında, moda peşinde geçirmekle zevk alanlar arasına girmekten geri kalmayan bir kafa taşır ve bununla pek övünür, insanlığın bütün meziyetlerini yalnız güzel giyinmek ve güzel görünmekten ibaret sanırdı.

Nihal bu kadının, ciddi bir erkeğin idaresinde ahlak ve hareketlerini düzeltereğinden emindi ve onu kendi hayatına daha yakın görmeyi arzu ederek bu fikrini uygun bir zamanda babasına söylemeyi düşünürdü.

Nihal'e gelince, Mualla'nın bütün şuhluklarını doğal olarak görür, her genç kızın onun kadar zarif ve latif olmasını temenni eder, onun yeşil ve sihirli gözleri karşısında bütün benliğinin eridiğini duyardı. Bununla beraber avukat, hakikaten çok hassas fakat pek gururluydu. İyi gören ve düşünen bir akla sahipti. Nejat Bey ise oğlu için çok derin, çok ince fikirler besler, insanlığın iyi vasıflarına, kadınlığın bütün meziyetlerine sahip bir kızla evlenmesini isterdi. Mualla gibi bir zamane kuklasının oğlu tarafından takdir edileceğini hiç aklına getirmezdi.

Zavallı doktor, bugünlerde yine eski zamanın hayallerine dalmış, içinin yaraları gene kanamaya başlamış, çiftliğe gitme konusundaki isteği kuvvetlenmişti. Yirmi senelik bir hatıranın tekrar hatırlanmasına sebep olan bu

yere ne gibi bir vazifeyle gidiyordu? Nedret'e kendisini ne sıfatla tanıttı? Bu kıza göstereceği sevgiyi hangi sebebe dayandıracaktı? Bu vicdani sorular, zihni ve ruhu üzerine ağır darbeler indiriyor, ona pek azaplı dakikalar geçiriyordu. Oğlunun ve kızının şüpheli bakışları altında duyduğu keder, moralini harap ediyordu. Bu eski ve saf aşkın onlarca yanlış anlaşılması endişesi, her şeyden ziyade varlığını sarsıyordu. Lakin her zaman gözlerinin önünde dolaşan solgun bir hayal, ona *Git, kızımı gör*, diye emrediyordu. Bu, kendisi ve o eski aşkın temiz hatırası için vicdani bir görev oluyordu. Sönmüş, küsmüş geçmişin bir yadigârı olan bu kıza yabancı kalmakla Fikret'in ruhunu inciteceğini düşündüğü gecenin sabahı, Nejat, elinde ufak bir çanta ile kapıdan çıkıyordu.

Veysel Efendi'nin haber verdiği günden beri, Nedret, misafirlerini beklemekteydi. Kendisini görmek isteyen bu yeni akrabalara karşı hiçbir fikri yoktu. Şimdiye kadar kimse onlardan kendisine bahsetmemişti. Şefkatli bir gözün bakışına hasret kalan ruhunun düşünölmek, sevmek için çırpındığı anlar, bir çöl tenhahlığı içinde kimsesizlik derdiyle gizli gizli gözyaşı döktüğü zamanlar onu hiç arayıp soran olmamıştı.

Çocukluk hatırası kendisi için pek tatsız, pek neşesizdi. Şimdiki hayatı ise, güneşsiz geçen baharlar gibi solgun ve ümitsiz kalıyordu. Buraya geldiği günden beri bunları daha çok hissetmeye, bu çiftliğin sessiz huzuru ona yalnızlığın acılarını daha fazla anlatmaya yardım etmişti. Zavallı çocuk, bu kimsesiz ve boş dağların sessiz vadileri, karanlık koruların ürpertici vahşeti, bahçe yolunun loşlukları içinde bir hayat ısığı, bir ümit havası bekliyordu.

Bir akşam, Nedret, Fatma Bacı ile beraber civar köyle-
rin birinden dönüyordu. Bu yeşil diyarın saf yüzlü, temiz
yürekli genç köylü kızları ona, bütün varlıklarıyla güzel-
liği, temizliği temsil ederlerdi. Önlerinde, ateşli ve rüya-
lı gözlerinde bir genç kız ruhunun arzularıyla bezenmiş
bিরer şiir hayali vardı. Nedret'in bu kızlara yaklaşması,
kendilerine bir bayram sevinci verir, günlerinin saatlerini
bunlarla geçiren Nedret çiftliğe döndüğü zaman ruhunda
tatmin olunmuş bir şeyin rahatlığıyla şen ve mutlu görü-
nüyordu.

Sıcak bir günün akşamı yavaşça iniyordu. Her tarafta
sarı buğday yığınları görünüyor, rüzgârın savurduğu har-
man tozları hafif bir duman gibi yükselerek tekrar zemine
yayılıyordu. Bu neşeli, zevkli köy hayatı, Nedret'in yanak-
larına pembe harelî gök yapraklarını serpmiş, koyu siyah
gecelerin bağrında yanan yıldızlar kadar parlak gözlerin-
deki kuvveti arttırmıştı.

Genç kız bu akşam her zamandan daha neşeliydi. Yo-
lun kenarında durmuş, harmanlar içinde oynaşan buzağı-
lardan birini tutturarak onun sıcak nefesli başını göğsüne
bastırarak yaramaz, afacan bir çocuk ruhu taşıyan iri kir-
pikli gözlerini öpmeye başlamıştı.

Biraz ileride duran Fatma Bacı, Veysel Efendi'nin hız-
lı hızlı kendilerine doğru geldiğini gördüğü için Nedret'e
"Haydi, yavrum. Bizi arıyorlar gidelim artık," diye seslen-
mişti.

Nedret ise "Bacım, Allah'ını seversen biraz dur. Şu
yaramazı bir kere daha öpeyim. Oh! Mis gibi kokuyor,"
diyordu.

Bu esnada Veysel Efendi'nin sesi işitildi.

“Neredesiniz yahu? Sizi arıyorum. İstanbul’dan avukat beyin babası geldi.”

Nedret’in kalbinden hafif bir heyecan geçti. Rüzgârdan dağılan saçlarını toplayarak başörtüsünü düzeltti. Titrek bir sesle sordu.

“Ne vakit geldi?”

“Bir saatten fazla oluyor. Hep yolunuzu bekledik. Sonunda kendisini yalnız bırakarak sizi aramaya çıktım.”

Üçü de yürümeye başladılar. Doktor, Nedret’in her gün oturduğu büyük çamın altındaydı. Ağaç kütüğünden yapılmış kanepelerden birine oturmuş, başını eline dayamıştı. Rengi her zamankinden daha solgun, gözleri ıstırap ve kederin coşkun damlalarıyla bugün daha doluydu. Gençliğin hiç eskimeyen aşkını seneler, ıstıraplar söndürememiş, onu tekrar bu hasret ve aşk diyarına yollamıştı. Bütün etraf, ona, geçmişin günlerinden bir hasret kokusu serpiyordu. Karşıda uyuyan tepelerin kenarına sığınan köylere bakıyor, bir gün Fikret’le buraları gezmiş olduğunu hatırlıyor, onun şiir ve hayal dolu gözlerinden kendi benliğine doğru akan bir ateşin tatlı sıcaklığıyla ısınan ruhu yanmaya, sevmeye, inlemeye katlanmaktan duyduğu zevkle kendinden geçiyordu. Bunun, kendisine hiç bitmeyen ve bitmeyecek gibi gelen aceleci bir saadet hissi vermiş olduğunu düşünüyordu. Şimdi ağaçlar daha da büyümüş, orman daha karanlık, daha heybetli bir siyahlıkla derin bir yas havasına bürünmüş, tarlalar ekilmiş, ovalar yeşil, kuşlar ötüyor, bulutlar renkliydi. Heyhat! Hani buranın siyah gözlü, sevdalı kadını?

Hayatını sonu gelmeyen bir bekleyişe adanmış ümit-

sizliğin karanlıklarında sönük bir ışık bekleyen, çaresizlik içinde teselli ve kurtuluş dileyen, insanlığın en çaresiz, en aciz dakikaları içinde bulunan Nejat, Fikret'in birdenbire ağaçların gölgeleri arasından, şu yüksek dağın yamacından, şu harap binanın siyah çatısı altından çıkıp gelmesini bekliyordu. Birdenbire yanı başında şiir ahengi veren bir ses "Affedersiniz. Sizi yalnız bıraktık," demişti. Doktor, birden sarsıldı. Gözleri şiddetle yandı. Baygınlık tehlikeleri arasında kendini kaybetmesine az kaldı.

"Fikret! Fikret! Sen yaşıyor musun? Geçmişin o kederli günleri geçti mi?" diye haykıracaktı.

Hemen kendini topladı. Karşısında, sade, zarif kıyafetle duran, kendisine sıcak ve cana yakın gözlerle bakan, Fikret'in bu öksüz kızına, elini uzattı.

Nejat, bu dakikada bu kadar sakin olabilmek için bir kalbin ne büyük kuvveti olması gerektiğine şaşırılmış kalmıştı.

Nedret, onun perişan ve şaşkın hâli karşısında biraz hayret içinde "Yorgun görünüyorsunuz. Birkaç dakika dinlenseniz," dedi.

Bu söz ona, gerçeğin dışına çıkmak istediğini ve hakikatten ne kadar uzaklaştığını ihtar eden bir manevi ses gibi geldi. Yas yıllarının ağarttığı saçları altında pek solgun ve mahzun görünen yüzünde yorgun ve kuvvetsiz bir tebessüm vardı. Acı dolu, uykusuz geceler geçirmiş gözleri ümitsizlik ve küskünlüğün güçsüzlüğüyle süzgündü. Nedret'in uzattığı eli tutarak "Kızım!" dedi.

Bu, iradesiz ve tedbirsiz olarak ağzından fırlayan bir kelimeydi. İlk hitabın daha resmi olması lazımken hislerinin galeyanı yüzünden zavallı adam *kızım* diye başladığı

sözün alt tarafını heyecandan titreyen sesiyle tamamlamaya çalıştı.

“Ziyaretimi gereksiz görmezsiniz, zannederim. Çünkü siz, ailemize kıymetli bir yadigârsınız,” dedi.

Nedret, saygıyla eğildi.

“Gelmenizin verdiği memnuniyet ve saadetle şu dakikada duyduğum şerefın derecesini tarif etmekten âcizim. Buraya kadar gelmek için verdiğiniz zahmete karşı teşekkürlerimin kabulünü rica ederim,” cevabında bulundu.

Doktor, ruhundan taşan üzüntülerini göstermemek için başını önüne eğmiş olduğu hâlde Nedret’in sözlerini dinliyor ve uzak bir rüyanın şiir ve aşkını yaşatan bu ses, kendisini gizli bir neşe ve saadetle mest ediyordu.

Yavaş yavaş başını kaldırdı.

“Sizi ve burada olduğunuzu haber aldıktan sonra, görmek benim için vicdani bir görev şeklini aldı. Çünkü annenize derin ve sonsuz bir saygım vardı.”

Burada sesi boğuldu. Nedret, aynı üzüntüyle cevap verdi.

“Anneciğimin mezarına ve hatırasına hürmet edenlere karşı kalbimde beslediğim sevgi ve saygı pek derindir. Onu yakından tanıyanlarla beraber bulunmanın bana ne kadar teselli vereceğini bilerseniz... Rica ederim, bana daima annemden bahsediniz, onun son geçen günlerini anlatınız.”

Nejat, yavaşça içini çekti.

“Uzak bir geçmişin çok acıklı hatıraları! Bunlar sizi üzer kızım. Size, kızım diye hitap edişimdeki teklifsizliği mazur görürsünüz, değil mi?”

“Ah! Her zaman böyle hitap etmenizi rica ederim. Çünkü hayatta en özlediğim kelime budur.”

Genç kızın gözleri yaşla doldu. Doktorun kalbi parçalanmıştı. Onun bu yoksul hayatını eski aşkın en sıcak şefkatiyle sarmak istedi. Nedense, Nejat'la Nedret'in hâli, Veysel Efendi'ye pek tesir etmiş ve yüreğinde derin sızılar duymuştu.

“Canım,” dedi, “birer kahve içelim. Artık bu acıklı lafları bıraksanız da biraz başka şeylerden konuşsanız olmaz mı?”

“Bakınız, beyefendi. Bizim dağlarımız güzel değil mi?”

“Çok güzel, efendim. Bundan seneler önce buraya bir defa daha gelmiştim. O zaman, Nedret Hanım minicik bir bebektir.” Nedret’e dönerek “Dadınız sizi süslü arabanızla şu ilerdeki yolda gezdirirken biz de ıhlamur ağaçlarının gölgeleri altında dolaşırdık. O vakit, oğlum Nihat on bir yaşında ve kızım Nihal ise ondan daha küçüktü. Sizi öpmek, kucaklamak için ne çılgın arzuları vardı. Sonra, annenizin bunlara karşı ne şefkatli, ne tatlı bakışları olurdu. Kızımın saçlarını öper, oğlumun omuzlarını okşarken sizi de bağrına basardı. O zaman, onun çehresinde anneliğin en ruhlu iftiharını görür, onu her zamandan daha yüksek bulurdum.”

Nedret, Fatma Bacı'ya bakarak “Zannedersem, geçen de sizin bana bahsettiğiniz akrabalar kendileri olacak,” dedi.

Kadın, Nejat'a, pek dalgın bakıyordu.

“Evet,” dedi, “ben, beyefendiyi tanımaya başladım. O vakit, gençtiler.”

Doktora dönerek “Ne güzel bir hanımınız vardı! Mavi gözlü, beyaz, şişmandı. Kendisini o zaman ne kadar beğenmişim! Hatta bunu merhum beyefendiye söylemiş-

tim, o da bana *Demek yeğenimi beğendin... Ya kardeşimi görseydin*, demişti.”

Doktor, önüne bakıyordu. Şu dakikada, karısından bahsedilmesi, ruhunda azap ve ıstıraba benzer bir duygu hissettirmişti.

Kesik bir sesle “Onların bizden evvel dünyaya veda etmeleri, bizim de böyle arkalarından inlememiz kadermiş,” diye sözü kesmek istedi.

Üçü de susmuşlardı. Nedret’in gözleri, doktorun yüzü üzerinde dolaşıyordu. Aralarındaki akrabalıktan ziyade onda bir ruh yakınlığı görüyordu. Alnının derin çizgileri yorgun bir ruhun, doygun bir kalbin akla yaptığı harap edici tesirleri gösteriyor. Gözlerinin ta derinlerinde, gizli bir keder ağlıyordu. Geniş omuzlarının üstünde dik duran sevimli bir başı vardı. Lakin hayatın kışı, saçlarına gereğinden fazla kar serpmişti. Sessizliği bozan Veysel Efendi oldu.

“Merhum beyefendi buraları çok severdi. Ömrünün en iyi günlerini burada geçirdiğini her zaman söylerdi. Hakikaten, onun zamanında çiftlik daima şenlik içinde yaşardı. Değirmenleri döner, köylüleri çalışır, harmanlar vaktiyle yetişir, ağullarda koyunlar, inekler doğurur, tarlalar ekilir, çeki çeki odunlar kesilir... Hey gidi günler hey!”

Veysel Efendi’nin gözleri geçmiş zamanın hasretiyle sulanmıştı.

Nedret, ümitsiz bir hâlde “Babamın ölümü pek fecidir,” dedi.

Bu söz, doktorun simasına derin bir üzüntü yerleştirmişti.

Genc kız devam ediyordu.

“Hâlâ çözümediğim, anlaşılmaz bir hâl alan bu ölümün bir kaza neticesi olması zihnimi pek meşgul etmektedir.”

Nejat, birden “Ne gibi?” dedi.

“Babam, bir kaza kurbanı olmaktan ziyade intihar ederek hayata veda etti diyorum.”

“Nasıl?”

“Evet. İçim, bana böyle söylüyor. Belki de aldanıyorum, kimbilir?”

Doktor, başını önüne eğmişti. Veysel Efendi, kederli bir yüzle “Cici hanımım, fikrin bir yere saplandı mı orada kalırsın. Merhum beyefendiyi intihara sevk edecek nasıl bir sebep olabilir, söyle bakalım?” demişti.

“Onu bilmem... Sizin bana anlattığınız şeylere göre öyle zannediyorum... Babamın günlerce süren gizli bir derdi olduğunu, artık hiç yüzünün gülmediğini, hatta çiftlik işleriyle meşgul olmadığını ve o son günde, hayvanı isteyerek yokuşun dik tarafına sevk ettiğini ve senin o zaman kendini şaşırtarak *Aman! Aman! Tehlikeye doğru gitmeyiniz*, diye bağırmanın üzerine başını çevirerek bu sözlerine ümitsiz bir tebessümle cevap verdiğini bana anlatmadın mı?”

Nejat, senelerden beri kendisine karanlık kalan müthiş bir gerçeği öğrendiği bu dakikada, vicdanının ıstırapları altında ezildiğini hissediyor, akşamın esmer rengi içinde hiddetli bir hayal, ona dişlerini gösteriyor, çirkin ve alaylı bir sırıtma ile yumruklarını uzatıyordu.

Bu sırada Nedret, kendisine “Yarın sizinle bu zavallının mezarını ziyaret edelim,” diyordu.

Doktor, kendinden geçmiş bir hâlde, bu sözlerle nasıl

cevap verdiğini bilmiyordu. Kulakları biraz ileride akan bir derenin çağlayışındaki ahengi dinliyor, sahranın her köşesinde birbirine cevap veren koyunların sesleri işitiyor, uzaklarda uluyan, haykıran köpeklerin sesleri bu garip tenhalık içinde vahşi yankılar yapıyor, bu ıssız dağların tepeleri, ufukların görünmeyen köşelerinden gelen dumanlarla örtülüyordu.

Doktor, artık ona, kızından ve oğlundan bahsediyordu. Genç kız, bu sözleri dalgın ve mahzun dinlerken ara sıra “Demek kızınızı çok seviyorsunuz, öyle mi?” cümlesini tekrar ediyordu.

Nejat ise “Bundan sonra, bu sevginin, sizin de ayrılmaz bir ortağı olduğunuzu bilmeniz gerekir,” diye cevap verdi.

Bu cevap, onun ruhuna bir ümit nuru serpmişti. Kendisine yeni açılan bu kucakın, belki, yalnızlığının acılarını azaltacağını düşündü. Gecenin siyahlıklarına dalan gözlerini doktorun yüzüne çevirerek sitemli bir sesle “Fakat,” dedi, “beni niçin şimdiye kadar aramaya gerek görmediniz? Şu sorumu, esirgemediğiniz sevgiye istinaden gururlanarak soruyorum. Af buyurunuz.”

Nejat, senelerden beri bastırmaya çalıştığı feryatların duyulmasından korktu. Bu tatlı, sitemli ses, sanki kendisini acı bir rüyanın ağır kâbusundan kurtarmak istiyordu... Ümitsizlik ve hüznle dolu gözlerinde toplanan yaşları göstermemek için önüne baktı.

Kesik, acı dolu bir sesle “Ah! Aradım, aradım... Lakin her şey kaybolmuş, bütün izler silinmiş... Benim için her taraf siyah bir duman altında kalmıştı. Çünkü ben pek çok zaman harap ve hasta yaşamışım kızım,” dedi.

Nedret, bu sözleri hayretle dinledi. Bir şey anlayamamıştı.

Nejat, birdenbire kalbinde şiddetli ve gizlenmesi mümkün olmayan bir arzu duydu. Ona her şeyi, bütün gerçeği, bütün çektiklerini söylemek istedi. Fakat biraz evvel babasının intiharından bahseden bu çocuğun ithamından korkacak kadar cesaretsiz kaldı. Geçen günlerin korkunç gerçeği gözlerinin önünde canlandı. Uzak, senelerce uzak kalmış günlerin ıstıraplı ve heyecanlı hadiseleri zihninden geçti. O ne müthiş, o ne unutulmaz bir geceydi! Artık bundan sonrasını hatırlayamıyordu. Hatta onu, tamamiyle kaybettiğinden habersiz olarak hayatın ümit ve hayalinden senelerce mahrum ve şuursuz yaşamış değil miydi?

*

Artık Nedret'le Nejat, çiftliğin şairane huzuru içinde yaşıyorlardı. Sözlerinin birçoğu geçmişe ait olmakla beraber pek mesut geçen saatleri de vardı. Zavallı Nejat, ömrünün son tesellisini burada bulmuştu. Solgun yüzüne biraz hayat rengi gelmiş, dudakları tebessüme alışmış, gözleri neşeyle parlamaya başlamıştı.

Nedret, onda bu değişikliği gördükçe seviniyordu. Sebebini bilmeden bu adamı hem çok seviyor, hem de acıyordu. Ona bu acıma hissini veren ıstırapın hangi sebepten geldiğini tahlil edemeyen tuhaf bir anlaşılmalık içinde kaldığı hâlde, ona acıaktan kurtulamıyordu. İnsanları birbirine bağlayan tesadüf ve kader bağlarının bu kadar sıkı, bu kadar tesirli olabilmesi kendisine hayret hisleri veriyordu. Sanki bu yüz, bu gözler ona yabancı

değildi. Onun ruhunda annesinin var olduğu günlerden, kalan gizli gölgeler, söylenmeyen sırlar saklıydı.

Artık Nedret'in en şiddetli arzusu, Nihal Hanım'ın buraya davet edilmesinden ibaretti. Hep birlikte saf ve sakin bir köy hayatı geçirilmesini istiyordu. Bu fikrini birkaç defa doktora söylemişti. O, buna çok memnun olmuşsa da Nihal'in şık ve zarif görümcesiyle birlikte geleceğini ve o çılgın kızın durmayan kahkahalarının onu üzeceğini ve yalnızlığa muhtaç olduğu şu günlerini tarumar edeceğini düşünmüştü.

Bir akşam, avukatın çiftliğe geldiğini gördüler. Nejat'la Nedret, bir gezintiden döndükleri zaman, bu genç ve biraz kibirli misafiri her gün oturdukları büyük çamın altında buldular. Nedret'le görüşmeleri biraz ağır, ciddi olmuştu. Doktor, oğlunu hayli şikâyet eder buldu.

“Sizi merak ettik!” diyordu. “Birkaç gün sonra dönmeniz lazımdı. Kızınızın ne kadar meraklı ve size ne kadar bağlı olduğunu bilirsiniz.”

Nedret, bu sözleri duymamıştı. Nejat, avukatın soğukluğuna ve alakasızlığına karşı çok sıkılmıştı. Nihat'ın gözlerinde gizli bir kin, bir hiddet vardı.

Nedret, henüz gördüğü bu genç adamın yanında ağırbaşlı bir tavırla ayakta duruyordu. Nihat, gayriihtiyari bir bakışla, tepeden tırnağa kadar, onu süzdü. Genç kız, bu süzücü ve gururlu bakış altında, tavrını bozmadan sandalyeyi gösterdi ve sesinin en sihirli ve çekici ahengiyle “Şöyle buyurunuz,” dedi ve yarı gülen bir yüzle “Bir köylünün kabul salonu ancak bir ağacın gölgesi olabilir,” sözlerini

ilave etti

Nihat, ona “Salonunuz cidden pek güzel,” diye cevap vermişti.

Üçü de oturdular. Sıcak bir günden sonra, yeşil tepeli dağların üstünden gelen serin ve taze bir hava, yüzleri okşamaya başlamıştı.

Nihat, tuhaf bir psikoloji içinde, ara sıra Nedret’e bakıyor, etraftaki bu hazin vahşetle onun tavırları arasında anlaşılmaz bir benzerlik buluyor, onun siyah ve hülyalı gözlerinde gizli bir sıkıntı görüyordu. Zavallı doktor ise bu defa tamamıyla kendi benliğini unutmuştu. Karşısında oturan sevimli, cazibeli genci, birdenbire, geçmiş günlerden doğan bir emel kıvılcımı olarak görmeye, yanında tatlı bir sesle görüşen kızı ise, o hasret duygusuyla karışık geçmişin canlı bir hayali gibi kabul etmeye başlamış ve bir dakika kadar dünya ve hayattan uzaklaşmıştı.

Nedret’le avukat, çok ciddi meselelerden bahsediyorlardı. Genç kız, bütün dikkatini, Nihat’ın ağzından çıkan sözlere vermiş, onun dava hakkındaki fikirlerini dinliyordu.

Avukat, sakın bir sesle anlatmaya başladı.

“Arazinizden haksız ve zorla ele geçirilen bazı kısımları geri almakla hukukunuzu korumak için son derece gayret edeceğimi söylemeye gerek yoktur, zannederim. Bunu hem bir vazife bilir, hem de âcizane bir hizmette bulunmak isterim,” diyordu.

Nedret, teşekkür için, ona elini uzattı. Bu dakikada, doktorun fikrinde yeni bir âlemin taze emelleri uyanmıştı. Talihin artık kendisine ödemesi gereken saadet borcunu bu çocuklara vermek suretiyle pek haklı bir harekette bulunacağını, kendisiyle zavallı Fikret’e nasip olmayan hayat

zevklerini bu çocukların yaşamasını, bütün çektiklerine bir mükâfat olarak kabul edeceğini hissediyordu. Nedret'i kendisine daha yakın görerek, ona, hakiki bir baba değilse bile bir kayınpeder olmakla aynı hissi duyacağını, hayatta çok sevdiği aziz bir kadının biricik kızını mutlu görmekle ondan doğacak çocukları bağrına basarak son aşk lezzetini bunlardan tatmak suretiyle belki çektiklerini unutabileceğini düşünüyordu.

Hayal etmenin verdiği bu sonsuz saadet içinde yaşayan Nejat, oğluna "Pek dalgın görünüyorsunuz," dedi. Böylece derin bir rüyadan uyanır gibi silkinmiş, bu bir iki dakikalık hayalin saf, yüksek zevklerinden pek acı, pek kudretsiz bir şekilde gerçeğe dönmüştü.

Artık, Nedret'le Nihat'ın arasında, davaya ait olan konu bitmişti. Avukat, vazife icabı vereceği bilgiyi vermiş, söyleyeceği sözleri söylemişti. Tavırlarının ciddiyeti arasında, babasına karşı, gizli bir gücenme mevcuttu. Kaşlarının biraz çatıklığı, gözlerinde ruhunun sıkıntısı, bunu gösteriyordu.

Nedret, tamamıyla Nejat'a benzeyen bir yüz karşısında, onun gençliğini temsil eden bu adamın huzurunda, garip bir ezginlik hissetmişti.

Doktor, Nedret'i süzüyordu. Çamların petrolü gölgeleri altında, beyaz keten yeldirmesinin endamına yaraşan zarafetiyle, beyaz bulutlar içinde görünen bir mehtaba benzeyen bu güzel kız, bugün ömrünün karanlık bulutlarını dağıtan, yorgun ve ihtiyar ruhuna tebessüm nurları saçan bir emel perisiydi.

Genç kız, bu baba ve oğlu yalnız bırakmak gerektiğini hissettiği için, bir is bahane ederek yanlarından ayrıldı.

Avukat, bir süre onun arkasından baktıktan sonra, babasına dönerek “Ayrılığınızın Nihal’i ne kadar mahzun ettiğini bilseniz... Yarın artık birlikte döneriz, değil mi efendim?” dedi.

Nejat, biraz çekingen ve sakın bir sesle “Henüz dönmeye karar vermedim. Bununla beraber Nihal’in buraya gelmesini bekliyorum. Bunun için Nedret Hanım çok rica ediyor. Bilhassa Veysel Baba’yı yollayıp, bir iki güne kadar Nihal’i de buraya aldirmek istiyor.”

Nihat, biraz küskün ve asabiydi.

“Nihal yalnız gelemmez. Daha doğrusu Mualla’yı yalnız bırakamaz. Onun burada uzun süre kalması da canını sıkıkar diye düşünüyorum.”

Bu söze, doktorun fena hâlde canı sıkılmıştı. Sert bir bakışla oğluna “O hâlde, zahmet edip de teşrif etmeyebilirler. İsteklerine hizmet etmeye kendimde bir mecburiyet görmüyorum,” dedi.

Avukat önüne baktı ve “Sözlerimi yanlış anladınız,” dedi. “Mualla’ya karşı derin bir kininiz var. Herkes için merhametli olan kalbinizden ufak bir sevgi hissini de ona ayırırsanız...” diye cevap verdi.

“Mualla’nın sizin gibi bir savunucusu varken, benim sevgime ne ihtiyacı olabilir?”

Doktor, bu sözleri söyledikten sonra biraz küskün bir yüzle başını çevirdi. Akşamın esmer rengiyle koyulaşan dağlara doğru dalgın dalgın bakmaya başladı.

Nihat, sözü değiştirmek istemişti, çünkü babası çok üzgün görünüyordu.

“Beş on günden beri burada nasıl vakit geçirdiniz? Sıkılmadınız ya? Biz ise hep sizi düşünüyorduk,” dedi.

Nejat, başını çevirmeden cevap verdi.

“Bilakis, zaman pek hoş geçti. Ahlakı Nihal’e benzen bu melek çocuk, beni sürekli memnun etmeye çalıştı.”

Avukat, alaylı bir tavırla “Ooo... Babacığım! Kısa bir zamanın verdiği kararlar herkesi Nihal’e benzetmeyin?” dedi.

Nejat, hiddetle omuzlarını silkerek “Bazı insanlar hakkında verilecek karar, yarım saatte verilebilir, zannederim. Bu hususta benim kadar tecrübeniz olmayabilir!” diyerek karşılık verdi.

Nihat, hafifçe güldü.

“Ben, sizin kadar aceleci olmadığımı söyleyebilirim.”

“Demek şimdi, sizin, Nedret hakkında hiç fikriniz yok.”

“Doğal değil mi ya? Hemen âşık mı olmalıdır?”

“Hayır, yalnız bir takdir.”

“Ne yazık ki, henüz bu histen de uzak bulunuyorum.”

Doktorun beyninden soğuk bir rüzgâr geçti. Nihat’ın, kendi düşüncesi ve emelleri aksine söz söylemesi, bütün düşüncelerini altüst etmişti. Onun, bir diğerini sevmesi ihtimali ilk kez zihninden geçti ve bunun Mualla olması da, korkularını büsbütün arttırdı. Bu kadar hoppa, çılgın, şımarık bir kızın, Nihat gibi ciddi ve ağırbaşlı bir insanla uyabilmesi, kendisine çok zor görünüyordu. Eğer gerçek bundan ibaretse... Ne türlü yol tayin edeceğinden tereddüt ederek bir an düşündü. Bütün tatlı hayallerine acılı bir son çeken bu ihtimal, ruhunu ağır bir darbe ile ezdi.

Bu esnada Nedret, uzaktan, ağaçların arasından görünmüştü. Beyaz iskarpinleri içindeki minicik ayaklarıyla

hızlı hızlı yürüyerek yanlarına yaklaşıyor, pembe dudaklarında ruhu okşayan bir tebessüm taşıyordu.

“Şu köy hayatının mahrumiyeti içinde saklanacak kusurlarımızı affedeceğinizi söylediniz,” diyor ve gülerek doktora bakıyordu.

“Bu sözlerim, daha ziyade, yeni misafire aittir. Çünkü siz artık rahatsızlığa alıştınız.” Sonra ilave ederek “Sofrayı ilerideki büyük ağacın altında hazırlattım, buyurunuz,” dedi.

Nedret’in bu sözleri, Nihat’ın pek hoşuna gitmişti. Onun karşısında bir hâl alarak, en süslü yemek salonunun vereceği zevki bu sofraya ve bu kır hayatına değişemeyeceğini, yorgun zihni böyle bir huzura muhtaç olduğu için büyük bir sevinç duyduğunu söylüyordu.

Biraz ileride yürüyen Nejat, oğlunun bu sözlerini dinlerken beş on dakika evvelki düşüncelerinin üzücü bir kâbustan başka bir şey olmadığını anlıyor, ilk ümitlerine daha fazla inanarak bu iki genci bakışlarıyla okşuyordu.

Ağaçların arasında beyaz, temiz bir sofra göründü. Fatma Bacı ile Veysel baba oradaydılar. Sanki bu kızın varlığı, senelerden beri ıssız kalan çiftlik hayatına neşeler, saadetler saçıyordu.

Veysel Efendi, Nihat’ı görür görmez, neşeli bir yüzle “Efendim. Avukat bey, sefalar getirdiniz. Teşrifinizle ne kadar memnun olduğumuzu tarif edemem. Buyurunuz efendim, sofraya buyurunuz. Kusura bakmayınız, köy hâli. Lakin bizim Fatma Bacı buraya bizden habersiz bir hayli eşya getirmiş. Eski kadınlar akıllı olur derler, meğer doğruymuş,” diye Nihat’a elini uzattı.

Nihat, Veysel Efendi’nin elini sıktı. Onun saf ruhuna

tercüman olan sözleri gülerek dinledi. Nedret pek şendi. Doktor ise, bu saf ve temiz hayatın saadeti içinde, ipek saçlı, solgun yüzlü bir kadın hayali arıyordu.

Şimdi, dağların üzerinden, akşamın gümüş rengi tül-leri titreyerek uçmaya, ormanların kuytularından yankı-lanan baykuşların uluyan kahkahaları duyulmaya, ağaçlar gecenin karanlık rengini ümit dolu ve huzurlu bir şekilde beklemeye başlamıştı.

Yemekten sonra, üçü de kapının önündeki tарада kahvelerini içmişlerdi. Doktor, bir köşeye çekilmiş ve dal-gın gözlerinden damla damla dökülen kederlerini gece-nin sonsuz karanlıklarına gizlemişti.

Nedret’le Nihat konuşuyorlardı. Nihat ona, hayatının yorgunluklarından bahsediyor, genç kız ise, onun, sakın bir ahenkle titreyen sesini dinliyordu. Rüzgâr ince esinti-lerle yapraklara hafif fısıltılar veriyor, karşıkı yüksek dağın eteğinde karanlıklara gömülmüş gibi duran ufak bir kö-yün sakın bir köşesinde sönük bir ışık, kâh sönüyor, kâh canlanıyor, tarlalardan ağaç kurbağalarının devam eden sesleri geliyordu.

Nihat’ın iki gün süren ayrılığı, Nihal’le Mualla’yı yal-nız bırakmış ve genç kadın, babasının da kardeşiyle dö-neceğini ümit etmişti. Nihat’ın yalnız gelmesi, onu, bir-denbire üzdü.

“Hani babam?”

Avukat, yorgun bir tavırla, bir sandalyeye yerleşirken, Nihal, durmadan “Canım, babam niçin gelmedi?” diye tekrar ediyordu.

Nihat ise “Dur canım, acele etme, anlatacağım,” diyor-du.

Nihal, biraz kaşları çatık bir hâlde “Demek, artık bizi unutmak istiyor, öyle mi?” diye başını sallıyordu.

“Yok. Bilakis, ağzında senin ismin. Bilirsin ya, seni benden daha çok sever.”

“Fakat ne kadar görmek istiyorum bir bilsen ağabey!”

Genç adam, gözlüğünün camlarını silerken, biraz gevşek hâlde “Ha, şunu haber vereyim ki, sizi oraya davet ediyorlar. Nedret Hanım, benimle beraber Veysel Efendi’yi yolladı. Artık, yarın mı olur, öbür gün mü olur, ne vakit isterseniz gidersiniz. İşte sana bir de mektup,” dedi.

Nihat, mektubu uzatırken biraz heyecanla sordu.

“Mualla yok mu?”

Genç kadın, hem mektubu açıyor, hem de cevap veriyordu.

“Yukarıda. Geldiğinizden henüz haberi yok sanırım. Yarınki çay ziyafetimiz için giyeceği elbiseyi hazırlamakla meşgul.”

Nihat’ın gözlerinden, birden, bir üzüntü bulutu geçti. Onu, kendisini bekler bulacağını ümit etmişti.

Nihal henüz mektubu okumaktayken oda kapısı açıldı. Avukatın gözleri neşe dolu bir noktaya dikildi. Mualla, tuvaletinin şuhluğu içinde mesut ve gülen yüzüyle görüldü. Kendisine doğru ellerini uzatan Nihat’a “Çiftlik hayatının saadeti, size, bizi unutturdu zannetmiştik,” dedi ve Nihal’e bakarak “Değil mi yenge?” diye ekledi.

Bu tatlı sitem karşısında, avukatın aşkla parlayan gözleri, bu şuh kızın vücudunu sardı ve “Hiçbir vakit, hiçbir vakit,” diye söylendi.

Mualla, bir koltuğa yaslandı.

“Söyleyiniz, bakalım, orada neler gördünüz? Neler yaptınız?”

Nihat, omuzlarını silkti.

“İki gün, temiz bir kır havası aldım. Babamla görüş-tüm. Nedret Hanım’a vazife icabı söylenmesi gereken sözleri söyledim. Geniş ve latif manzaralar karşısında hep sizi düşündüm. İşte bu kadar.”

“Sözlerinizi kısaltmak istiyorsunuz. Halbuki biz daha çok havadis bekliyorduk. Mesela, Nedret Hanım hakkın-daki fikirleriniz...”

Avukat “Nedret Hanım hakkındaki fikrimi değil, izle-nimlerimi sorarsanız, size, kısaca iki kelime ile tarif ede-bilirim. Solgun bir mehtap!” dedi.

“Ooo! Tabiriniz, bir şiir kadar güzel ve renkli! Soluk, ışıksız mehtapların bazen ruhlar üzerinde hüznü te-sirleri olduğunu ve buna birçok şairin gönül bağladığını inkâr edemezsiniz, değil mi?”

“Hakkınız var. Eğer şair olsaydım, en güzel şiirlerimi, ruh açıcı parıltılarıyla gözleri kamaştıran aylı gecelerde yazardım. İnsanların tabiatları başka başkadır. Ben, sol-gun çiçekten, solgun bahardan bir şey anlayamam.”

Nihal, onlara dönmüştü.

“Fakat,” dedi, “benim solgun renklere karşı derin bir tutkum vardır. Zannederim ki bu, babamdan kalma bir tabiat olacak. Zavallı babacığım, ne kadar hüznü görü-nen bir adamdır!”

Elindeki mektubu Mualla’ya uzatarak ilave etti.

“Ne merak ediyorsun? İşte, oku.”

Genç kız, sevinçle bağırdı.

“Güzel bir seyahat. Doğrusu, çok memnun oldum.”

Avukat ayrıldıktan sonra, Nejat’la Nedret, tekrar sessiz hayatlarına daldılar. Doktor ona, birkaç defa, Nihat hakkındaki fikrini sormuş, genç kız ise, yüzü biraz pembeleşerek “Sizin gibi içli ve duygulu, sizin gibi nazik... Fakat bilmem sizin kadar şefkatli bir kalbi var mı?” demişti.

O dakika, Nejat, onun derin bakışlı siyah gözlerinde kendisinden teminat dileyen bir bekleyiş görmüştü. Sonra, Mualla hakkında kendisini uzun uzadıya yoklamaya başlamış ve doktor ise bu deli kıza karşı olan hislerini gizlemeye gerek görmeyerek, her şeyi söylemiş, nedense bu sözlerin Nedret’i biraz memnun ettiğini anlamış ve tuhaf bir ruh hâli içinde, bunun sebebini anlamaya çalışmıştı.

IV.

Bir akşam, çiftliğin istasyon caddesindeki yolundan kendilerine doğru bir arabanın geldiğini gördüler. Nedret, elindeki dürbünü Nejat'a uzatarak "Bakınız," diyordu, "arabanın içinde iki kadın var. Hiç şüphesiz onlar... Biraz hızlı yürüyelim."

İkisi de yola doğru döndüler. Araba gittikçe yanaşıyor, Veysel Efendi de kendilerine mendil sallıyordu.

Nihal'in gelmesi doktoru son derece memnun etmekle beraber, Mualla'nın beraber oluşu, biraz neşesini kaçırmıştı. Bir ara Nedret'e dönerek "Şimdi karşınızda biraz çılgın, şımarık bir kız göreceksiniz," dedi.

Nedret, tatlı bir tebessümle cevap verdi.

"Nihal Hanım'ın varlığının bize her şeyi hoş göstereceğinden eminim. Onu da o şekilde kabul etmekte ne sakınca var, efendim?"

Nejat "Tabii öyle, ne çare... Mademki damadın kız kardeşidir, dolayısıyla Nihal'in güceneceğini düşünürüm de her şeyi hoş görmeye çalışırım," dedi.

Araba tamamıyla yaklaşmış ve durmuştu. Her iki taraf birbirine doğru yürüyordu. Nejat, kendisine koşan kızına ellerini uzatıyordu. Nedret, bu baba ile kızın görüşmelerini, derin bir üzüntü içinde, sessizce seyrederken, Ni-

hal kadar ona yakın olamama acısıyla hayatın kupkuru bir çölden ibaret olduğunu düşünerek eziliyordu. Sonra, hemen kendini toplayarak neşeli bir yüzle bu sevgili misafire elini uzattı.

Bu ara Mualla “O... Beyefendi, siz ne kadar toplanmışsınız? Âdeta tanıyamayacaktım,” diyordu.

Kardeşinin solgun mehtap diye tarif ettiği bu genç kızın karşısında, Nihal’in ilk duygusu, bir takdir hissi olmuştu.

Mualla’ya gelince, asabi ve sinsi bir bakışla gözlerini bu ağırbaşlı kızın üzerinde dolaştırmaya başlamıştı.

Tanışma merasimi bittikten sonra, Nedret de aynı merakla Mualla’yı gizliden gizliye süzüyor ve onu pek güzel buluyordu. İri yeşil gözlerinde biraz sinsilik ve bakışlarında biraz alaycılık görmekle beraber tavırları pek sihirli ve dudakları kalın ve gül renkliydi. Saçları açık kumral ve gayet parlaktı. Renkli ve zengin bir güzelliğe sahip olan bu kızın kıyafeti de kendisi kadar güzeldi. Bir köy veya çiftlik seyahatine değil, bir tiyatroya, bir düğüne gider gibi giyinmişti. Elindeki altın çantası, narin ve zarif iskarpinleri, açık renk ipekli kostümü, tuvaletinin güzelliğine daha fazla şuhluk vererek bu çiftlik hayatıyla tuhaf bir tezat meydana getiriyordu. Halbuki Nihal, ne kadar sade, ne kadar güzel giyinmişti. Gümüş renk çarşafının sadeliği içinde ne kibar, ne ağırbaşlıydı.

Nedret bu tetkikteyken, Nihal de, aynı hisle onu süzüyor, hakikaten karşısında oturan bu genç kıızı mehtap kadar şiirli buluyor, onda derin ve gizli bir farklılık görüyordu.

Uzun kıvrıcık kirpiklerle çevrilmiş olan iri siyah gözlerinde, mest edici bir hüznün vardı. Sarı, billur kadar şeffaf

teniyle yanaklarının hafif solgun pembeliği, gayet gönül okşayıcı bir tarzda uyuşmuştu. Açık kestane rengi saçlarının süslediği başı, kadınlığının bir müdafaa silahı olan gururuyla biraz hükmeder gibi görünüyor ve bu, onun incelik ve nezaketine ağırbaşlı bir cazibe katıyordu.

Mualla onu beğenmekle beğenmemek arasında bir tereddüt geçirirken Nedret de, gayriihtiyari, Nihat'ın o gece bir ara kendisine bahsettiği bu hoppa kızdan gözlerini ayıramıyor, onu çok güzel buluyor, kokusu pembe katmerleri arasından öldürücü bir zehir sızan zararlı bir çiçeğe benzetiyordu.

Artık, Nedret, tamamıyla Nihal'le meşguldü... Genç kadın, çiftliğin güzelliğine karşı, gayriihtiyari “Aman yarabbi! Ne güzel manzara,” diyordu. “Pek küçükken buralarda gezdiğimi hatırlamaya başlıyorum. O günler, ne tatlı, ne güzel günlerdi. Çocukluk hatıralarımın hayalimde bıraktığı en kıymetli vakitlerden biri de burada geçen zamanlardır. Siz, o vakitler, pek küçüktünüz. Hatta sizin güzel, zarif arabanıza binmek için içim titremiştide bu arzumu anneme söylemiştim. Kendisi engel olduğu hâlde, anneniz beni kucaklayarak sizin yanınıza oturmuş ve yanaklarımdan öpmüştü.”

Nihal'in, geçen günlere ait bu sözleri, Nedret'i pek üz-müştü. Derin bir nefes alarak “Ah! Ne olurdu, biraz olsun annemi tanıyabileydim? Emin olunuz ki hayatın bu mahrumiyetini hiçbir şey doldurmuyor. Zaman oluyor ki küçük bir bebek gibi ona muhtaç kaldığım dakikalar içinde ağlıyorum. Bazen rüyamda, şefkatli bakışlı, solgun yüzlü bir kadın görüyorum. Öyle zannediyorum ki, bu benim annemdir.”

Nihal, kalbinde derin bir acı duydu.

“Sizde resmi yok mu?” diye sordu.

“Hayır, ölen teyzemde varmış ama bana hiç göstermedi.”

Doktor, bu sözleri duymamıştı. Mualla, onu uzun bir lafa tutmuştu. Nihal, Nedret’in gözlerindeki üzüntüyü dağıtmak için “Artık bundan sonra yalnız değilsiniz. İşte babam, babanız, ben ise büyük ablanız... Daima böyle beraberiz,” dedi.

Genç kız, minnetle ellerini uzattı.

“Zaten, babanızı gördükten sonra, ruhumu ezen kimsesizlik ıstırabından kurtuldum. Hayat bana artık gülüyor zannediyorum. Bilmeniz, şu dakikada ne kadar mesudum.”

Genç kadın, derin ve samimi bir şekilde, şu zavallı çocuğun sözlerini dinlerken şimdiye kadar onu düşünüp aramadıkları için vicdanını sorgulayarak babasını kendilerinden daha fedakâr görüyor ve aynı zamanda kardeşine kızıyordu. Niçin uzun uzun Nedret’ten kendisine bahsetmemişti? Sonra, bu kızın varlığı, neden birtakım fena düşüncelerin uyanmasına sebep oluyordu? Babasının ziyan ve harap olan ömründe onun nasıl bir günahı olabilirdi? Zaten vicdanı ona bu acı dolu aşkın günahsız ve lekesiz olduğunu daima söylemiyor muydu? Son günlerde, Nihat’ın merhamet duygusundan uzak kaldığını görmesi onu çok üzüyordu.

Çamların koyu yeşil gölgeleri altında ağır ağır yürüyen bu üç kadın, ayrı ayrı hisler içinde oldukları hâlde, uçarı şeyler konuşarak pek neşeli görünüyorlardı.

Nihal, babasını, bugünkü kadar güleç ve mesut gördüğünü hiç hatırlamıyordu. Bunun için Nedret’e karşı ayrıca

bir minnet hissi duymaya başlamıştı. Doktor, ruhundan taşan sevgisiyle kızına sordu.

“Burada sıkılmayacaksın, değil mi Nihal?”

“Mümkün mü, efendim? Lakin bilmem... Mualla!”

Genç kız, yengesinin sözünü keserek “Hayatı göçebe bir şekle sokmaktan zevk alanlara daima karşı olduğumu bilirsiniz. Sessizlikten nefret ederim. Buna rağmen sizin hatıranız için şurada iki günlük bir misafirliğe katlanabilirim,” diyordu.

Nedret, hayretle bu genç ve biraz alaycı misafiri-ne baktı. Ciddi bir sesle “Affedersiniz ama biraz yanlış düşünüyorsunuz. Medeniyetin yorgunluklarını dinlendirmek her hayatın hakkıdır diye düşünüyorum,” dedi.

Nejat söze karıştı. Sesi asabiydi.

“Mualla Hanım, cemiyet hayatını, her şeye tercih edecek kadar sever. Süs, ihtişam, debdebe, kendilerini çok meşgul eder. Bundan dolayı bu konuda takdir edilmelidirler çünkü hiç yorulmaz, hiç usanmazlar.”

Mualla, şen bir kahkaha ile güldü.

“Evet, ama biraz da abartıyorsunuz,” diye cevap verdi.

Bu iki genç kızın ruhları arasındaki büyük farklılık, aralarındaki soğukluğu daha da arttırmıştı. Yolda rastladıkları köylü kadınlara karşı takındığı alaycı tavrı ve gülümsemeleri Nedret’i nefret ettiriyordu.

Çiftlikte geçen o ilk gece, Mualla için, tahammül edilmez bir azap ve işkence olmuştu. Nihal’le Nedret’in ve doktorun sözlerine daima yabancı kalan bir ayrılık içinde uyuklamaya başlamıştı.

Ertesi gün yengesine yalvarıyor ve “Gidelim, rica ederim, buradan gidelim. Zira boğulacağım. Bu kibirli ve so-

ğuk kız, bütün moralimi bozuyor. Genç bir vücutta ihtiyar bir ruh taşıyor sanki. Ben onun gibi olsam, mutlaka ölerdüm. Ahlak ve güzellik dersi almak isteyen buraya gelsin. Yarabbim, beni de kendisine benzetmek istiyor,” diyordu.

Nihal, görümcenin bu sözlerine biraz dargınca cevap verdi.

“Yok. Nedret’i böyle sanmayınız. Gerçekten güzellik ve zarafetten nasibini almış biri olduğu inkâr edilemez. Gururunu daima muhafaza eden bir zihne sahip olmasından dolayı size kibirli görünmüştür.”

Mualla, fena hâlde bozuldu.

“Onu bu kadar savunacağınızı bilseydim, sizden azar ıstıtmemek için susmayı yeğlerdim,” dedi.

Bundan sonra köşkte geçen bir iki gününün azap ve ıstırapı altında kıvranmaya ve bu hareketiyle Nihal’le doktoru üzmeye başladı.

Nedret, onu nasıl meşgul edeceğini şaşırmıştı. Köy hayatında eğlenmek için ne gerekirse yapıyor fakat Mualla’yı eğlendiremiyordu.

Artık Nihal’in dönmeye karar verdiği bir günün akşamı, birdenbire Nihat’ın gelmesi, hayatlarına biraz neşe serpmişti. Mualla, çılgın bir sevinçle onu karşılarken, Nedret hüznü ve tahammülsüzlük dolu bir gözlerle onlara bakıyordu.

Nejat ise, Mualla’nın bu şımarıklığını hiç hoş görmeyen bir tavırla Nihal’e dönerek “Artık bu kadarı da çekilmez,” demek istiyordu.

Zavallı kadın, ne söyleyeceğini, ne yapacağını bilemez hâlde kardeşine “Nasıl oldu da gelebildin? Oh! Bilsen ne kadar sevindik,” dedi.

Genç avukat ise mutlu görünüyordu.

“Sizin yanınızda ve şu güzel yerde iki günlük sakin bir hayat geçirmek için işleri geride bırakıp bir trene atlayıp geldim,” cevabını vererek elini Nedret’e doğru uzattı. Nedense Nihat’ın ağır ve hükmedici bakışları, Nedret’e bir an önce onun önünden kaçması gerektiğini hissettirmişti. Fakat ciddiyetini koruyabilmesi, onun ilgisiz görünmemesini sağlamıştı. Mualla’nın çılgın ve şımarık hâllerini seyrediyor ve Nejat’ın biraz çatılan kaşlarına, etrafı idare etmeye çalışan Nihal’in nazlı tebessümlerine dikkat ederek görümcenin bu taşkın hâllerinden dolayı kadıncağının babasına karşı nasıl mahcup olduğunu anlıyordu.

Nihat’a gelince, onun gözlerinde parıltılar vardı. Bu, ilk gördüğü adamdan bambaşka bir adamdı. Etrafindekilere gülüşler saçıyordu. Halbuki Nejat’ın yüzündeki durgunluk ve isteksizlik daha da artmıştı. Bugün her zamankinden daha şımarık olan bu kızın, oğlu ile kendi arasındaki varlığı onu son derece bezdiriyordu.

Mualla’nın bitmeyen soruları karısında asla sıkılmayan Nihat, sevimli ve yaramaz bir çocuğa gösterilen tatlı ve okşayıcı tavrını gizlemeye gerek görmeyen bir tavırla *evet* veya *hayır* diye cevaplar vermekten zevk alıyordu.

Sinirleri bozulan doktorun yüzü kırmızı bir renk almıştı. Nedret’e doğru baktı.

O, elindeki şemsiyesine dayanmış, gözlerini ufkun görünmeyen bir noktasına dikmiş, biraz dalgın görünüyordu. Nejat, onu hiç böyle düşünceli görmemişti. Yavaş yavaş onun yanına gitti. Genç kız, her zamanki tebessümüyle başını çevirdi. İkisi de aynı şikâyet ve sıkıntı dolu gözlerle birbirine baktı.

Doktor yavaşça “Fırsat bulup da bir söz söylemek mümkün değil. Biraz dolaşalım,” dedi.

Nedret, onun sinirlendiğini anlamıştı. Onlardan biraz ayrılmak gerektiğini kabul ederek “Dolaşalım efendim,” cevabını verdi. Nihat’ın, bu tatsız şımarıklıklara istemeyerek boyun eğişi kalbini sıkıyordu.

Birdenbire doktora “Nihal Hanım niçin bu üzüntülü hayata tahammül ediyor? Görümcesinden ayrı yaşaması mümkün değil mi?” diye sordu.

“Hayır. Çünkü Mualla’nın babası genç bir kadınla evlendiği için kızıyla geçinemiyor ve bu adam, tıpkı kızı gibi, kendi hava ve hevesi peşinde, çocuklarına karşı gayet ilgisizdir.”

“Çok fena! Zavallı kız!”

“Yoo... Emin olunuz, Mualla bu durumdan hiç şikâyetçi değil. Hatta babasının baskılarından uzak ve özgür yaşama isteğine ulaştığı için ayrıca mutludur.”

Nedret, hafifçe gülerek “Batı özentisi bir zihniyet,” dedi.

Bu ara Nihal, onların arkasından bakıyordu. Kardeşine dönerek “Babam sıkıldı. Mualla’nın sizi gereğinden fazla meşgul etmesi yakışık almadı sanırım,” dedi.

Avukat hiç cevap vermedi. Mualla ile babasının arasındaki bu kabul edemediği zıtlığın, mutluluğu ve geleceği için büyük bir engel olduğunu düşünüyordu.

Mualla, isyan eder bir tavırla “Aman! Nihat Bey,” dedi, “pederiniz bu soğuk, kibirli kızıdan ne kadar hoşlanıyor... Birkaç gündür neler çektiğimi bilerseniz... Fikirlerimiz birbirine zıt, sözlerimiz ayrı... Çünkü küçük hanım bambaşka amaç ve ideallere sahip biri. Ne tezat, Yarabbim! Ne tezat!”

Nihal söze atıldı.

“Rica ederim, Mualla. Artık yeter! Bu kızla uğraşma! Belki, o, senin kadar süslü ve zarif bir salon hanımı olmayabilir fakat iyi bir ev kadını ve şefkatli bir anne olabilir. Bu da kadınlığın en büyük olgusu değil midir?”

“Zaten, buraya geldikten sonra, sizin de fikriniz ve bakış açınız değişti. Hepiniz Nedret’i savunur oldunuz,” dedi ve Nihat’a bakarak, “Bilmem siz ne düşünüyorsunuz?” diye devam etti.

Avukat, yavaşça “Sen, benim için, her gün artan bir kuvvetle kalbime hükmeden bir meleksin!” dedi.

Nihal, bu ara biraz ileride yavaş yavaş yürüyen babasıyla Nedret’i göstererek “Rica ederim,” diyordu, “onların yanına gidelim.”

Avukat “Canım, onların ortak, hüznünlü bir hatırası var. Her ikisinin de yası, kederli düşüncelerinde daima, ölmüş bir kadının hayali yaşıyor. Bizi ne yapacaklar?” dedi.

Mualla, söze karışarak alaylı bir tavırla “Zavallı doktor bey! Senelerden beri ne eskimez bir aşkın esiri olmuş? Öyle değil mi, Nihat Bey? Ya anneniz... En çok acınması gereken de o zavallı kadındır,” dedi.

Mualla’nın bu münasebetsiz sözleri, Nihal’in fena hâlde sinirlerini bozmuştu.

Ağır ve ciddi “Rica ederim, bu konuyu kapayınız. Çünkü geçmişe benim de babam kadar saygım olduğu için herkesin de aynı derecede saygı duymasını beklerim,” diye çıktı.

Mualla dudaklarını ısırды çünkü yengesini hiç bu kadar ciddi ve üzgün görmemişti. Bu sırada Nihat, babasının yanına sokulmuştu. Nedret, sesinin ahenkli titreyişleriyle

bir şeyler anlatıyor ve Nejat da hafif tebessümlerle dinliyordu. Nihat'ın yanlarına gelmesiyle genç kız, nezaket icabı susmuş ve siyah gözlerini avukata çevirerek derin derin bakmıştı.

Bu bakışla “İşte ben babanı meşgul etmeye çalışıyorum. Sen niçin onun yanından ayrıldın?” demek istemişti.

Nihat, bu derin bakışın anlamını fark etmek için bir iki dakika uğraşmış, ama Nedret, ilgisiz ve gururlu bir tavırla başını çevirmiş, genç adamsa kendisine bu derece ilgisiz davranan bu kızın önünde garip bir şekilde ezilmişti.

Nejat, oğluna döndü.

“Artık nöbet bize geldi, şimdi görüşebiliriz, değil mi?”

Avukat bu sözden sıkıldı ve hiç karşılık vermedi. Sonra, sinirlerine kolayca hâkim olarak “Eniştemden bir mektup aldım,” dedi. “Nihal'i mutlaka yanına götürmemizi istiyor fakat kardeşime henüz bir şey söylemedim. Onayınızı almak istiyorum.”

Bu söz, Nejat'ta, büyük bir tesir yapmıştı.

“Ben Nihal'in mutluluğunu her zaman düşünürüm. Kocasının yanına gitmesi her zaman kendi elinde olduğu hâlde, sırf benim rahatım için yaptığı fedakârlık yeterli değil mi? Ben, onun mutluluğu için hayatın her türlü zahmetine katlanabilirim. Bunu şimdi kardeşine haber vermelisin.”

Nedret sesinin bütün ahenk ve hüznüyle söze karıştı.

“Beni ne kadar çabuk unuttunuz!” dedi. “Nihal Hanım gittikten sonra, sizin rahatınız için yapılacak her fedakârlığı kendisinden devralacak, size büyük sevgiyle

bağlı öksüz bir kızınız daha olduğunu unutmayın. Yalnız size güvenebileceğimi unutuyor musunuz?”

Doktor, bir eliyle bastonuna, diğer eliyle de oğlunun koluna dayandı. Bu zamanlar, kalbinin kanayan yarasında şimdi derin bir sızı duymuştu. Yüzü sararmış bir hâlde Nedret’e baktı. Başını sallayarak yavaşça bir nefes aldı. Bu sırada Nihal’le Mualla yanlarına gelmişti. Nihat eli-ni cebine sokarak “Affedersin Nihal, biraz önce vermeyi unuttum. Eniştemden bir kart geldi,” dedi.

Genç kadın, karta göz gezdirince, rengi hafifçe uçtu. İstemsiz bir şekilde babasına baktı. Doktor, en şefkatli bakışlarıyla kızının ruhunu okşuyordu.

Nihal yavaşça “Beni çağırıyor. Acaba hasta mı?” diye söylendi.

Nejat hemen söze atıldı.

“Ne olursa olsun, hemen gitmelisin kızım. Kocanı bu kadar süre yalnız bırakmamalısın.”

Mualla da söze karıştı.

“Vallahi doğru, yenge. Artık ağabeyimi çok ihmal et-tiniz.”

Nihal üzüntüyle başını salladı.

“Kocamın sevgisini ihmal edecek kadar zevkime bağlı bir kadın olmadığımı biliyorsunuz sanırım. Ben sadece babamı yalnız bırakmak istemiyordum.”

Doktorun gözlüğü altında gözyaşları titriyordu.

“Nihal, git kızım! Bunu bütün samimiyetimle söylü-yorum. Senin bana gösterdiğin sevgi, benim senden bek-lediğimden çok daha fazla. Bu zamana kadar benim bu hüznünlü hayatımı ve hasta ruhumu iyileştirmeye çalışman yeterli.”

Nihal'in gözleri bu sırada Nedret'e ilişti. Genç kadın, babasının ağzından çıkan sözleri şöyle tamamlamak istedi.

"Nedret," dedi, "bundan sonra babamı sen yaşatacaksın."

Artık Nihal rahatlamıştı. Akşam, sofraya yine büyük çayın altına kuruldu. Nejat çok mesut görünüyor, Nedret gülüyor, söylüyor, misafirlerine ikram konusunda genç bir ev sahibi görevini pek güzel yapıyordu. Lakin Nihat'ın tavrına bir durgunluk, gözlerine bir sıkıntı gelmişti. Mualla'ya gelince, o, kararsızdı. Kâh kahkahalarla gülüyor, kâh susup oturuyordu. Nejat, onun bütün ümidini kırıyor, babasının bu kız hakkındaki düşüncelerini biliyor ve bu zor durum içinde ne yapacağını düşünüyordu. Halbuki Mualla, bu gibi düşüncelerden tamamıyla uzaktı. Nihat'ın, kendisine gösterdiği ilgiyi biliyordu fakat bu, onun için o kadar önemli değildi.

Sevmek, düşünmek, ıstırap çekmek... Bunlar onun kafasına sığmayan şeylerdi. Mademki bu kadar güzeldi, kendisini Nihat gibi herkes, her erkek sevebilirdi. Avrupa hayatı daha parlak olacaktı. Tuvaletinin ihtişamı, tavırlarının şuhluğuyla kimbilir, daha kaç kalbi kendine çekerek yaşayacaktı?

Mehtap, yüksek bir dağın arkasından kurtularak hayata bir ışık serpiyor, ovaların, ormanların son kalan karanlığı mavi bir aydınlıkla yıkıyordu. Çiftliğin misafirleri, yemekten sonra, ışıklı yollarda ağır ağır geziyorlardı. Nejat oğlunun koluna girmişti. İkisinin de aklı pek meşguldü.

Nihal'in başı ağrıdığı için özür dileyerek içeri girmek istemiş, Nedret'le Mualla da kendisine eşlik etmişlerdi.

Avukat, bu yalnızlığı bahane ederek babasıyla görüşme fırsatını elde etmiş olduğuna çok sevinmişti. Her ikisi de ovalara karşı ufak bir tepenin eteğine oturdular. Buradan derenin coşkun çağıltısı daha iyi duyuluyordu. Bu ılık gecenin mest eden havası içinde dağlar uyumuş, orman uyumuş gibi duruyordu... Nejat, arkasını bir ağaca dayadı, sigarasını yaktı. Nihat ise, gülerek "Hanımlar bizden kaçtılar!" diyordu.

Doktor cevap verdi.

"Nihal'in akşamdan beri başı ağrıyordu. Zavallı çocuk, kocası için üzülüyor."

"Evet."

"Fakat bunun bütün sorumlusu sensin."

"Ben mi?"

"Öyle ya! Şimdiye kadar istediğin gibi bir kadınla evlenseydin, bugün Nihal'in boş bırakacağı evin kadını o olacaktı. Halbuki sen, bu konuda o kadar ihmalkâr davrandın ki."

"Evet, hakkınız var. Görmediğim ve sevmediğim bir kızla yaşamak bana biraz zor geliyordu! Bununla beraber, bu durumu şimdi de telafi edebilirim sanırım. Değil mi?"

"Tabii!"

Nejat, dikkatle oğlunun yüzüne bakıyor, onun söyleyeceği son kelimeyi bekliyordu. Fakat avukat susmuştu. Garip bir sabırsızlık içinde bulunan doktor, sakın bir sesle "Sende bir endişe var, Nihat," dedi.

Genç adam, başını önüne eğdi.

"Belki evet. Belki hayır. Fakat istekleriniz dışında hareket edeceğimden dolayı çok üzgünüm."

“Acayip! Bu hareketinizin sebebi nedir? Bir kararınız varsa şimdiye kadar benden niçin sakladınız? Buna ne gerek vardı?”

“Saklamadım ve saklamayacağım. Yalnız, bu kararım la sizi memnun edemeyeceğimi düşünüyorum. Belki biraz.”

Doktor, sıkıntılı bir şekilde başını salladı.

“Anladım, azizim, anladım. Artık bu konuda bana bir şey sormayın ve söylemeyin. Çünkü beğenileriniz için söyleyecek bir tek sözüm bile yok. Yalnız, ayrılalım. O kadar.”

“Ayrılalım mı?”

“Evet!”

“Fakat Mualla’dan niçin bu kadar nefret ediyorsunuz? O, sizi ne kadar sever bilseniz...”

“Teşekkür ederim! Bazı hisler vardır ki bilmeden kendi kendine kalbe yerleşir. Benim Mualla Hanım hakkında hiç kötü bir düşüncem yok. Onun huzuru, nedense beni sıkıyor. Benden uzak yaşayabilirsiniz, oğlum!”

“Sizden uzak yaşamanın beni ne kadar üzeceğini düşünmüyor musunuz? Siz, aşka karşı, merhametli değ il misiniz? Senelerden beri varlığını zi harap eden bir aşkın ıstırapları içinde inlediniz. Hatta bugün bile şuralarda o eski aşkın hatıralarını canlandırmaya çalıştığınız hâlde...”

Doktor, ezgin ve inler gibi “Sus! Sus!” dedi. “Benim o kıymetli, aziz hatıramla bu iki günlük sevgini karşılaşt ırma. Aşk ismi verilen böyle münasebetler, bir süs, bir eğ lence, ufak bir hazdan başka bir şey değildir. Sen çok aldanıyorsun ve bunu zaman geçtikçe anlayacaksın.”

Avukat, şiddetle başını salladı. Nejat, küskün bir şekilde susarak önüne baktı.

Nihal, içeri girer girmez, yatağa uzanmıştı. Nedret’le Mualla, biraz terasta dolaştılar. Bu iki genç kız, yirmi dakika kadar bir tek söz bile konuşmamışlardı.

Nedret, kendi hayallerine dalmıştı. Bu gece onun ruhunda derin bir düşünme ihtiyacı vardı. Fakat kimi, neyi, düşünecekti? Bunu, kendisi de bilmiyordu. Çiftliğe geldi geledi bu gece kadar etrafın güzel olduğunu görmemiş olduğuna şaşıyordu. Bütün dağlar, ince mavi ipek bir tüle bürünmüştü. Gecenin derin karanlıklarında hafif bir sevdada nağmesi titriyordu. Dere daha coşkun çağlıyor, ağaçlar daha tatlı bir aşk rüyası içinde uyuyorlardı.

Mualla, birden “Ne güzel bir gece!” dedi.

“Evet, baştan sona kadar şiir!” Genç kız güldü.

“Aşk unuttunuz. Baştan sona kadar aşk deseniz daha uygun olurdu, değil mi?”

Nedret’in gözlerinde hafif bir süzgülük vardı.

“Onu da siz ilave ederseniz, o zaman, tamamıyla bir şiir ve aşk olur!” dedi.

İkisi de güldüler. Mualla, şuh bir eda ile sordu.

“Şimdi, şu dakikada neler istersiniz, söyleyiniz bakayım?”

“Ben mi? Ne isteyebilirim?”

“Ah! İşte bu sözü tamamıyla ruhunuz söylemedi. Genç bir kalbin isteyecek bir şeyi olmaz mı?”

“Olmayabilir!”

“Hayalleri de mi olmaz?”

“Kim bilir?”

“Mesela, eski şatolara benzeyen şu çiftlikte bir aşk hayatı yaşanmaz mı, söyleyiniz?”

“Öyle kahraman, sadık âşıkları nereden bulalım?”

Mualla, kahkahayla güldü.

“Onu bulmak zor bir şey mi, sanki? Kaç tane isterse-
niz...”

“Sahi mi? İnsan bu kadar kolay bulur, bu kadar kolay
sevebilir mi?”

“Dört, beş günde.”

“Aman, susunuz. Beni korkutuyorsunuz vallahi.”

“Ay! Siz bu konuda ne kadar acemisiniz, Nedret Ha-
nım.”

“Evet. Ne derseniz deyiniz, ben, aşkı, başka türlü dü-
şünürüm.”

“Korkunç mu bulursunuz?”

Nedret hafifçe güldü.

“Korkunç olmadığını biliyorum. Fakat kalp üzerin-
de büyük bir etkisi olduğu gibi kişiye ve ahlaka göre de
tүrlү şekillerde olabileceğini düşünüyorum. Mesela, siz,
birkaç günde sevebilirsiniz. Bir diğerini bulunca ötekini
unutmakta güçlük çekmezsiniz. Bir diğeri de, seviyorum
zannederek, ufak bir hazla büyük bir aşkın kahramanı ol-
duğunu düşünerek kendini aldatmaya çalışır ve karşısın-
dakini de aldatmayı başarır. Bu aldatma oyununda kaybe-
den taraf bence, çok bahtsızdır. Ben, büyük ve derin duy-
gularla beslenen aşkların, acılarında ve fedakârlıklarında
büyük bir zevk ve lezzet olduğunu düşünüyorum. Bunun-
la beraber, henüz kimseyi sevmiyorum. Seversem de, çok
çaba göstereceğimi sanıyorum.

Mualla bir kakhaha daha atarak “Ne tuhaf zihniyet!”
dedi. “Bu konuda takdir edilmeniz gerek. Ama sakın bu
düşüncelerinizi başkasına, daha doğrusu bir erkeğe söy-
lemeyiniz.”

“Niçin?”

“Size gülerler de...”

“Teessüf ederim. Ben, ahlaksız kimselerden bahsetmiyorum. Niçin böyle düşünüyorsunuz?”

“Of! Rica ederim, artık bu konuyu kapatalım çünkü fikirlerimiz birbirinden çok uzak. Haydi, biraz dolaşalım. Doktor Bey’le Nihat nerelerde acaba? Onları bulalım, olmaz mı?”

Kızlar, terastan indiler ve ağır ağır yürümeye başladılar. Veysel Efendi kapının önünde oturuyordu.

Sessiz ve sakin yürüyorlardı. Pek düşünceli ve dalgınlardı. Ufak ağaçların bir çit hâline getirdikleri geçidin arkasına indiler ve birdenbire o kadar yakına gelmişlerdi ki, doktorla Nihat’ın sözleri duyuluyordu. Nedret, Mualla’yı çekti ve yavaşça “Dönelim,” dedi, “şahsi bir konuda konuştukları belli. Ayıp olur, rahatsız etmeyelim.”

Mualla omuzlarını kaldırdı.

“Bir dakika durun. Nihat fena hâlde hiddetlenmiş. Bir şey var. Dur, dur, bak ne diyor? Dinleyelim. Biraz dur, rica ederim.”

Nejat’ın sesi, boğuk bir inilti gibi titriyordu.

“Geçmişin büyük bir günahı sandığın bu zavallı aşkı, daima başıma kakarak beni korkutmak istediğini biliyorum. Sonunda Nedret’in bunu öğrenmesiyle hakkımda beslediği saygı ve sevginin silinmesinin, beni ne kadar mutsuz edeceğini bildiğin için, benden bu şekilde intikam almak istediğin anlaşılıyor. Düşüncelerim dışında kurmak istediğin birlikteliği bozmak istemediğimi sana biraz önce söylemiştim. Ne istersen onu yap, yalnız bana sorma, işte bu kadar.”

Nihat'ın sert sesi yükseldi.

“Nedir, bilmem ki. Zavallı bir kıza karşı bu kadar nefret. Nedret, sevdiğiniz kadının kızı olduğu için onu ayrı tutmanız çok doğal. Fakat bunun bir haksızlık olduğunu niçin düşünmüyorsunuz? Niçin Mualla'ya da kalbinizde ufak bir yer bırakmıyorsunuz? Bu benim hakkım değil mi? Bu hareketinizle beni, isteklerinize uydurarak Nedret'le evlenmeye mecbur etmek istiyorsanız, size sonuna kadar hayır diye cevap vereceğim. Çünkü o kötü günlere sebebiyet veren kadının kızıyla yaşamak, annemin ruhunu yakacağı gibi benim de aynı şekilde mutsuz olmama sebep olacaktır. Bundan bana hiç bahsetmeyiniz. Sizi, tamamen kırmaktan korkarım.”

Nejat'ın sesi kısık, hıçkırıklar içinde boğulmuş gibiydi.

“Bu sözlerinizle beni ne kadar kırdığınızın farkında değilsiniz, galiba. Evet, Fikret'in yadigârı olan bu çocuk, bana gayet kıymetli bir emanettir, bunu inkâr etmiyorum. Ömrümün karanlık yollarına mutluluk veren, en acı günlerimde ruhumun acılarını ümit ve teselliyle gidermeye çalışan zavallı bir kıza, haksız yere beslediğin kin için, bir gün pişman olacaksın. Fakat Nihat, bu geceyi unutma! Sana, bütün namusumla söz veriyorum ki, bundan sonra sana hiçbir şekilde Nedret'ten bahsetmeyeceğim.”

Yaralı bir kalbin inleyişi gibi, doktorun sesi, söndü, bitti.

Bu sözleri duyan Nedret, Mualla'nın koluna dayanmış, titriyordu. Mualla, bu çaresiz çocuğa sarıldı. Yoksa düşecekti. İkisi de otların üzerine oturdular.

Genç kız, başını ellerinin içine almış, yavaş yavaş ağlıyordu. Demek bu kadar çok sevdiği annesinin, gizli bir aşkı varmış.

Şimdi babasına daha çok acıyor, doktorun kendi hakkında beslediği sevginin ve gösterdiği şefkatin sebebini anlamaya başlıyordu.

Birdenbire başını kaldırdı, Mualla'ya baktı. Rengi bembeyaz görünüyor, siyah gözleri daha büyümüş, daha derinleşmiş gibi duruyordu. Mualla, bu gözlerin parıltısından korkarak, yavaşça “Nedret Hanım, Nedret Hanım... Biraz kendini topla,” diye söylenmişti.

O, hiçbir şey duymuyordu. Bütün hareketlerinde, yaralı bir kuş çırpınması vardı. Elleri alnı üzerinde dolaşıyor, aklına hücum eden birtakım yakıcı, harap edici düşünceleri kovmak istiyordu. Birdenbire ayağa kalktı, yardım ister gibi, kollarını, gecenin derin ıssızlığına doğru uzattı. Sanki bu dakikada, annesinin ruhunu bekliyormuş gibi sakince durdu. Bütün benliğini ezen bu sonsuz ıstırabın biraz olsun acılarını dindirecek bir şey, bir ümit, bir söz, bir teselli bekleyen çaresizlik içinde başını çevirdi.

“Mualla Hanım,” dedi, “şu anda çektiğim acıya, ıstıraba saygı duyarak, duyduklarınızı şu gecenin derin karanlıklarına gömünüz. Ölmüş bir kadın namına size yalvarıyorum. Bunu, her ikimiz de unutalım.”

Mualla, ömründe ilk defa duyduğu bir üzüntü ve şefkatle, bu kızın önünde eğildi.

“Size, bütün vicdanımla yemin ederim,” dedi. Hafif bir rüzgâr, yaprakları uyandırdı. Beyaz bulut parçaları altına saklanan ay, bütün görkemiyle tekrar görünerek her tarafı aydınlattı. Dağların tepeleri, beyaz tüllere bürünmüş gibi dumanlıydı. Köyler sonsuz bir sessizliğe dalmış sanılacak kadar uyumuş görünüyordu. Yalnız, bir yerde ufak bir ışık, kâh sönüp kararıyor, kâh parlayıp canlanıyordu. Nedret'in

gözleri bir iki dakika kadar buraya döndü. İstıraplı ve perişan, elini uzatarak bunu Mualla'ya göstermiş, kendi kendine söylenir gibi "Ümide benziyor!" demişti.

Nedret'le Mualla, içeri girer girmez, arkalarından, doktorla Nihat'ın geldiklerini görmüşlerdi. Nedret, Mualla'yı terasta yalnız bırakarak odasına çekildi. Bu geniş ve eşyasız odanın çıplaklığı içinde bir köşeye konmuş olan karyolası üzerine yığıldı. Sanki bütün yıkılan hayallerinin enkazı altında bunalmış, bütün ruhu, Nihat'ın ağzından çıkan iki kelime ile parçalanmıştı.

O kadının kızı!

Demek, bu kadın, onun için, *O kadın* gibi çirkin bir sıfatı hak edecek kadar aşkın günahlarına bürünmüştü. Ya kendisi neydi?

O kadının kızı!

Annesinin aşk macerasından sıçrayan nefret lekesiyle kirli bir şahsiyet...

Nedret, bu fikrin dehşetiyle yumruklarını sıkmış hâlde "Yarabbim! Yarabbim!" diyordu.

Şu dakikada, acı veren bir gerçeği öğrenmenin uyanırdığı üzüntüler içinde çırpınırken, o günlerin sonsuza kadar karanlık kalan derinliklerinde, kalbini ikna edici en küçük bir iz bile bulunmadığını, bütün günahların, siyah servilerin gölgeleri altında bir yığın toprağa karışıp, çürümüş bulunduğunu düşünüyordu. Nejat'tan sorup öğrenmek isteyeceği şeylerin, anlamak isteyeceği şeylerin, hiç şüphesiz cevapsız kalacağını ve gizli tutulacağını biliyordu.

Birdenbire yerinden fırladı. Panjurların arasından süzülen ay, bu geniş odaya ışıklı çizgiler çizmişti. Genç kız,

elleriyle beynini sıkarak, dolaşmaya başladı. Sanki her karanlık köşeden üzerine doğru gelen görünmeyen hayallerin arasında kalmış gibi garip bir korku içinde titriyordu. Yavaş yavaş belirmeye başlayan birtakım yüzlerin kendisine baktığını, bunların arasından narin ve solgun bir hayalin çukurlaşan gözlerinde öfke ve acı bir sırıtma ile başını salladığını görür gibi oluyordu.

Bu anda bütün varlığını kaybeden Nedret, kalbinden gelen yakıcı ve acılı bir feryatla “Anneciğim!” diye bağırmıştı. Sonra, birdenbire, koşarak pencerenin önüne gitmiş, panjuru açmış, odanın siyah havası ayın soluk ışığıyla aydınlanmıştı. O zaman, yorgun başını pencerenin kenarına dayamıştı.

Bahçede, ağaçların altında, ağır ağır dolaşan iki kişi vardı. Bunlar, Mualla ile Nihat’tı. Nihat’ın başı, genç kızın yüzüne dokunacak kadar yakındı. Bu manzaranın karşısında, istemsiz bir hareketle, elini göğsünün üzerine basan Nedret, sanki orada gerilen bir damarın kopmasından korkmuş gibi birdenbire panjuru çekip kapamış ve tekrar yatağı üzerine kapanmıştı. Genç bir kalbin acı dolu hıçkırığı bu boş odanın duvarları arasında gömül-müş kalmıştı.

Doktor, sabahleyin, dikkatle onun yüzüne baktığı zaman, uykusuz geçen bir gecenin bütün yorgunluk ve ıstırabını bu güzel yüzde görmüştü. Çaresiz adam, nedense, onun bu hâlinin nedenini sormaya cesaret edememiş, uzaktan izleyip anlamaya çalışmanın yeterli olacağını düşünmüştü.

Artık misafirler ertesi gün geri dönmeye karar vermişlerdi. Bütün bu etkisine rağmen Nedret, Nejat’tan

ayrılacağına son derece üzülyordu. Geçmiş günlerin en büyük günahkârı, babasının amansız rakibi olduğunu anladığı bu adamı çok, pek çok sevmişti. Bütün varlığını saran onun şefkatli bakışları altında yalnızlığın acısını unutmıştu. Bu gece, onun da ıstıraplı, kederli bir uykusuzluk devresi geçirdiği görüyordu. Nedret, bunu ilk bakışta anlamış, bir gece içinde âdeta çökmüş, daha ziyade ihtiyarlamış olduğunu fark etmişti. Nihat'ta dahi aynı renksizlik vardı. Yalnız Mualla kayıtsız ve neşeliydi. Ertesi gün İstanbul'a dönme kararı ve daha sonra Avrupa'ya seyahat hayali onu pek sevindirmişti. Bugün Nedret de çok şen görünmeye, hissettiklerini kimseye belli etmemeye çalışıyordu. Nihal, bu sabah babasının üzgün göründüğüne dikkat ettiği için endişesini gizleyemeyecek bir tavırla "Görüyor musunuz? Babam âdeta hasta gibi," demişti.

Halbuki onun bu sabahki hâlini, kızından önce kendisi görerek kalbinin en şefkatli hisleriyle acımış ve hatta bütün geçmişin günahlarını babası adına affedecek konuma gelmişti. Büyük bir dikkatle onun yüzüne bakıyor, bütün hâllerini, bütün sözlerini anlamaya çalışıyor ve bunların arasında, geçmişten kalan en ufak bir lekenin izini seçmeye çalışıyordu. Fakat bunlara rağmen içinden gelen bir güven hissi, onların aşkında yüksek bir şiir, temiz bir gönül bağı bulunduğunu doğruluyor, oyuncu bir dert gibi beynini sızlatan bu oyalanma fikrine tahammül edebilmesini kolaylaştırıyordu. Nihat'la Mualla'nın arasında bugün bir dargınlık vardı. Avukat, onlara nazaran kendisiyle daha çok ilgilenmeye çalışıyordu. Sabahleyin değirmene kadar yapılan bir gezinti sırasında şemsiyesini

taşıymış, yanı başında giderek hep onunla görüşmüş fakat bu durum acı bir şekilde Nedret'in izzeti nefesine dokunmuştu. Mualla'yı kıskandırarak inletmek için kendisine yapılan bu iltifatı bir sadaka gibi kabul etmiş ve bir ara Mualla'nın yanına giderek sormuştu.

"Nihat Bey'le dargın mısınız? Ne kadar yabancı duruyorsunuz?"

Mualla, hafifçe omuzlarını silkerek "Deli!" demişti.

"Deli mi?"

"Öyle ya! Kardeşimin yanına, daha doğrusu Avrupa'ya gitme konusuna son derece karşı çıkıyor. Bu gece, ilk defa bana evlenme teklif etti. Garip olan şu ki, bunun bir an önce olmasını istiyor. Mümkün mü efendim?"

Nedret, tuhaf bir ruh hâli içinde "Ne âlâ! Niçin reddediyorsunuz?" diyordu.

"Reddetmiyorum. Yalnız bir sene kadar müsaade istiyorum. Bu gece sabaha kadar ay ışığında dolaştık ama ikna etmek mümkün olamadı. Ben yine fikrimde ısrar ettim. Of! Sevginin bu derece fazla olması, insana eziyet etmekten başka işe yaramıyormuş."

Bu ara Nihat onların yanına sokulmuş ve gülerek Nedret'e hitap etmişti.

"Pek mühim bir konuda konuşuyorsunuz sanırım. Bizden tamamıyla ayrıldınız."

Nedret, neşeli görünmeye çalışarak "Mualla Hanım'ı dinliyordum. Bana pek sevinçli haberler veriyor. Bilmem, tebrik etmeme izin verir misiniz?"

Avukat, biraz kızardı.

"Mualla da sizin gibi düşünebilse, çok mutlu olacağım," dedi.

Nedret'in dudaklarında, hafif bir tebessüm dolaşmıştı.

Mualla biraz sinirli bir sesle "Of! Nihat, bu konuyu kapatalım artık," diye söylendi.

Avukat ise "Mademki, Nedret Hanım'a her şeyi söylemişsiniz, niçin şimdi sözü kısa kesmek istiyorsunuz? Kendilerine soralım. Bakalım hangimize hak verecekler."

Mualla'nın nazlı edası, Nihat'ın bu yalvarıcı vaziyetleri karşısında mevkiini idareye çalışan Nedret, gayet ciddi bir tavırla "İki hayatın birleşmesi kararı gibi mühim bir konuyu elbette Mualla Hanım üstün körü düşünmek istemez. Bu konuda fazla söz söylemeye hakkım olmadığını düşündüğüm için beni mazur görürsünüz," dedi.

Nihat, nedense, bu sözün altında ezilmişti. Nedret, bunların yanından uzaklaşarak ilerideki büyük bir ağacın altında babasıyla beraber oturan Nihal'in yanına geldi. Genç kız, pek neşeliydi. Orada oynayan siyahlı beyazlı ipek tüylü bir buzağıyı tutarak başını bağrına bastı. Onun siyah iri gözlerini öptü.

Nejat'la Nihal, tatlı tatlı, onu seyrediyorlardı. Doktor, kızına doğru eğildi.

"Nankör kardeşin," dedi, "kendi saadetini eliyle yıktı. Bütün isteklerimi hiçe saydı. Parçaladı. Nedret gibi bir eşe sahip olmanın ne büyük mutluluk olacağını fark edemedi. Ciddi bir aşkın değil, kararsız heveslerin kurbanı oldu. Yazık! Pek yazık!"

O gün akşama kadar Nedret'le doktor ve Nihal, hiç birbirlerinden ayrılmadılar. Avukatla Mualla, aralarındaki dargınlığı hissettirmemek için neşeli görünmeye çalıştılar.

Nihat, istiyordu ki, Nedret bugün kendileriyle meşgul olsun, Mualla'nın fikrini değiştirecek sözler söylesin, ken-

di meziyetlerini ona da yansıtsın. Hemen bunu, ondan rica etmek istedi. On iki saatten beri, ümitlerinin kırıldığını görmekle harap olan varlığı, buhran içinde çırpınıyor, zihni üzerinde sert, soğuk, öldürücü bir rüzgâr esiyordu. Hakikat bütün çıplaklığı, bütün hiçliğiyle gözlerinin önünde duruyor, aşkını en kahredici darbelerle eziyor, incitiyordu. Nihal'in gitme meselesi her şeye bir ciddiyet vermeseydi, ihtimal ki, bunu anlamak için biraz daha gecikecekti. Hiç beklemediği, hiç ümit etmediği bir tavır ile karşılaştığı bu dakikalar, kendisine, büyük bir imtihan geçiriyor, hayatın bütün acı ve zahmetleri omuzları üzerine çöküyordu.

Artık, Mualla'nın, kendisini hiçbir vakit istediği, hayal ettiği kadar sevmemiş olduğunu, ancak dün gece anlayabilmiş ve sabaha kadar yalvarmış, ona kalbinin en ciddi, en önemli ve en son sorusunu sormuş ve "Muallacığım! İşte Nihal gidiyor. Kararının sonucunu bekliyorum. Çünkü kaderim senin elinde. Söyle," demişti.

Birkaç dakika, pek gönül yakıcı bir bekleyiş ıstırapı çekmişti. Mualla, ruhunun bütün huzuru ve rahatlığıyla cevap vermişti.

"Size şimdi hiçbir şey söyleyemeyeceğim için beni mazur görünüz. Zira kardeşimin yanına gideceğim, Nihat."

"Gidecek misin?"

"Evet."

"Beni burada kimsesiz ve çaresiz olarak mı bırakacaksınız?"

"Tekrar geri döneceğimi vaat ederek..."

"Fakat ıstıraplarımı uzatmaya ne gerek var? Birkaç ay sonra, mesut bir çift olarak kardeşinizi görmeye beraber gitsek olmaz mı?"

“Bence, şimdilik yalnız gitmem daha uygun.”

“Niçin? Yoksa kardeşinizin evlenmemize engel olmasından mı korkuyorsunuz? Ben bu konuda bir sakınca görmüyorum. Karısının kardeşiyle kız kardeşinin evlenmesine, eniştem, memnuniyetle razı olacağı gibi, aramızdaki akrabalık ve münasebetlerin daha sağlam bağlarla kuvvetleneceğine de sevinecektir.”

“Evet, şüpheşiz...”

“Of! Anlıyorum, Mualla, anlıyorum. Sen, benim hislerimden çok uzaksın.”

“Ben mi? Bilakis!”

“Hayır. Hislerim beni aldatmıyor. Sana bir köle gibi çok vefakâr bir gönülle el uzattığım hâlde, sen, pek ağır, pek umursamaz davranıyorsun.”

“Ben, aceleci olmaktan korkarım, Nihat.”

“Beni tecrübe mi etmek istiyorsunuz?”

“Hayır!”

“O hâlde... Bu sözlerin birer bahane olduğunu söylemeniz, daha iyi yapmış olmaz mısınız?”

Mualla, hiç cevap vermedi. O zaman avukat, birdenbire sönen saadet ışığının ıstırap ve acıları karşısında mutsuz bir dakika yaşamış, henüz yarım saat önce zavallı babasına karşı aldığı isyankâr hâlini, söylediği kalp kırıcı sözleri düşünmüştü.

Misafirlerin İstanbul’a dönmesi, Nedret’i, dertli bir kimsesizlik ve mahrumiyeti daha çok hissettiren bir gariplik içinde bırakmıştı. Yalnızlığın bu kadar hüzünlü saatleri olacağını şimdiye kadar hiç bilmiyordu. Ruhunda, sızlatıcı bir öksüzlük acısı vardı. Nejat’tan ayrılmak, onun merhametli ve ruh okşayıcı bakışlarından uzak olarak yaşamak, kendisine, hayatının en büyük mahrumiyeti, yeri-

ne getirilmesi mümkün olmayan bir kayıp gibi geliyordu. Babasını mutsuz eden bu adama karşı hissettiği sevgiden son derece üzülmekle beraber onun benliğinden kendisine doğru gelen bir kuvvetin bağlarında gizli bir çekiciliğin etkisi vardı.

Zavallı babasının son dakikalarını gözleri önüne getiriyordu. Bu gizli yakınlığın uğursuzluğuyla ilgili olan bir ölümün hatırası, tüylerine soğuk bir ürperme veriyorken beyni ateşler içinde yanıyor, gerçeğin karanlık kalan taraflarını öğrenmek için çıldırıyordu.

Hissettiği bu azap ve ıstırapı sanki bir teselli etmek mümkünmüş gibi, babasının, ziyaretsiz kalan, unutulmuş mezarını ziyaret etmek, onun topraklarını gözyaşlarıyla ıslatarak af dilemek istiyordu.

Viran bir köyün huzuru içindeki mezarlığına girdiği zaman, sanki bir sitem ve darılmayla karşılaşacakmış gibi titreyen Nedret, başı eğik, elleri göğsünde, dini bir korku içinde mezarın ayakucunda durmuştu.

Şu siyah toprakların sonsuz huzuru içinde uyuyan babasından af dileyen kalbinin bütün acılarıyla ağlayarak “Babacığım! Babacığım!” diye yalvarıyordu. İlerideki tahta caminin yıkık duvarı, yanındaki harap bir çatanın arasından acı bir kahkaha, kabristanın ıssızlığı içinde çınlamıştı.

Fatma Bacı, kendi kendine “Allah Allah... Baykuş ne fena gülüyor,” diye söylenirken, genç kız, garip bir korkunun dehşetiyle titremiş, sanki bu kahkaha yeşil otların örttüğü şu mezarlıktan yükselen bir alay sesi gibi, beyninin içinde yankılar bırakmıştı.

Çiftliğe döndükleri vakit güneş batıyordu. Nedret'in gözlerinde ümitsizlik vardı. Her şey kendisine küskün ve dertli görünüyor, mezarlıktaki kahkaha hâlâ kulaklarında çınılıyordu. Fatma Bacı, onun bu dalgın ve sessiz hâlini merak ettiği için sormuştu.

"Neyiniz var, Nedret Hanım, rahatsız mısınız?"

"Hayır. O uğursuz kuşun sesi moralimi bozdu. Artık buradan uzaklaşmak istiyorum. Şurada geçen zamanın hatıralarından bir iz bırakmamak için ne yapmak gerektiğini düşünüyorum."

Fatma Bacı, bu sözleri anlayamamıştı. Bir cevap vermiş olmak için "Kaç gündür misafirlerle ne güzel vakit geçiriyordunuz. Zannederim ki bundan sonra yalnızlık size biraz zor gelecek," diyordu.

Nedret, mahzun bir şekilde "Keşke beni hiç tanımasaydılar... Öylesi daha iyi olacaktı," cevabını vermiş ve Fatma Bacı, onun üzerine hayretle bakakalmıştı.

Hakikaten Nedret, burada, önceki hayatının zevk ve rahatını kaybettiğini anlamaya başlıyor, yalnızlık üzüntüsü her gün daha derin bir ıstırapla varlığını sarsıyor, hayalsiz, ümitsiz kalmış gibi sebebi bilinmez bir kederin altında eziliyor ve rahatını kaçıranlara kini artıyor, onlardan uzaklaşmak, kaçmak istiyordu.

On gün sonra, doktordan bir mektup almıştı. Zarfı yırtarken, elleri titremiş, o âna kadar ilk defa hissettiği bu zaaf ona eziyetli bir dakika geçirtmiş, mektubu okumadan avucunun içinde buruşturarak odanın bir köşesine fırlatmış, sonra kalbine kızar gibi yumruklarıyla göğsüne basarak orada bütün kuvvetiyle büyümek, kök salmak isteyen bir şeyi ezip öldürmek istemişti. Ruhunda kopan

bu fırtınayı dindirmek, bütün hassasiyetini uyuşturmak, kendini aldatmak için terasa fırlamıştı. Orada Veysel Baba'nın yanına gitmiş, ama bir türlü üzüntülerini, heyecanlarını giderememişti.

Veysel Baba ile Fatma Bacı, birkaç zamandır, onun biraz zayıflayıp solduğuna ve daima kederli ve düşünceli durduğuna dikkat ediyorlardı.

Veysel Efendi, Nedret'in yüzüne bakarak "Cici hanımım," dedi, "sen burada artık sıkılıyorsun. İstersen yarın gidelim. Orada onlarla iyi vakitler geçirirsin."

"Onlar dediğin, yeni akrabalar mı, Veysel Baba?"

"Öyle ya... Kim olacak?"

Nedret'in yüzünden bir hüznün bulutu geçti.

"Ben, kimseyi istemiyorum. Akrabalardan daima uzaklaşma niyetindeyim."

"Fakat çok iyi insanlar. Hele Nejat Bey, ne kibar, ne nazik... Değil mi?"

Fatma Bacı, söze karıştı. "Hele gençliğini görseydiniz," dedi.

Veysel Efendi sordu.

"Avukat bey tıpkı babasına benziyor, değil mi Fatma?"

"Evet. Nedret Hanım'ın annesine benzediği kadar, Nihat Bey de babasına benziyor. Ne tuhaf!"

Nedret, hafifçe kızardı. Bahsi karıştırmak için "Ah!" dedi. "Annemin tek bir resmi olsaydı, ne olurdu?"

Fatma bacı, Veysel Baba'ya bakarak "Zannedersem vardı. Teyzeniz Suat Hanım bir defa bana göstermişti. Lakin o öldükten sonra ne oldu, nerelere gitti bilmem."

"Ah! Bacım... İnsan böyle kıymetli şeyi saklamaz mı?"

Kadın, birkaç dakika düşünür gibi durdu. Sonra, gözlerini kocasına çevirerek bir şey söylemek istiyor gibi baktı.

“Efendi,” dedi, “sende senelerden beri muhafaza edilmiş bir emanet vardı. Zannederim ki bu, Nedret Hanım’a ait. Size, Suat Hanım tarafından verilmişti.”

Veysel Baba, karısının bu boşboğazlığına canı sıkılmış gibi kaşlarını çatı. Ağır ve ciddi bir sesle “Bir ölünün vasiyetini yerine getirme borcum olduğunu bilmiyor değilim. Lakin bunu Nedret’e, ancak evlendikten sonra verebilirim. Çünkü Suat Hanım, ölüm döşğinde, bunu böyle söylemişti.”

Nedret, nihayetsiz bir hayretle bu karı kocanın ağızlarına bakıyordu. Bunlar, nelerden bahsediyorlardı!

Veysel Efendi, genç kıza dönerek: “Kızım, bu emanet, ne ile ilgili olduğunu bilmediğim hâlde, senelerden beri bende saklıdır,” dedi. “Merhametli teyzeniz, hayatının son günlerinde, beni çağırtmıştı. Gittim. Yatağı içinde, mecalsiz bir hâldeydi. Gözyaşları arasında bana uzun uzadıya senden bahsetti. Seni bu dünyada yalnız bırakacağı için gözleri açık öleceğini söyledi. Sonra, yatağından ufak bir defter çıkararak bana uzattı ve *Bunu Nedret’e, genç bir kadın olduğu zaman verirsiniz*, dedi. Defteri aldım, vasiyetini yerine getireceğimi söyledim. Kadıncağız mutlu olmuştu. Bunu senelerce sandığımda sakladım ve uzak bir yere gittikçe daima yanımda taşıdım.”

Nedret, derin bir üzüntüyle, Veysel Baba’nın sözünü keserek “Sözleriniz bana âdeta rüya gördüğümü zannettiriyor. Veysel Baba, siz nelerden bahsediyorsunuz?”

“Tamamıyla bir hakikatten. Lakin henüz sırası, vakti gelmemiş olan bir hakikatten. Eğer Fatma Bacı, bu kadar sabırsız olmasaydı, biraz geç öğrenecektin, yavrum.”

“Bunu şimdi sizden istemeye hakkım yok mu? Bu

emanet ne ile ilgili olursa olsun, merakımın önüne geçmenin zor olacağını düşünmeyecek misiniz? Rica ederim Veysel Baba, beni, bir dakika daha bekletmeyiniz.”

“Ooo... Ne kadar sabırsızsınız Nedret. Ya şimdi yanımda değilse ne yaparım?”

“Beni üzmeyiniz. Biraz önce, nereye gitseniz beraber taşıdığınızı söylemiyor muydunuz? Eğer evlenmemi bekliyorsanız, bunun ne kadar süreceğini bilemezsiniz. Teyzemin ruhunu hoşnut etmek isterseniz, onu artık bana veriniz.”

Veysel Efendi, “Ah! Ah!” diyerek Fatma Bacı’ya baktı. Sakalını tutarak yavaş yavaş ayağa kalktı, kendi kendine “Kadın değil misiniz, diliniz durmaz ki,” diye söylendi.

V.

Şişli'dekilerin hayatı pek neşesiz geçiyordu. Çiftlikten döner dönmez, doktor, kendi odasına çekilmiş, Nedret'in yanında geçen günlerinin hatırasını birleştirerek geçmiş ile bugün arasında kederle saadeti birbirine karıştırır gibi tuhaf bir hâl içinde yaşamaya başlamıştı. Oğluna karşı o gecedен sonra, hiçbir zaman şikâyet etmemiş, sanki o olayı unutmuş gibi, ilgisiz ve rahat görünmüştü. Lakin en kıymetli arzusunu hiçe sayan bu adam için kalbinde gizli bir dargınlık saklamıştı. Artık bütün düşüncesi, Nedret'i mesut etmek ve onu kendisine en yakın görmekten ibaretti. Onu yabancı bir erkeğin eline teslim etmekten vicdan ıstırapı duyuyordu. Er geç biriyle evlenmesi gereken bu çocuğun kendisinden uzak kalmasına yardım edecek bin türlü engelin çıkmasıyla ondan mahrum kalacağı günlerin acısı gözlerinin önüne geliyordu. Bu endişe içindeyken, bir gün, zihnine, bütün hislerini okşayan, üzüntülerini ve acılarını yatıştıran bir fikir gelmiş ve hemen, yerinden kalkarak kızını çağırmıştı.

Nihal odaya girdiği zaman babasını şen ve güler yüzlü görünce sevinerek sormuştu.

“Bana iyi bir haber vereceksiniz sanırım.”

Doktor, kızına bir sandalye göstererek “Otur da konu-

şalım. Bu evde, benim, senden başka kimsem yok,” cevabını vermişti.

Nihal, onun karşısına oturmuştu. Şimdi dikkatle babasını dinliyordu.

“Nihal, vicdani bir görev olarak kabul ettiğim bir şeyden bugün gene sana bahsedeceğim için, beni affet, kızım.”

“Estağfurullah, baba. Nedret’ten bahsetmek isteyeceksiniz değil mi? Söyleyiniz, dinliyorum.”

“Evet, yavrum. Lakin bu sevgiyi benden kıskanmıyorsun, değil mi?”

“Asla...”

“Bilirim, çok iyi bir kalbin vardır, Nihal. Bugün, seninle bu konuda görüşmek ve fikrini almak istiyorum. Ağabeyinin reddettiği bu kızı, ben sütkardeşine vermeyi düşünüyorum. Ne dersin?”

“Kenan’a mı?”

“Evet.”

“Çok âlâ. Ben de uygun gördüm. Çünkü Kenan, ahlaklı ve değerli bir şahsiyet olduğu gibi, Nedret gibi cidden muhterem ve kıymetli bir kızı mutlu edebileceğini düşünüyorum.”

“Ben de böyle düşünmüştüm. Herhalde şu çocuğu mesut görmek beni mutlu edecek. Fakat şu kararımızdan şimdilik kimsenin haberdar olmasını istemem. Bir sır gibi tutmanı senden rica edeceğim, kızım.”

Genç kadın, ciddi bir tavır ve eda ile “Buna emin olabilirsiniz,” dedi.

Mualla ile Nihat aynı vaziyetteydiler. Avukat, hâlâ küskün, Mualla ise ilgisizliğe devam ederek Nihal’le beraber yol hazırlığı yapıyordu.

Günler geçtikçe, Nihat, ruhunda bir şeyin parçalandığını, kalbindeki üzgünlüğün azaldığını, arzularındaki şiddetin eksildiğini, hayallerinin daraldığını, sessiz ve derin bir boşluğa doğru yürüyen adımlarının yavaş yavaş sakin bir yere doğru gittiğini hissetmeye başlıyordu. Artık Mualla'ya *gitme* diye yalvarmak ona ağır geliyordu. Her yerini kaplayan sıcak ve uyuşturucu bir havanın etkisinden kurtulmaya yüz tutan istekleri, kalbinin en sıcak ve samimi yalvarmalarına baş çeviren bu hissiz kızın iç yüzünü keşfederek onun süslü bir kukladan başka bir şey olmayan varlığını bütün çıplaklığıyla görmeye başlıyordu. Bu gerçeği anlaması günden güne kuvvetlendikçe, bütün benliğini ezen, harap eden bir acı, gizli bir hasret duyguyla inliyordu. O yumuşak, şefkatli babasının kalbini kırdığı gece, ömrünün en gururlu, en ihtiraslı gecesini olduğunu, kendisine teklif edilen en kıymetli kişiyi, hemen reddetmiş olduğunu, hayatının ilk pişmanlığını yaşadığını düşünüyordu. Sanki bu dakikalarında, Nedret'in iri ve siyah gözleri derin bir sitemle kendisine bakıyor gibi geliyordu.

Birden gelen bir haber, herkesin hayatı üzerinde ayrı ayrı etkisini göstermişti. Nihal'in kocası, karısına yazdığı mektuplarının birinde, yola çıkmasını biraz daha geciktirmesi gerektiğini yazıyordu. Bu haber Nihal'den daha çok Mualla'yı üzmüştü.

Genç kadın, kocasının bu mektubunu babasına bildirirken, Mualla da, yüzünü süsleyen yapma bir gülüşle, o güne kadar esirgediği sevgisiyle bu haberi avukata müjdeliyordu. Genç adamı mutlu etmeyen bu müjde, sönük ve lakayt bir şekilde dudak büktürmüştü.

Mualla ona “Artık bütün arzularını yerine getireceğim,” diyerek sevgisini kazanmaya çalışıyordu. Halbuki Nihat, bu vaatlerin önceden verdiği sonsuz mutluluğa karşın şimdi bir şey hissetmeyen cansız bir cisim hâline gelmiş olduğunu anlıyordu. Olayların gidişatına göre hislerini değiştirme becerisine sahip olan bu kararsız kız, ona, önemli olduğu kadar tehlikeli bir sınav evresi geçirtmişti.

Mualla, karşısında, artık bambaşka bir erkek görüyordu. Önceki taşkın ve sitemkâr Nihat’ın yerinde, şimdi, sakın, alçak gönüllü, durgun bir adam vardı.

Onun bu hâli, Mualla’nın kadınlık gururunu kırıyordu. Aynı zamanda isyan etme isteğini dindirmeye gerek görmüyor, müthiş bir hırsla, bu sıkıntılı hâline bir son vermeyi ve onu ayaklarının altında çiğneyip öldürmeyi düşünüyordu.

Bu esnada Nihal’in sütkardeşi Kenan’ın sık ziyaretleri, Mualla’nın işine yarıyordu. Bu adamda, ruhu gıcıklayan bir ihtiras buluyordu. Gözlerinde akıcı ve yakıcı bir çekicilik, sesinde ruhu uyuşturan sihirli bir ahenk vardı. Genç kız, tuvaletinin ihtişamıyla, sözlerinin zarıflığıyla, yeşil gözlerinin olanca cezbediciliğiyle, bu genç adam üzerinde, etki etmeye başlıyordu.

Nihal, bunu, hemen fark etmişti. Bir kelebek kararsızlığı içinde çırpınan, hayatta mutluluğunu bu şekilde hissedemeyen, anlayan bu hoppa kıza uzaktan bakarken, sakın bir seyirci gibi duruyordu. Nejat, oğlunun bu fedakârlığından haberdar değildi. Mualla’nın bu taşkın çılgınlıklarına büyük bir sabır ve sessizlikle tahammül ederken kalben Nihat’a çok acıyor ve Kenan’a karşı gösterilen şuhlukların, sabrını tüketecek bir dereceye geldiğini gördüğü sa-

atler, tahammül edilmez bir hiddetle titreyerek Nedret'in hakkına tecavüz etmek isteyen şu kızı, yumruklarının altında ezmek arzusuyla yanıyordu.

Nihayet, bir gün, oğluna "Rica ederim," dedi, "Mual-la Hanım'a biraz dikkat ediniz. Kenan'a gösterdiği iltifat, gereğinden çok fazla oluyor. Onu uyarmak sizin vazifeniz olsa gerek."

Avukat ıstırapla başını önüne eğmişti. Eğer babası, bir dakika daha yanında durmuş olsaydı, acı bir pişmanlığın etkisiyle ellerine sarılarak "Beni affediniz. Aldandım, al-dandım," diye inleyecekti. Halbuki doktor, oğlunun cevabını beklemeden, ağır ve gururlu adımlarla odasına doğru yürüyüp gitmişti.

Nejat, büyük bir heyecan ve sabırsızlıkla günleri sa-yıyor, Nedret'in çiftlikten dönmesini bekliyordu. Yazdığı mektuba cevap gelmemiş olması, ihmal edilmiş olduğunu düşündürüyor, onun istikbali için düşündüklerini kendi-sine söyleme ihtiyacı gecelerce uykusunu kaçırıyordu.

Kalbinde gittikçe büyüyen bu sevgi, sanki bir anne yü-reğinden miras kalmış sonsuz bir şefkat gibi bütün ben-liğini sarıyordu.

*

Nedret, Veysel Efendi'nin karşısında, sabırsızlıkla çırpı-nıyordu. Fatma Bacı, biraz mahcup ve pişman bir tavırla "Efendi," dedi, "bilmeyerek ağzımdan kaçırdığım bir sözü bu kadar uzatmaya lüzum yok. Mademki bir şeydir, oldu, bunu vermemek, Nedret Hanım'ı üzmemek, hırpalamak de-mektir."

Veysel Baba karısına dönerek "Hele şuna bak! Her

şeyi yoluna koyduktan sonra, üzerine bir de tuz biber ekiyor. Yahu, sana ne oluyor, bilmem ki. O, benim bileceğim şey,” dedi.

“A Veysel Baba, bacımın bu kadar söz söylemeye hakkı yok mu? Bunda hiddet edecek ne var? Mademki bana teslim edilmek üzere verilen bu emanet sizde saklı, bunun er geç elime geçmesinde nasıl bir sakınca olduğunu düşünüyorsunuz? Eğer bunda mühim bir şey varsa, bir an önce öğrenmek isterim. Artık beni bir dakika daha bekletmeyiniz, rica ederim, Veysel Baba!”

Veysel Baba, hiç cevap vermeden, içeri doğru yürümeye başladı, genç kızın dalgın ve sakın bakışları, bu ağır adımları takip ediyordu.

Akşamın garipliğinden doğan ıssızlık bütün etrafı sarmıştı. Dağların eteklerine doğru inen gölgeler, karanlıklara karışmış, koyunlar ağıllarına ve inekler ahırlarına çekilmiş, köy evlerinin tek tük görünen ışıkları yanmıştı...

Nedret, kapının önünde, merak içinde, Veysel Baba'yı bekliyordu. On dakika sonra, ihtiyar adam, elinde ufak bir kutu ile gelmişti.

“Yalnız anahtarı bende değil, istersen kır,” diyordu.

Genç kız, bunu gayriihtiyari göğsüne bastırdı.

Odasına doğru koştu. Kapıyı kapadı.

Titriyordu.

Yatağına oturdu. Garip bir tereddüt yaşadıkten sonra hemen makası eline aldı, ufak kilidi söktü. Kutunun kapağı açıldı. Kucağına kâğıt parçaları arasında, bir kadın resmi düştü. İstirap ve heyecan içinde titreyen zavallı kız birdenbire “Anneciğim... Anneciğim... Ah!” diye bağırdı.

Bu bağırışın hazin yankıları çıplak odanın duvar-

larında devamlı bir inilti bırakmıştı. Sonra ruhunun bütün hasretiyle bu mukavva parçasına sarılarak yatağına yığıldı kaldı. Şimdi bu geniş odanın sessizliğini, boğuk bir hıçkırık bozuyordu. Biraz sonra, başını kaldırarak yaşlı gözlerinin olanca hasretiyle elindeki resme bakmaya başladı. Bu, senelerden beri hayalinde yaşattığı annesinin ta kendisiydi. Resmin arkasına şu kelimeler yazılmıştı.

Kızıma... Seni öpüp okşadığım günlerimin hatırası...

Genç kız, içini yakan bir hasretle, bu yazıya bakıyordu. Bunu yazan eller şimdi ne olmuştu acaba? Bu dakikada, gözlerinin önüne, büyük servilerin koyu, sakın gölgesine sığınmış, nemli ve siyah bir toprak yığını gelmişti. Derin bir uyku içindeymiş gibi dalgın görünen Nedret, elini ağır ağır kutuya doğru uzattı. Bu sefer eline lacivert kaplı büyükçe bir defter geçmişti. Üzerinde şunlar yazılıydı.

Kızıma yadigâr...

Ölmüş Bir Kadının Evrak-ı Metrukesi

Defterin arasından, dizlerinin üstüne, bir resim daha düşmüştü. Nedret, hemen bunu da lambanın ışığına yaklaştırdı. Annesiyle babası yan yana oturmuşlar ve ortalarında, başını annesinin göğsüne dayayan minicik bir bebek vardı.

Geçen günlerin pek kısa süren şu mesut saatlerinden yadigâr kalan bu resim ona, kimsesiz, yetim ömrünün acılarını daha şiddetle hissettirdiği gibi doymak bilmeyen gözlerini bu iki hayalden bir türlü ayıramıyordu. Babası-

nın bu sessiz duruşunda ağırbaşlı bir eda vardı! Annesinin yüzünde derin bir keder ve gözlerinde acıların uyuşturduğu ıstıraplar gizliydi.

Nedret elini deftere uzattı. Beyninin içinde müthiş bir dalga ve çarpışma hisseder gibi oldu ki eliyle başını tutarak bir dakika kadar düşündü. Acaba annesi kendisine nelerden bahsetmişti?

Gözlerini tekrar babasının resmine çevirdi. Onunla kendi arasında bir benzeyiş arıyor ve istiyordu. Derin bir şekilde uzun süre baktıktan sonra, masanın üzerindeki ufak tuvalet aynasını önüne çekti ve aynı dikkatle kendi yüzünü incelemeye başladı. Beş on dakika geçtikten sonra, artık içine bir güven gelmişti. Çünkü alın ve çenedeki benzeyiş çok belliydi. O zaman, resmi, dudaklarına götürerek, öptü. Sonra, bunları önüne dizdi. Başını eline dayadı. Bir müddet daha baktı. Kalbinde bir şeyin yandığını, ruhunun koyu bir karanlık içinde bunaldığını hissediyordu. Yavaş yavaş kalktı, pencerenin önüne giderek panjuru itti. Yüzünü, serin ve saf bir gece havası okşamıştı. Gökte yıldızlar parlıyor, dağlar, karanlıklar içinde uyuyor, dere coşkunu bir havayla inliyordu. Nedret bir müddet başını pencerenin kenarına dayayarak dalgın ve hareketsiz bir hâlde kaldı.

Kutudan fırlayan birtakım ufak kâğıtlar yatağın üzerine yayılmıştı. Genç kız bunlara el sürmekten ve yazılanları öğrenmekten korkuyor gibiydi. Derin ve kapalı sırları öğrenme hevesi bütün sabrını yok ediyor, bu siyah satırların kendisine öğreteceği gerçekten kaçmak istiyordu.

Birdenbire kâbuslu bir uykudan uyanır gibi silkindi. Eliyle alnını tutarak etrafına bakındı. Lambadan dağılan

donuk bir ışık ile bulanık bir aydınlık içinde görünen oda-
da ağır ağır dolaştı. Sonra heyecan içinde tekrar yatağının
kenarına oturdu. Kutuyu dizlerinin üstüne aldı. İçinde
ufak kadife kılıflara konulmuş bazı kıymetli yadigârlar
bulunuyordu. Bunların arasında kendini en memnun
eden yeşil mine üzerine pırlanta işlenmiş minik bir çerçe-
veydi. Bu, ince altın bir zincire takılmış, annesinin küçük
bir resmi vardı. Nedret, bunu, uzun uzun inceledi. O sev-
gili kadının güzel gerdanını öpen bu parlak taşları dudak-
larına sürdü. Sanki bunda, uzun senelerin sakladığı, bir
anne kokusu duyuyordu.

Zinciri boynuna geçirdi. Bu öyle bir yadigârdı ki, da-
ima onun hayalini göğsü üzerinde taşıyacak, hatta gece
bile onunla yatacak, onu koklaya koklaya uyuyacaktı.

Nedret, o kadar şaşırmıştı ki resimleri, bırakıp kâğıtlara
sarılıyor, kâğıtları bırakıp defteri açıyor... Bazen, derin bir
uykuda bulunduğuna, rüya gördüğüne inanacak kadar
kendinden geçiyordu.

Bir ara, Fatma Bacı'nın kapıyı vurarak "Nedret Ha-
nım, yemek yemeyecek misin?" diye sorması, kendisini
toplamasına yardım etmişti. O zaman, karanlığın çoktan
basmış olduğunu fark ederek, lambasını biraz daha aç-
mıştı.

Yatağın üzerindeki deftere uzandı. Sandalyesini lam-
banın önüne doğru çekti. İlk sayfayı açtı. Bütün benliğini
titreten acı bir heyecan içinde, anneciğinin gönül acılarını
saklayan bu sayfaların ilk satırlarını okumaya başladı.

Bu kadının hayatı, bazen engin, coşkun, siyah dumanlı
ufuklara karışmış bir deniz gibi gözleri önünde çalkanı-
yor, bazen sönük mehtapların esrarlı loşluklarına sığınmış

gibi titrek ve kuvvetsiz kalıyor, çalılar, yalçın kayalar arasında yorgun, bitkin çabalıyordu.

Onun, şu çiftlikte, şu çatı altında ne dayanılmaz bir hayat geçirdiğini anlamaya başlayan Nedret, gözlerinden damlayan yaşlar arasında “Anneciğim! Anneciğim! Zavallı anneciğim!” diye inliyordu.

Bu bahtsız genç annenin hayatını, tehlikeli bir kalp hastalığı kemirirken, o harap edici bir aşkın pençeleri altında çırpınıyordu.

Bu defterin bazı yerlerinde Nihal’le Nihat’tan bir hayli bahsedilmiş ve annesi, Nihat’ı babasına çok benzetmişti.

Nedret, burada birkaç defa kendi duygularına daldı. Kalbinin derin bir köşesinde kendisine gizli gizli gülümseyen, ümide benzer bir şey vardı. Bütün varlığını ince ipek bir ağın cazibesi sarıyor, bunun düğümlerini sonsuz bir kudretin yardımıyla bağlıyordu. Şu dakikada öksüzlük ve kimsesizlik açısından daha acı bir mahrumiyet ıstırapı hisseden Nedret, tahammülü kıran bir ruh mücadelesi içinde çırpınıyordu. Gözlerinde süzgün bir hüznün vardı. Genç ve güzel yüzünün ince hatları üzerinde, geçen günlerin, ölmüş, kurumuş hayallerinin dertli ve solgun gölge-leri dolaşıyordu.

Yorgun ve harap bir hâlde başını tekrar önündeki deftere eğdi ve okuyup incelemeye başladı. Bazı satırlar üzerinde takılıp kalan gözlerine derin bir acının eserleri birikiyor ve bazen yanaklarına hafif bir pembelik çıkıyor, bazen de dudaklarına bir titreme geliyordu.

Annesinin sırlarla dolu hayatı arasında en içini yakan olay kocası tarafından yapılan hakaretlerdi. Onun günahsız, lekesiz aşkını kimse anlayamamıştı. Bütün varlığı bu

harap edici aşkın yas perdesi altında gözden kaybolup gitmişti.

Nedret, karşısında duran resmi tekrar eline aldı. Gözlerine derin derin baktı. Sonsuz bir sevgiyle onu yüzüne, dudaklarına sürdü.

Zavallı kadın, kimseye itiraf edemediği dertlerini kalbinden kalemine damlayan kanla yazmıştı. Sayfaların arasında bazı ufak kâğıtlara yazılmış, kısa ve perişan cümleler vardı.

1.

Kızım! Baban beni affetmiyor. Sen affet.

2.

Bu gece seni dermansız kollarımın son gayretiyle bağrıma bastım. Yüzüne damlayan gözyaşlarımla uyandın. Sanki gizli dertlerimi öğrenmek istiyormuşsun gibi dikkatle yüzüme bakıyordun. Ben senden o kadar utandım ki...

3.

Ey, baharımın ilk açan goncası Nedret! Senin açılmanı görmeden sönecek olan hayatımın en ıstıraplı, en zahmetli günleri içindeyim. Şu kalın duvarlar arasında vahşi bir ıssızlığın sıkıntısı içinde terk edilen varlığın kahredici ıstıraplar içinde sönüyor.

4.

Ona...

Bu gece seni ne kadar özlüyorum... Ümitsizliğin, çaresizliğin etrafımı sardığı bugünler aşkımdaki kurveti, kalbimde-

ki hasreti artırıyor. Seni, son defa görmek için nasıl titriyordum, bilsen... Yarabbim! Bu mümkün mü acaba? Bizi ayıran, bu karlı, bu sisli dağlar olmuş... Ne yazık! Dağlar değil, insanlar! İnsanlar! İnsanlığın boyun eğmekte mecbur olduğu birtakım kanunlar... Müthiş, ağır bir zincir! Fakat ben hayatımla bu zinciri kırıyorum. İnsan gücünün erişemeyeceği sonsuz bir uzaklığa gidiyorum. Seni artık hiç göremeyeceğim.

Nedret'in artık gücü kalmamıştı. Başını, kolları üstüne dayayarak olduğu yerde hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Bu sırada Veysel Baba'nın sesi "Nedret! Nedret," diyordu. "Gecenin bu vaktine kadar ne yapıyorsun? Hasta olacaksın, bak, sabah oluyor. Lamban bu gece hiç sönmedi kızım, artık uyu."

Fikret'in kızı, hıçkırıkları arasından cevap verdi.

"Uyuyorum, Veysel Baba, uyuyorum."

Hakikaten uzaklardan, yakınlardan horoz sesleri geliyordu. Nedret vaktin bu kadar geciktiğine ihtimal vermemişti. Yerinden kalkarak panjuru açtı. Bütün gecelerin sona erdiği gibi bu gecenin de sabaha eren aydınlığı dağların tepelerini aydınlatmaya başlamıştı. Yamaçlardan inen sisler, beyaz bir kanat gibi köylerin üstüne serpilmiş, ağaçların kovuklarına, dağların kuytularına gizlenen koyu gölgeler tan vaktinin tebessümlerinden doğan renklere bürünmüştü. Gecelerin esrarları hayalleri dağılmış, ay fersiz kalmış, yıldızlar göğün maviliklerine doğru süzülmeğe hazırlanmıştı.

"Ooo... Buyurunuz Veysel Efendi. Nerede kaldınız canım?"

Veysel Efendi, güler yüzle avukatın sözlerini dinledikten sonra cevap verdi.

“Geleli üç dört gün oluyor. Ancak bugün, buraya gelip haber vermeye vakit bulabildim.”

“Çok memnun oldum. Fakat Nedret Hanım’ın bize haber vermekte biraz ağır davranmak istediği anlaşıyor.”

Veysel Efendi, biraz bozulup “Hayır, hayır. Siz yanlış düşünüyorsunuz. Kendisi çok meşgul, evin tertibatı ve bazı ufak tefek işlerle uğraşıyor. Nedret’in size ve bilhassa doktor beye karşı derin bir saygısı vardır.”

“Teşekkür ederim.”

Avukat, ihtiyara bir sigara uzattı. Önündeki kâğıtları topladı. Birdenbire, kalbinden yükselen bir arzuyu metmek istemeyerek “Şey...” dedi, “bugün... Eğer bir engel yoksa... Kendilerine hoş geldiniz demek ve işleri hakkında bilgi vermek istiyorum.”

“Ne demek efendim, lütfetmiş olursunuz. Buyurunuz, gidelim.”

Avukatın gözlerinde bir neşe parlamıştı.

“On dakika kadar müsaade ediniz, Veysel Efendi. İçeride birisiyle konuşacağım. Otomobil kapıda duruyor, hemen gideriz, olmaz mı?”

Bu söyleri söyledikten sonra yanındaki odaya geçti. Veysel Efendi sandalyesinin arkasına yaslanarak keyifle sigarasının dumanını seyrederken “Şu avukat ne hoş bir adam,” diye söyleniyordu.

Nedret, bir kanarya kafesi kadar süslü olan ve boğazın mavi sularına, yeşil sahillerine hâkim olan evine geleli üç dört gün oluyordu. Çiftliğe gittiği günle bugünün arasın-

da geçen zaman, onun için en önemli olaylarla dolmuştu. Tesadüf, karşısına birtakım beklemediği kişileri çıkartmış ve bunlarla ilgili feci ve esrarlı olayları öğrenmişti.

Bugünlerde, doktor için kalbinde karşı konulmaz bir hasret vardı. Onun o yüksek benliği karşısında annesinin hatırasını yaşatmayı ne kadar istiyordu.

Büyük bir aşkın bütün ayrıntılarını saklayan defter, günahsız, lekesiz, temiz bir aşkın beratı olarak elinde duruyordu. Bunu bilhassa Nihat'a ispat etmek, annesi hakkında beslediği kin ve garezi silmek ve bugün *o kadının kızı* olduğundan dolayı içinin yandığını göstermek, kalbinin bir köşesinde birtakım derin hislerin arasında yaşayan bu gizli dargınlığı anlatmak istiyordu.

Bundan iki üç ay evvel bu gibi üzücü düşüncelere ne kadar yabancıydı. Ne rahat, ne sakin bir hayatı vardı. Okuldan çıktığı gün, bu güzel yuvanın minimini, biricik hanımı olmuştu. Evini istediği gibi tertiplemek, kendisine ne tatlı bir iş oluyordu. Bu hiç beklenmeyen tesadüf olmasaydı bu hayat böyle devam edecek, günün birinde biraz beğeneceği bir erkekle evlenerek, mesut olmaya çalışacak ve bu şekilde yaşayıp gidecekti.

Nedret, şimdi odasının tatlı huzuru içinde şafak bulutlarını andıran pembe perdelerin gül renkli loşluğu arasında, dalgın bir şekilde bunları düşünürken annesinin talihsizliğine ortak olarak o kıymetli ölünün bıraktığı eski bir aşktan kendisine ufak bir hediye ayırmak istediğini anlıyordu. Fakat bu mirasın hakkına göz yumacak, geçmişine baş çevirecek kadar metin olmaya çalışan Nedret, tabiatın karşısında aciz ve perişan kaldığını, her türlü engelin önünde duygularını öldürmeyi başaramayacağını anlıyordu.

Biraz şiddetlice çalınan kapı, onu hayallerinden ayırmıştı. Yorgun ve asabi, yerinden kalkarak kapıyı dinledi. Veysel Baba'nın sesi vardı.

“Buyurunuz. Ben Nedret’e haber vereyim,” diyordu.

Genç kız, kalbinde acı bir heyecanla pencereye koştu. Kapıda bir otomobil duruyordu.

Doktorun geldiğini düşünerek sevindi. Bugün ona her şeyi söylemek, annesinden bahsetmek istemişti. Ruhunun kederlini ve içindeki sıkıntıları dökmekten büyük bir zevk ve huzur duyacaktı.

Bu sırada merdivenden çıkan Fatma Bacı “Aşağıda Nihat Beyefendi var. Sizi bekliyor,” dedi.

Nedret’in yüzü bembeyaz olmuştu. Birdenbire odasına döndü. Çok heyecanı vardı. Avuçlarına biraz kolonya dökerek başına sürdü. Sonra aynanın karşısında yüzüne baktı.

Ona, suratı asık ve mutsuz bir şekilde görünmek istemiyordu. Saçlarını düzeltti, kıyafeti pek zarıftı. Elbise değiştirmeye gerek duymadı. Ağır ağır odasından çıktı.

Misafir odasının bahçeye bakan yeşil panjurları henüz açılmamıştı. Bunların aralıklarından güneşin ışığı halının üstüne doğru süzülüyordu. Burası ılık, kokulu bir hava içinde uyuyormuş gibi duruyordu.

Nedret, Nihat’ı piyanonun yanında, ayakta buldu. Genç adam tatlı bekleme dakikalarını buradaki zarif eşyaların seyriyle geçiriyordu. Nedret’i görünce hemen elini uzattı. O da aynı şekilde karşıladı.

Avukat, avucunun içinde tuttuğu bu güzel eli bırakmayarak, ayakta düşünüyordu.

“Bilseniz... Sizi ne kadar bekliyorduk,” diyordu. “Ba-

bama müjdeyi ben götüreceğim için ne kadar bahtiyarım. Nihal ne çok sevinecek.”

Nedret, hafif bir baş sallaması ve gülme ile “Teşekkür ederim, teşekkür ederim,” diye cevap veriyordu.

Elini yavaşça avukatın elinden çekti. Panjurları açmak için pencerenin önüne doğru yürüdü. Odaya aydınlık ile beraber yazın baygın havası da dolmuştu.

Bu odanın havası Nihat’ın ruhuna tatlı, sıcak, uyuşturucu etkiler yaptı. Nedret, ahenkli sesiyle ona babasını ve Nihal’i soruyordu. Konuşmanın sonu Nihal’in Avrupa’ya gitmesine geldiği zaman avukat gayet sakin ve sade bir tavırla “Şimdilik ertelendi,” cevabını verdi.

Nedret “Nihal Hanım biraz üzölmüştür, zannederim,” dedi.

“Normal değil mi efendim? Lakin kardeşim kederlerini belli etmeyen kadınlardandır.”

Avukat bu sözleri söylerken, derin ve uzunca Nedret’e bakıyordu.

Genç kız, bu bakışa karşı koymak istedi. Bütün benliğine hâkim bir kuvvetin etkisi altında gözlerini indirmeye mecbur kalmıştı.

Her ikisi de bir iki dakika kadar sustular.

Nihat, bugüne kadar, onun bu derece zengin bir güzelliğe sahip olduğuna, onda mevcut ince bir şiirin en açık noktalarını görmediğine şaşıırıyordu. Onun sesinde tatlı ve ruhu mest eden bir ahenk, bakışlarında tabii bir akışla kalbe doğru yol alan bir hararet vardı. Onun gerçek kıymetini babası daha çok takdir etmişti. O dakikada en acı pişmanlık hissiyle düşünüyordu. Birdenbire “İster misiniz, babamı bu akşam çok sevindirelim? Kendisine bir sürpriz yapalım,” dedi.

“Nasıl olacak efendim?”

“Şimdi, beraberce otoyala biner, Şişli’ye kadar gideriz, olmaz mı?”

Nedret, bir iki dakika güzel gözlerini Nihat’a çevirerek düşünür gibi baktı. Sonra sakin bir sesle “Zaten iyiliklerine karşı, ziyaret görevinin bana düştüğünü biliyorum. Bunu bir an önce yapmayı ben de isterim. Gidelim efendim,” dedi.

Nedret avukatta gördüğü bu değişikliğe şaşmıştı. Çiftlikteki hâliyle bugünkü davranışları arasında büyük bir fark vardı. Mualla’dan hiç bahsetmeyişi biraz anlaşılmaz buluyordu. Kendisine böyle birdenbire gösterilen bu iltifat onu düşündürüyordu.

Nihat da onun şu anda bir buhran geçirdiğine dikkat ediyordu. Siyah gözleri bahçenin gölgelerine dalmış gibi süzölmüş, yanaklarına hafif bir pembelik hücum etmiş olduğunu görüyor ve onu bu hâlde seyretmekten de büyük bir zevk alıyordu.

Nedret, konuyu Mualla’ya getirmek istedi ve “Çiftliğin sessizliğiyle arkadaşlık eden ruhum, şehrin yorucu hayatına biraz zor alışacak. Zaten çocukluk devresinden sonra başlayan zamanım, okulun sakinliği ve düzeni içinde geçmesi sebebiyle sosyal hayata karışmakta henüz ace mi sayılabilirim. Çünkü okulun kalın duvarları, zarafet ve inceliğe karşı sert bir engeldi. Sizin aranızda görülecek noksanlarımın af buyrulacağını ve Nihal Hanım’la Mualla Hanım’ın zarafet mertebesine çıkabilinceye kadar bütün hareketlerimi mazur göreceğinizi vaat ediniz,” dedi.

Nihat alçak gönüllülükle eğildi. Nedret’in sözlerinde pek gizli bir alay var gibiydi.

“Nezaketin bu derecesine karşı ne kadar aciz kalacağımı biliyorsunuz. Kız kardeşim sizin kadar yüksek meziyetlerle yaratılmış değilse de ince ve şefkatli bir kalbi olduğu için zaten sevginizi kazanmıştı. Mualla’ya gelince... O sizden ve kardeşimden nefret eden büsbütün ayrı bir şahsiyettir. Bunu açıklamaya gerek duymuyorum.”

Avukat bu sözleri, önüne bakarak, kalbinin bütün ısıraplarını sesine vermiş gibi hüznü bir eda ile söylüyordu.

Nedret, dudaklarının arasından yavaşça “Her genç kızın Mualla gibi sevimli ve zarif olması mümkün olsa,” dedi.

Nihat hafifçe içini çekerek “Kadınlığın bütün meziyetleri bu iki kelimedenden ibaret olsaydı, ben de, size evet diyebilirdim,” cevabını verdi.

Bu sözleri söylerken yavaş yavaş ayağa kalkıyordu. Tatlı bir tebessümle “Vaadinizi unutmadınız, sanırım,” diye ilave etmişti.

Nedret hazırlanmak için yukarı çıktı. Bugüne kadar tuvaletine bu derece dikkat ettiğini hatırlamıyordu. Açık kestane rengi ipek saçlarını büyük bir maharetle topladı. Kendisine en yakışan kostümlerinden bir tanesini ayırdı. Annesinin yadigârını ufak kutusundan çıkardı ve altın zincirini boynuna geçirmeden önce dudaklarına götürdü. Gözlerini kapayarak ruhunun bütün hasretiyle öptü.

Bugün ona ne kadar benziyordu!

Bütün hayatının, bütün hislerinin, bütün çaresizliklerinin acısını şu dakika kendi ruhunda taşıdığı hâlde karanlık ve dikenli bir yolun ufuklarına doğru yürüyordu.

Halbuki o, zavallı kadın, gözyaşlarından ibaret olan hayatını bütün izahıyla gözleri önüne dökmüş, ona bir hayatın bütün ısıraplarıyla dolu bir kitap bırakmıştı.

Genç kız iki eliyle başını sıktı. Bu müthiş ve harap edici cazibenin güzelliği karşısında, bir şey yapamamaktan doğan bir güçsüzlükle, kanepenin kenarına oturdu. Kolları sarkmış, gözleri odanın bir köşesine dalmış vaziyette beş on dakika öylece hareketsiz kalmıştı.

Onları kapıda karşılayan Nihal, Nedret'i kardeşinin yanında görünce sevinç ve hayretle bağırmış ve bu gelişin uyandırdığı sevinç bir anda bütün evin içine yayılmıştı. Merdivenden inen ayak sesleri kapıya doğru geliyordu.

Mualla, yarı dekolte, açık renk elbisesinin zarafeti içinde şen ve güler yüzüyle görünmüş, nezaketen öpüşmüşler ve sonra birbirlerini, derin ve ince bakışlarla süzmüşlerdi.

Mualla, onun tuvaletini gözleriyle süzerken, Nedret de âdeta bir düğün kıyafetiyle misafir kabul eden bu çılgın kızın giyinme zevkindeki taşkınlığına bakıyordu. Bu bakışlardaki şaşkınlığı anlayan Nihat, başını Mualla'ya sormuştu.

“Bir yere mi gidiyordunuz?”

“Hayır... Kenan Bey'le oturuyorduk.”

“Kenan burada mı?”

Bu ara, doktor hazin ve solgun yüzüyle göründü. Oğluna “Sana çok teşekkür ederim, Nihat. Ne iyi ettin de Nedret'i getirdin,” dedi ve sonra kızına hitaben “Kenan'ı yukarıda yalnız bıraktın,” sözünü ilave etti.

Nihat, babasının maksudını hemen anlamıştı. Güler bir yüzle Nedret'in yanına sokularak “Eğer müsaade ederseniz, sütkardeşim Kenan'ı size tanıştırayım. Zannedersem çiftlikte size kendisinden biraz bahsetmiştim,” dedi.

Nedret, ilgisiz bir eda ile “Bilmem, hatırlamıyorum...”

Fakat sormaya ne gerek var? Size yakın olanlara aynı saygıyı duyacağım tabii,” diye cevap vermişti.

Beş on dakika sonra, Kenan odaya gelmiş ve Nejat, günlerden beri istediği kişilerin bir arada olmasından mesut bir hâlde bu iki genci birbirleriyle tanıştırmış, sanki Nihat’tan büyük bir intikam alıyor gibi derin bir huzur duymuştu.

Avukat tuhaf bir hayret ve üzüntüyle tesadüfün bugünkü müsaadesine fena hâlde isyan etmek istedi. Kenan’ın varlığı şu dakikada ona gereksiz görünmüştü. Sanki kendisinden gizli bir amacın mevcut olduğunu hissediyormuşçasına, şimdi karşısında hükmeder gibi bir konum kazanan babasına bakarken, ileride belki onunla karşılaşacağını düşünüyordu.

Nedret, ağır ve sade tavrını koruyarak herkesle görüşüyor, karanlık bir gecenin nurlu bir sabahı gibi, salona, neşe dağıtıyordu.

Kenan, epeyce zamandır doktorun kendisine takdirle bahsettiği bu kızın karşısında, âdeta alıklaşmış gibi kendinden geçmişti.

Nihat, onun hâline dikkat ediyordu. Bir bahane ile yavaş yavaş yanına doğru yaklaştı ve kimsenin işitemeyeceği hafif bir sesle sordu.

“Nedret’i nasıl buldunuz? Zannedersem, sizi, fena hâlde ilgilendirmeye başladı.”

Kenan, dudaklarının üzerinde dolaşan hafif bir tebesümle, cevap verdi.

“Hakikaten garip bir etki altındayım. Sesinde ahenkli bir hüznün, gözlerinde esrarlı bir mana var. İnsan, sürekli bakmak ve dinlemek istiyor. Doğrusu, çok cazibeli, çok tehlikeli.”

“Oooo! Kenan, senden korkmak lazım.”

“Yok canım. Yalnız gördüklerimi ve duyduklarımı söylüyorum. Sen sormadın mı?”

Mualla'nın iri yeşil gözleri, büyük bir dikkatle, bu iki erkeğe dönmüştü. Onların Nedret'le meşgul olduklarını anlamış, kendi güzelliği yanında sönük, donuk bir ışık gibi görünen şu kızın gereksiz yere gördüğü ilgiyi yıkmak için ayağa kalkmış ve endamının güzelliğini gösteren bir eda ile Nihat'ın yanına yürümüştü. Nedret'e doğru dönmüş bir hâlde, yavaşça bu iki gence “Yine bu hasta ruhlu kızın bütün kasveti, yayılan bir mikrop gibi, hepimizin üzerinde etki etmeye başladı. Doğrusunu ister misin Nihat, senin bu yeni akrabandan çok sıkılıyorum. Rica ederim, onu babanızla yalnız bırakın, geçmiş zamanın yadigârlarından bahsederek bizi unutsunlar,” demişti.

Kenan hayretle Mualla'ya bakıyordu. Nihat ise bu münasebetsiz sözlerin taşkınlıklarına karşı tahammülünün tükendiğini anlıyordu. Kenan istemsiz olarak “Nasıl geçmiş zaman?” diyordu. “Nedret Hanım'la babanızın geçmiş zamana ait neleri olabilir?”

Mualla, manalı bir gülüşle “Güzel bir roman, bir aşk masalı,” cevabını verdi.

Avukat, zapt etmek istediği sinirinden, dudaklarını ısırırdı.

“Mualla! Babamın geçmişine saygı duymanı isterim!” diye söylendi.

Genç kız, alakasız, gururlu bir eda ile omuzlarını silerek Kenan'a baktı. Bu bakışla *Eğer bu kız çok beğeniyorsa, iç yüzünü benden öğren*, demek istedi.

Nedret, tamamıyla Nejat ve Nihal'le meşguldü. Üçü

de bir tarafa çekilmişlerdi. Doktor, bundan sonra daima beraber geçirecekleri zamanlardan bahsediyor ve ömrünün huzur ve saadete hasret kalan günlerini sevdikleri arasında geçirmekten duyacağı zevk ve bahtiyarlığı anlatmaya çalışıyordu. Fakat bu sözler arasında, gözleri, daima, Nedret'in boynuna ilişip kalıyordu. Bir ara, daha dikkatle bakmaya başlamıştı. Zavallı Fikret'in kızı, bunun sebebini anladığı için, içini çekerek yavaşça "Annem," demişti.

Nejat'ın beyni üzerinden, birdenbire, soğuk ve karlı bir gecenin rüzgârı geçti. Bu karanlık gecenin kalbinden, koyu kırmızı bir kan pıhtısı akıyordu.

Yavaş yavaş, başını önüne eğdi. Kirpiklerinin ucunda iki damla gözyaşı titriyordu. Zor bir durumda kalan Nedret elini hafifçe onun eli üstüne koydu. Artık üzüntülerine, sıkıntılarına ortak olduğunu anlatmak istiyordu. Bu dokunma, onu ağır bir uykudan uyandırmış, ruhuna huzur ve teselli veren bir çift siyah gözün şefkatli bakışları üzerinde titrediğini görmüş ve o zaman, kederli bir gülüşle, bunların ta derinlerine kadar bakmıştı.

Gece, pek neşeli oldu. Mualla, piyanoda pek parlak parçalar çaldı. Kenan kendisini kemanla takip ediyordu. Nihat da biraz mandolin karıştırdı.

Nedret, sakın bir hâlde, latif bir akışla kâh yükselen, kâh sönen, kâh bitip eriyen bu müzikteki ahengi dinliyordu. Biraz sonra, sıranın kendisine gelmiş olduğunu hatırlatan bir ses, onu, taburenin üstüne oturtmuştu. Rapsodiden bir parçanın çalınması arzu ediliyordu ve bunu bilhassa Nihat istiyordu. Genç kız, en sade tavrını takınarak istenilen parçayı bitirdikten sonra, iyi bir vals çaldı. Kenan'la Mualla, Nihat'la hemşiresi dans ettiler.

Doktor, yumuşak bir koltuğun yastıklarına yaslanmış ve güler bir yüzle bunları izlemeye dalmıştı.

Herkes yerine oturduktan sonra, bir ara ayağa kalkarak “Affedersiniz, çocuklar, sizden bir şey isteyeceğim, ama sakın darılmayınız. İhtiyarların bazen böyle münasebet-sizlikleri affedilir, değil mi? Eski bir şarkı zannederim... Karcığardan olacak...” demişti.

Hepsi birden “Emrediniz,” diye susmuş ve dinlemişti-ler. Nejat paketin altına yazarak uzatmıştı.

Bilmem ki safa, neşe bu ömrün neresinde?

Nihal, yerinden kalktı ve kardeşine hitaben “Alaturka notalar arasında var sanırım, arayalım ağabey,” dedi.

Doktor bu sefer Nedret’ten rica etti.

“Bunu sen çal, Nedret! Nihat’ın sesi güzeldir, o da sana eşlik etsin.”

Genç kız alçak gönüllülükle eğildi. Kalbinde bir acı vardı. Annesini temsil edeceği bu an, onun çektiği gizli ıstıraplardan kendisine bırakılmış olan en zehirli duyguya sahipti.

Taburenin üstünde piyanoya doğru döndü. Notayı bulmuşlardı. Nihat mandolini aldı, ağır ve hazin bir sesle söylemeye başladı.

Nejat’ın gözleri geçmişe doğru süzölmüştü. Geçen ömrünün en mesut, en hararetli gecesini yaşatan bu şarkıyı zavallı Fikret’in kızımdan dinlerken geniş salonun şiir dolu havası içinde lacivert kadife elbiseli, solgun ve narin bir kadın görüyordu. Bu kadın, umutları kırılmış kalbinin bütün şikâyetlerini, feryatlarını, gözyaşlarının en acı ve en gönül yakıcı anlamını, en zehirli ıstıraplarını sesiyle ifade etmişti.

Nedret, piyanodan kalktığı zaman pek üzgün görünüyordu. Yanaklarının rengi uçmuş, siyah gözleri derin bir hüznle örtülmüştü. Herkes bilinmeyen bir etki altında ezilmiş gibi susmuşlardı.

Nihat, onun yanına giderek “Ne oldu? Neyiniz var? Yoksa rahatsız mısınız, Nedret Hanım?” diye sordu.

Genç kız, kendini toplamaya çalışarak “Hayır,” diyordu, “bir şeyim yok. Bu gece, çok mesudum. Bu şarkıyı pek acıklı bir romanda okumuştum da.”

“Romanda mı?”

Evet. Kalbinden hasta, ölüme mahkûm bir kadın... Bunu hayatının son temennisi olarak piyanoda çalıyor. Sevdiği, pek sevdiği erkek, karısı ve iki çocuğuyla beraber onun yanında bunu dinlerken ağlıyor.”

Doktor, davrandı. Titreyen bir sesle “Devam et Nedret... Devam et,” diye yalvardı.

“Sonra, efendim... Bu kadın, çok zahmet çekiyor. Onun lekesiz, temiz aşkı, en büyük kabahati olarak yüzüne vuruluyor. Menedilmiş bir kabahatli gibi boş dağların arasında, büyük bir evin çatısı altında, ölümün pençeleriyle didişe didişe, aşkın en hararetli hasretiyle inlemeye mahkûm ediliyor.”

Nedret, bir dakika kadar sustu. Söylemeye takati kalmamıştı. Hepsi birden “Alt tarafı? Alt tarafı?” dediler.

“Nihayet...” dedi, “bu kadın, ömrünün en parlak zamanında, hayata veda ediyor. Fakat arkasında yetim ve öksüz, minimini bir kızcağız bırakıyor.”

Kenan’la Mualla gayriihtiyari bağırıldılar.

“Sonra, sonra? Bu çocuk ne oluyor?”

Genç kız başını önüne eğerek sakın bir sesle “Artık ro-

man burada bitiyor,” dedi. Odanın içine ağır bir sessizlik çökmüştü. Doktor kendinden geçmiş bir hâlde gözlerini kapamış, geçmişine benzeyen bu hikâyenin verdiği üzüntüler içine gömülmüştü.

Mualla, birdenbire neşeli bir kahkaha savurdu.

“A! Bu ne hâl? Sanki ortamızda bir cenaze var gibi, her yüzden, her gözden üzüntü akıyor. Haydi, Kenan Bey kemani al. Ölüm havasına benzeyen Chopin’in Serenat’ını çalalım,” dedi.

Nedret, yavaşça dışarı fırladı. Nihat onun arkasından bakıyordu. Mualla’nın bu çılgın kahkahasının, şüphesiz şu dakikadaki üzüntüsüne zehirli bir iğne gibi batmış olduğunu anladı.

Bu anda doktor, hayret ve teessüfle dolu bir bakışla Mualla’yı süzüyordu.

Nihat, ağır ağır yerinden kalkarak odadan kaçmaya çalıştığını belli etmeyecek şekilde, kapıya doğru yürüdü.

Nedret, karşıdaki تنها bir odaya çekilmiş, ipekli perdelerin arasından süzülen serin gece havasını almaya muhtaç olan beynini biraz dinlendirmek istemiş, başını pencerenin kenarına dayayarak âdeta kendinden geçmiş gibi hayallerine gömülmüştü. Bu gecenin, hayatının hiç unutulmayan bir gecesi olacağını ve bu gecelerin, bu toplanmaların sık sık devam etmesinin, kalbine korku veren kuvvetin daha da şiddetlenmesine yardım etmekten başka bir şeye yaramayacağını fark etmişti. Mualla’nın kinini çekmek, onun sadakaya benzeyecek muhabbetine boyun eğmek, başkasına ait olan o kalpten ufak bir his beklemek ve bu şekilde benliğini itibarsız görmekle büsbütün harap olacağını düşünüyordu.

Birdenbire elini göğsü üzerine götürdü. Sanki oradan bir şey koparıp atmak istiyordu. Bu dakika, yanı başında yavaş bir ses ona “Nedret Hanım, siz bu gece çok rahatsız oldunuz,” diyordu.

Genç kız başını çevirdi. Nihat yanı başındaydı. Gözlerinde anlaşılmaz bir anlam vardı. Sesi heyecandan titriyor gibiydi.

Nedret, biraz şaşkın, onun yüzüne baktı ve “Burası çok serin de,” dedi.

Fakat bu bir cevap değildi. Sonra, eliyle saçlarını düzelterek “Rüzgâr da saçlarımı dağıttı,” sözünü ilave etti. İkisi de susmuşlardı. Nedret aynanın önüne doğru yürüdü. Avukat, kollarını kavuşturmuş ve sakin bir bakışla ona bakıyordu. Genç kız saçlarını düzelttikten sonra aynı vaziyette duran Nihat’a baktı.

“Ah!” dedi, “ben, çok dertli bir insanım. Varlığım size kasvet veriyor, değil mi?”

“Bilakis! İnsan, sizin huzurunuzda en yüksek duyguların verdiği emelle hayatın üstüne çıkmak istiyor.”

Birdenbire Nedret’in gözlerinde siyah bir alev parlamış, fakat uzun kirpikleri derhal bu alevi kaplamış, bir dakika içinde yine bu gözler, bütün ışıkları sönmüş bir gece gibi, karanlık ve anlamsız kalmışlardı. Dudaklarında ilgisiz bir tebessüm vardı.

Yavaş bir sesle “Bu ilginize teşekkürler ederim,” dedi.

Bu ara odaya Kenan girmişti.

“Salon çok sıcak,” diyordu.

Nihat, yüzünde belirli denecek bir hoşnutsuzlukla Nedret’e doğru baktı. O, pencerenin önünde duruyor, gözleri karanlıklara dalmış gibi dalgın ve sakin görünüyordu.

Kenan, açık bulunan diğer pencerenin önüne doğru yürüdü. Karanlıkları seyre gönül vermiş gibi hareketsiz duran bu esrarlı kıza baktı. Onun varlığı karşısındakini saygıya mahkûm eden ağır bir kuvvetle doluydu.

Genç adam, gözlerini birkaç dakika karanlıklarda do-laştırdıktan sonra yavaşça “Ne güzel bir gece!” diye söy-lendi.

Sanki karanlıkları uyutan esrarlı bir şiir gökten ruha akıyordu. Genç kız, başını ona çevirdi. Gözleri hayallerle kaplı bir vaziyette gayriihtiyari “Evet... Öyle bir şiir ki... Yalnız dili yok,” dedi.

Buna Nihat cevap verdi.

“Bazen sessizlik, en ahenkli dizelerden daha büyük ve daha geniş anlamları ifade edebilir.”

O dakikada, odanın içinde biraz asabi, ince, kıvrak bir ses çınladı.

“Birbirinizi takip ederek hepiniz buraya niçin toplan-dınız? Nedret Hanım’ı rahatsız ettiğinizin farkında de-ğilsiniz galiba!”

Nedret, şaşırılmış gibi, bu çılgın kızın yüzüne bakakaldı.

Kenan gülerek “Mualla Hanım bizi nezaketle buradan kovacak galiba!” diye söylendi.

Nihat’ın gözlerinde derin bir hiddetin taşkınlıkları vardı.

Nedret’e hitap ediyormuş gibi “Mualla, bazen söyledi-ğini bilmeyecek kadar asabileşir! Ona aldırmayın,” dedi.

Mualla’nın yeşil gözlerinde alevler parladı. Başını iki tarafa sallayarak ağır ve boğuk bir sesle “Nihat!” dedi. “Söylediğin sözü anladım. Bunun acısını senden çıkarı-rım.”

Genç kız hiddetle kanepeye oturdu. Artık odada yalnız kalmışlardı. Nedret hiçbir şey söylemeden ona bakıyordu. Hiç şüphesiz Nihat'ı kendinden kıskanmıştı.

Mualla'nın hiddetli göğsü kabarıp iniyordu. Dudaklarında alaycı bir gülüşle birdenbire "Nedret Hanım! Erkeklere karşı ne fikirdesiniz?" diye sordu.

Bu soru, Nedret'i bir an düşündürdü. Ve omuzlarını silkerek "Hiç... Çünkü onlarla meşgul olmaya henüz müsait zaman bulamadım. Belki bundan sonra," diye cevap verdi.

"Bundan sonra mı? Öyleyse silahlarınızın iyi olmasına dikkat edin."

Nedret kakhaha ile güldü.

"Bunlar, silah mı?" dedi. "Halbuki benim en basit müdafaa vasıtam olan kadınlık gururundan başka bir şeye sahip olmadığımı görmüyor musunuz?"

"Bu yeterli değil. Onlar, mücadeleyi çok severler. Daima uğraşmalı, kalplerini çiğnemeli, hisleriyle oynamalı, kıskandırmalı, kesinlikle merhamet nedir, göstermemeli."

Nedret bir kakhaha daha attı.

"Yazık canım, yazık! Bu kadar merhametsiz olmayın. Ben onlarla uğraşmak fikrinde olmadığım için, hiç böyle düşünmüyorum."

"Ah! Siz benim kadar tecrübeli olmadığınız için böyle söylüyorsunuz."

"Tecrübeli dahi olsam, yine böyle düşünmem. Onlara karşı göstereceğim merhametsizliği, gurur ve ilgisizlik altında gizler ve kesinlikle meşgul olmaya gerek duymam."

"Of! Böyle söylemeyin, Nedret Hanım, böyle söylemeyin! Başınıza gelmediği için bilmezsiniz."

Gözlerinin derinlerinde ihtiraslı parıltılar vardı. Sözüne devam etti.

“Size soruyorum. Şu Nihat’a merhamet edilir mi? Bu adamın, bana, çılgın bir aşk gösterdiğini siz de gördünüz. Kardeşimin yanına gitmek için gösterdiğim arzudan vazgeçmem için ne kadar gözyaşları döktü, ne kadar yalvardı bilseniz! Sonra; bu gidişimizin ertelenmesiyle kendisine gösterdiğim ilgisizliğin azaldığı gün, bu adam, kibirli, nazlı bir şahsiyet oluverdi. Ne dersiniz? Tavrımdaki değişiklik, muhabbetin kıymetini kaybettirmekle beraber, bu kadar kolay, bu kadar zahmetsiz söylediği için gurur ve iftiharla kendisini bana satmaya başladı. Halbuki yarın, biraz nazlı davransam, biraz ondan uzaklaşmak istesem, yine aynı ikiyüzlülük, yine aynı gösteriş, arkasından şikâyetler ve gözyaşları baş gösterecek. Kenan’a ufak bir güler yüz, gizli bir sevgi göstermeye kalkar kalkmaz hemen kıskançlık, şiddetli bir taşkınlık, her dakika artan bir kuvvetle yeni bir aşkın ateşli anları başlayacak.”

Şuh bir eda ile kanepeye yaslanarak hafif bir kahkaha attı.

“Budala!” diyordu, “Beni, aşkımdan çıldıracak kadar coşkun sanıyor. Kendisi gibi.”

Mualla’nın karşısında kollarını bir sandalyeye dayamış, hayretle karışık ayrı ayrı duygular içinde kalan Nedret, istemsiz bir hareketle elini alnında gezdirdi. Ruhunda derin bir gevşeklik vardı. Şu dakikada, onun burada bulunmasını ve çok sevdiği kadının kendisinden nasıl bahsettiğini işitmesini istedi. Hissinde bir isyan şiddeti başlıyordu. Demek onun elinde kırılıp parçalanacak olan gönlünü kendi avuçları içinde sıkarak, ayaklarının altında

ezip param parça ederek kurtulmak... Bu kısa zamanın hayallerinden bir ufak iz bile bırakmamak, hayatının acı bir yadigârı olarak kalbinde gizli bir iz bile kalmamak üzere her şeyden ayrı kalmak istiyordu.

Nihat'a gelince, o, büsbütün aksi bir hisle Nedret'ten ayrı bir düşüncenin ıstırapıyla eziliyordu. Hâlini kimseye söyleyememe acısı altında bunalmış, artık, Mualla'nın günden güne anlaşılmakta olan vaziyetleri, her an yüzüne vurulan bir terbiye tokadı gibi başını döndürüyor, babasının ağır ve sakın bakışları altında, üzüntüyle inlediği anlar oluyor ve pişmanlığını itiraf etme isteği, onun bu ağırbaşlı bakışları altında eriyor, bütün cesareti kırılıyordu.

Artık Nedret, onun için, tatlı bir hayal olmaya başlamıştı ve onun her gün yükselen benliği şimdiye kadar yabancı olan birtakım büyük hislerle kalbini dolduruyor, onun tarafından hiçbir zaman affedilmeme endişesi, fikrini kemiren müthiş bir azap yerine geçiyordu. Çünkü Mualla, Nedret'in her şeye vâkıf olduğunu ve onun, gece çiftlikte babasıyla olan münakaşalarını tamamıyla işittiğini bir gün kendisine anlatmıştı.

Mualladan bunu öğrenen Nihat, o günden beri, kalbinde ufak bir ukdenin büyüdüğünü ve gittikçe bir hasret yarası kadar sızlayarak kendisini rahatsız etmeye başladığını duyuyordu. Tamiri mümkün olmayan bir hatanın tahammül edilmez azabı, onun huzurunda duyacağı zevk ve saadete her an bir zehir damlatıyordu.

Bunlardan haberi olmayan Mualla, kendi sevdasında uçan, afacan, ihtirash, süse ve eğlenceye vurgun ve karar-sız bir kelebek şuhluğuyla Kenan'ın kalbini oyalamaya çalışıyordu. Fakat Kenan, onun bu hâllerine büyük bir sa-

bırla tahammül gösteriyor, sütkardeşinin kardeşine eş olacak kadına saygıdan başka bir his beslemenin büyük bir alçaklık olacağını hayal etmeye bile cesaret edemiyordu. Mümkün olduğu kadar hitaplarıyla karşılaşmaya, gözlerinin cazibesinden kurtulmak için yüzüne bakmadan söz söylemeye alışmaya çalışıyor, onun vücuduna yakın olmaktan, onun havasında yaşamaktan korkmaya başlıyordu. Bu heyecan ve korku, Nedret'i gördüğü gecedен sonra uyuşturucu bir buhar gibi, etrafına dağılmıştı.

Artık Nejat, Nedret'le Kenan hakkındaki düşüncelerini sonraya bırakmak fikrinde değildi. Hemen bunu gerçekleştirmek, evvelce Kenan'ın fikrini sorduktan sonra Nedret'le görüşüp karar vermek, sevgili Fikret'inin kızını bu şekilde bahtiyar görerek hayatının son tesellisine kavuşmayı arzu ediyordu.

Zaten Kenan'ı küçüklüğünden beri çok sevdiği gibi ailesine de derin bir saygı ve sevgisi vardı. Kenan, iyi büyümiş, iyi yetişmiş, esaslı bir tahsil ve terbiye görmüş bir gençti. Aynı zamanda annesinin de tek oğluydu. Babası vefat edeli çok sene olmuş ve Kenan, hakiki bir baba gibi sevdiği Nejat'ın gözü önünde Nihal ve Nihat'la beraber büyümüştü. Nihal'in, annesiyle Kenan'ın annesi pek eski bir dostluğun kıymetini takviye etmek için, çocuklarını, değişmek suretiyle emzirmişlerdi. Bu şekilde Kenan'la Nihal de sütkardeşi olmuşlardı.

Bir gün Doktor, Kenan'ı evinin bir köşesindeki çalışma odasına çağırdı. Kapıyı kapayarak yavaş ve sakin bir sesle bütün fikirlerini söyledi. Kenan birdenbire nimete gark olan insanlarda görülen bir sersemlik içinde kaldı. Sonra derin bir minnet ve şükranla sütbabasının ellerine

sarıldı.

Nejat gülerek “Sonra pişman olmayacağını bana vaat etmelisin,” diyordu. “Çünkü henüz Nedret’in fikrine müracaat etmeden sana geldiğim için, kendisinden olumsuz bir cevap alabilirim.

VI.

Nedret, sakın ve تنها evine çekilmiş, hayatı üzerinde önemli etkiler yapmış olan acılarını, yalnızlığa olan ihtiyacıyla örtmeye başlamıştı. Onun için dünyada hiç sevecek, isteyecek bir şey kalmamış gibi her tarafını derin bir boşluk kaplamıştı. Fakat hiçbir şekilde acılarını göstermemek için bütün kuvvetini sarf ediyordu. Mualla ile son görüşmesinden sonra kalbiyle müthiş bir mücadeleye girmiş ve ona galip gelmek, bu gizli aşkına onu ebedi bir mezar yapmak, hayatının son dakikasına kadar kimseye bundan bahsetmemek için yemin etmişti.

Şişli'den geldikten sonra, Nihal'le doktor, sık sık kendisini görmeye gelmişlerdi. Nedret, henüz daha Nejat'ı yalnız görmeyi başaramamıştı. Ona, annesinden bahsetmeyi ne kadar istiyordu. Aralarında daima gizli kalan geçmişin kapalı sayfalarını açmak, masum bir ölünün bıraktığı o kâğıtlardaki gözyaşlarıyla yazılmış satırları beraber okuyarak onunla ortak bir yasın acısıyla ağlamak büyük bir teselli gibi geliyordu.

Artık Nedret'in bu arzusu yerine gelmek üzereydi. Çünkü Nejat yalnız geleceğini Veysel Baba'ya söylemişti. Nedret bugün onu bekliyordu. Evinin her köşesini onun için hazırlıyor, vazolarına taze çiçekler koyuyor, salonunu

dikkatle temizliyor, bahçesini süpürtüyor, sanki bir karşı-lama töreni yapmak istiyordu.

Bugün, ilk defa annesinin resmini meydana çıkarıyor, bahçeden topladığı beyaz yaseminlerle güzel bir çerçeve yaparak piyanonun üzerine koyarken, bunu ilk görüşte doktorda olacak heyecan ve üzüntünün derecesini düşü-nerek titriyordu.

Hakikaten öyle olmuştu. Nejat gelmiş, Nedret kendi-sini kapıda karşılamış, beraber salona girmişlerdi. Doktor, geniş bir koltuğa yerleşirken yüzü gülüyordu. Söyleyecek çok şeyi varmış gibi Nedret'in yüzüne bakıyordu. Nedret, şımarık bir çocuk hâliyle onun etrafında dolaşıyor, onu görmekten duyduğu haz ve mutluluğu bu şekilde göster-mekten kendini alamıyordu.

Nedret, bir ara onun ayağa kalktığını ve piyanonun önünde durarak gözlerinin bütün hasretiyle beyaz ya-seminlere bürünmüş resme baktığını gördü. Odanın içi sessiz bir hüzne sahne olmuş gibiydi. Her ikisi de bu ses-sizliği bozmaya cesaret edemiyordu. Nejat, tekrar yavaş yavaş gelerek yerine oturdu. Yüzü solgun bir renk almıştı. Elllerinde hafif bir titreme vardı. Daima önüne bakıyor, üzüntüsünü gizlemeye çalışıyordu.

Genç kız, yavaşça, ellerini onun elleri üzerine koydu. Doktor, sakince ona bakarak tebessüm ediyordu. Bu te-bessümde bir nevi acı vardı.

Nedret, yavaşça içini çekerek "Siz, şu dakikada çok ke-derlisiniz!" dedi.

Doktor üzüntüsünü gizlemek için uğraşıyordu.

"Değil, bugün pek neşeliyim. Sana söyleyecek çok mü-him sözlerim var."

Nedret, hayretle ona baktı.

“Neye dair?” diye sordu.

Doktor ise “Sana, bana ve bir başkasına dair,” cevabını verdi.

Genç kız bir iki dakika dalgın kaldıktan sonra hafifçe gülerek “Ne tuhaf!” dedi. “Üç kişiye ait önemli bir konu...”

Kollarını kavuşturarak ilave etti.

“Beni niçin bu kadar çok sevdiğinizi ve benimle neden bu derece ilgilendiğini, bugün, ilk defa sorup öğrenmeme müsaade eder misiniz?”

Nejat birdenbire zor bir durumda kaldığını gördü. Ne diyeceğini şaşırı. Böyle bir soruyla karşılaşacağını şimdiye kadar düşünmemişti. Şiddetli bir heyecan, kalbini parçalıyordu. Bu genç kızı ikna etmenin biraz zor olacağını anlıyordu. Annesiyle aralarında geçenlerden babası namına hesap sorma hakkına sahip olan bu çocuğun huzurunda bugün, zavallı Nejat, azap dolu dakikalar geçirmişti.

Başını önüne eğerek gayet hazin bir sesle “Ben seni şimdi değil ki... Minimini bir bebekken de severdim. Sonra, bazı felaketlerin beni buradan uzaklaştırması, seni tekrar görüp sevmekten uzun süre ayrı kalmama sebep oldu,” dedi.

“Ne gibi felaketler?”

“Benim uzun süre devam eden hastalığım ve sonra, eşimin vefatı...”

“Hastalığınız neydi?”

“Beynime gelen bir nevi durgunluk yüzünden dünyadan haberim yoktu. Gözlerimin önünde daima siyah bir toprak yığınıyla kollarımda fırtınalı bir gecenin uğultusu vardı.”

“Niçin bu denli hasta olmuştunuz?”

“Bilmiyorum, yavrum. Artık bana bir şey sorma. Şimdi şu malum konudan bahsedelim, olmaz mı?”

“Hayır, bugün ben hep sizden, hep maziden, hep anemden bahsetmek istiyorum.”

Doktorun kalbinden boğuk bir inilti çıktı. Titrek, yalvarıcı sesi pek acıklıydı.

“Nedret, Nedret... Hayatımın bir günahı gibi daima yüzüme vurulan geçmişime dair bana hiçbir şey sorma! Bak, karşında âcizim ve boynum bükük. Bana acı, bu hâli uzatma... Çok ıstırap çekiyorum, çünkü senin nefretini kazanma ihtimalim var.”

“Nefret mi? Hiçbir zaman, size karşı, bende bu olmaz. Buna emin olunuz.”

Doktor, Nedret’e doğru ellerini uzatarak “Nasıl, nasıl? İnanacak mısın, Nedret? Hayatta lekesiz bir sevginin olduğuna inanacak mısın? Sözlerimi dinlerken, beni kandırmak istiyor, diye içinden gülmeyecek misin?”

Nedret ağlıyordu. Yaşlı gözlerinin bütün hüznüyle derin derin onun yüzüne baktı.

“Hayır, hayır!” dedi. “Sözlerinizi tamamıyla gerçek olarak kabul edeceğim. Aşkınınızın büyüklüğüne sizin kadar emin olacağım.”

“Bunun böyle olduğuna nasıl emin oluyorsun? Nedret, bunu sana o zavallı kadının ruhu mu temin etti?”

Nedret, başını salladı.

“Ruhundan dökülen acılar, gözlerinden akan yaşlar, kalbinden damlayan kanlarla yazılan sonsuz bir yadigâr. Senelerden beri bana verilmek üzere saklanmış bir hatıra defteri. Zavallı anneciğimin evrak-ı metrukesi.”

Doktor iki eliyle başını tutarak “Ne söylüyorsun, Nedret, ne söylüyorsun?” diye inledi.

Odanın içini kederli bir sessizlik kapladı. Sanki bu sessizliğin arasında uçan bir ruhun titrek fısıltısı vardı. Nejat yaşlı gözlerini Nedret’e çevirdi.

“Demek, bu kıymetli yadigâr, size her şeyi öğretti, öyle mi? Bunu benim okumama müsaade edecek misin, Nedret?”

“Tabii... Artık size, beraber düşünelim, beraber hissedelim, beraber söyleşelim, beraber ağlayalım demek için aramızdaki esrar perdesini kaldırmak gerektiğini görüyorum. Artık ben her şeyi öğrendim. Mademki sizi ağlatan sonu gelmez bir acınız var, niçin beraber ağlamayalım? Niçin gözyaşlarımız birbirine karışmasın? Niçin anneciğimi beraber yâd etmeyelim, değil mi?”

Doktor, alnını avuçlarının içine almış, Nedret’i dinliyor ve ağlıyordu. Genç kız, sözüne devam etti.

“Ara sıra kalbinizde bir acı ve ıstırap hissedip de onu dindirmeye muhtaç olduğunuz zamanlar bana gelirsiniz. Bu hâlinizde, size, benim kadar kimse acıyamaz. Size, benim kadar kimse teselli veremez.”

Nejat, başını kaldırarak “Doğru, pek doğru! Senin varlığın kadar beni hiçbir şey oyalayamıyor. Sen, beni koruyan bir meleksin. Sen, bana, o aziz ölüden ve ıstıraplar içinde geçen aşkımdan kalan bir yadigârsın. Fakat senden nasıl korkuyordum, nasıl çekiniyordum, bilsen... Hakikati anladığın gün benden kaçacak, bana lanet edeceksin zannediyordum. Anneciğini, kabahatli görerek, onu hiç affetmeyeceğini, babanın hakkını istemeye kalkacağını düşünererek, senin fikrinde bir suçlu gibi kıymetsiz kalmaktan

endişe ediyordum. Halbuki babanın hakkına, onun namus hakkına hiçbir şekilde leke sürülmeden devam eden bu büyük aşkın günahsız olduğunu sana nasıl ispat edebirdim? O yüksek kalbine böyle bir şüphe bırakmakla hayatını berbat etmek, nefretini çekmek, zavallı bir ölünün hatırasını kirletmek, neye yarardı, değil mi?”

Doktorla Nedret, yukarı çıktılar. Boğazın gölgeli, sakin, mavi sularına karşı olan küçük bir odanın penceresi önüne oturdular. On dakika sonra, Nedret’in hazin sesi, evrak-ı metrukenin ilk satırları üzerinde titremeye başladı.

Nejat, gözlerini kapamış, fakat kirpiklerinin arasından süzülen yaşlar yanaklarına doğru sızarak ince izler yapmıştı. Bütün varlığı, derin bir karanlık içine dalmış bir perişanlıkla geçmişin sesine kulak vermişti. Bazı yerlerde kendinden geçiyor, bazı yerlerde acıyla çırpınıyor, bazen de durarak Nedret’e açıklama yapıyordu.

“İşte, buradan sonraki durumları hiç bilmiyorum. O ara, hastalığımдан istifade edilerek Fikret’e vurulan darbelerden kesinlikle haberim yoktu. Onun benden kaçtığını ve kocasına her şeyi itiraf ettiğini söyledikleri zaman hayretten donakalmış, benim yüzümden çekeceği çilesini düşünerek pek çok gözyaşı dökmüş, aşkımın sessiz ıstırapı içinde ondan bir haber alamamanın üzüntüsüyle perişan olmuştum.”

Derin bir nefes alarak devam etti.

“Bir gün, babanızdan karıma gelen bir mektupta onun çok hasta olduğundan bahsedilmiş. Mediha ise bunu benden intikam almak için söylemişti. O vakit her şeyi göze almış, her türlü engele rağmen çiftliğe kadar gidip onu görmeyi düşünmüştüm. Bu hareketim, bir an önce onun

ölümüne sebep olmaktan başka neye yarayacaktı! Bunu düşündüğüm dakika, acıyla göğsüme, başıma yumruklarım ile vurmaya başladım. Zira onu ezen hastalığı, onun göğsü üzerinde ilk ben keşfetmiştim. Ah! Kurtarmak için ne kadar çalıştım! Ne kadar uğraştım! Neler düşündüm! Fakat o öyle bir illetti ki... Aşkın heyecanları her gün orasını biraz daha tahrip ederek kuvvetini bitiriyor, yeni yeni yaralar açarak beni silahsız ve güçsüz bırakıyordu. Sanki dünyada bahtsız bir kadın olmaya katlanma kudretini Allah, yalnız bu zavallı anneciğe vermişti! O kadar şikâyetli, öyle nazlı bir hâli vardı ki... Aşkın sabrıyla dolu olan güzel gözlerinde, her an, incelik, merhamet ve büyüklük görülürdü. Onun bu hâline karşı, ayaklarına kapanıp ağlama isteğiyle yandığım dakikalar olurdu kızım.”

Nejat, bu sözlerden sonra sustu.

Nedret, devam etmeye başladı. Her sayfa çevrildikçe, çaresiz adamın yüzünde, yeni yeni üzüntü izleri görülüyordu.

Karısının, Fikret’in evine kadar giderek, dayısına haber vermesi Nejat’ın gözlerini, geçmişin senelerden beri kapalı kalmış olan ıstıraplı sırlarına doğru açıyordu. Geçmiş zamanının bu müthiş facialarını dinlerken, gayriihhtiyari acı bir bakışla Nedret’in yüzüne bakakalmıştı.

O zaman, genç kız ona dönerek “Fakat karınızı bu konuda hiçbir zaman kabahatli tutmayınız. Çünkü bu onun hakkıydı,” dedi.

Doktor Nejat, başını sallayarak “Bu hakkı başka şekilde savunabilirdi,” diye cevap verdi ve sonra ilave etti.

“Burada, iradesiz zavallıya bazen çok acırdım. Çünkü hiçbir zaman kalbim onun olmamıştı. Kocasından

sevilmeyen bu kadın, hayatının sonuna kadar, mevcudiyetindeki bu acı yoksulluğun derecesini hissetmekten uzak kaldı. Benden ve Fikret'ten aldığı intikamın lezzeti, onu saadetle yaşattı. Ben, ona, saygılı bir koca olmaktan başka, en ufak arzularını yapılması gereken emirler gibi kabul eden bir köleydim. Çektiğim bu kadar kalp acılarına rağmen, hareketlerimde onu incitecek ufak bir şiddet bile görülmemişti. Çocuklarımın, annesi olan bu kadına, yüksek bir mevki vermiştim. Lakin içimden onunla ilgilenmek gelmiyordu. O vücudun ruhu, o zihnin hissi, benim âlemimden uzak, başka bir âlemde yaşıyordu. Halbuki benim hayallerimin ayrı bir dünyası vardı. Bu ayrı dünyanın güneşleri, mehtapları, yıldızları, baharları içinde benim hayallerimin şiiri yaşıyordu. Onun siyah gözleri, benim sevdalı gecelerim... Onun gülüşleri, benim nurlu sabahlarım... Onun solgun siması, benim hüzünlü bir mehtabımdı.

Doktorun göğsü kabardı ve devam etmek istedi. Kesik, sönük bir sesle ekledi.

“Ebediyen güneşsiz kalan hayatımın baharı solalı, o hüzünlü mehtabın nuru söneli tam on yedi sene oldu, kızım. İşte ben, o zamandan beri baharsız, mehtapsız, güneşsiz yaşıyorum. Şimdi ise hayatımı saran acının karanlığı arasından artık yavaş yavaş bir teselli yıldızı doğuyor. Ben bu ışığın yardımıyla hayatı seçebiliyorum. Nedret. Bu da sensin! Sen zavallı çocuk!”

Doktorun sesi burada tamamıyla söndü. Eliyle devam etmesini işaret ederek alnını avuçları içine aldı.

Akşamın kederli gölgeleri sahili sarmıştı. Deniz, nefli bir atlas gibi parlak ve loştu. Kuzguncuk tepeleri,

Çamlıca'nın yeşil ormanları, gurubun pembe tüllerine bürünmüş oldukları hâlde baygın ve hülyalı görünüyorlardı.

Her ikisi de geçmiş ile şu an arasında güçsüz ve üzgünlerdi. Azaplı feci bir rüyadan uyanmış hayata şaşkın ve perişan bakıyorlardı. Aradan bu kadar seneler nasıl ve ne vakit geçmişti? Kalplerinin derin noktalarından kopan bir dert ile bakıştılar. Nedret üzerlerine düşen bu kâbusu atmak için yüzündeki hazin rengi tatlı bir tebessümle silmek istedi.

“Yok!” dedi. “Sizi böyle mutsuz görmek istemem. Arzu ederseniz biraz dışarı çıkalım, dolaşalım. İsterseniz alakasız konular açalım. Artık geçmişin bu siyah, bu acılı zamanlarını kapayalım, olmaz mı?”

Nejat, kendini toplamaya çalışarak “Evet! Senin bu taze hayatının baharına artık zehirli gözyaşları serpmemeli, yavrum! Bunu, anneciğinin ruhu da istemez. Bizim çektiğimiz zahmete nazaran seni mesut görmek, ömrümün bütün mahrumiyetlerini ödeyecektir,” dedi.

Gözlüğünün camını silerek devam etti.

“Bugün seninle, mühim bir mesele hakkında görüşmeye gelmiştim. Artık bu yalnız hayatına bir nihayet verilsin diye düşünüyorum. Sana bu konudan bahsedecektim Nedret.”

“Ben yalnız değilim ki...”

“Lakin insana bir hayat arkadaşı lazım değil mi, kızım?”

“Onu şimdi düşünmek istemiyorum. Uzak bir zamana bırakmak fikrindeyim.”

“Yok! Böyle söyleme. Yoksa üzerindeki hakkımı benden almak mı istiyorsun?”

“Asla.”

“O hâlde, senin için düşündüklerimi söylememe müsaade edeceksin, değil mi? Annenin ruhunu hoşnut etmek istemez misin? Eminim ki, şu dakika, o da bizimle beraberdir. Zavallı kadın!”

Doktor, derin bir nefes aldıktan sonra devam etti.

“Dünyada, benim kadar senin saadetini düşünecek biri olduğunu sanmıyorum. Bunu bana emreden, sonsuz ve büyük aşkımın sesidir, Nedret. Bana güven. Senin mutluluğun için çabalıyorum ve çabalayacağım. Yalnız, bana söz ver, kabul edecek misin?”

Nedret, biraz şaşkın ve çekingen, onun yüzüne baktı ve sordu.

“Kimden bahsediyorsunuz? Kimi kabul etmemi arzu ediyorsunuz?”

Nejat, yavaş bir sesle “Senden bahsediyorum ve benim pek sevdiğim, sana layık gördüğüm bir vücudu kabul etmeni istiyorum.”

Genç kızın yüzü, sapsarı bir renk aldı. Titriyordu. Müthiş bir heyecanın içinde, son bir gayretle “Bunu siz mi arzu ediyorsunuz? Yoksa o mu?” dedi.

Doktor, hafifçe, tebessüm etti.

“Kızım, onun talep ve arzusu üzerine, bunu sana söylemeye ve senin de fikrini almaya geldim. Yoksa evlenecek ben değilim, odur.”

Nedret, başını önüne eğdi. Dudaklarında, ruhu okşayan, hafif bir gülüş vardı.

Yavaşça “Bu böyle olursa, size daha mı yakın olacağım?” diye sordu.

Bu çocukça soru, Nejat’ın çok hoşuna gitmişti.

“Elbet! Elbet! Onun Nihat’tan, Nihal’den ne farkı var! O zaman hem gelirim, hem kızım olacaksın.”

Nedret’in gözlerinden siyah bir bulut geçti. Kanatları kırılmış, yaralı bir kuş gibi, başı omuzları üstüne düştü. Biraz evvel, boş bir ümide kapılarak, hayallerinin üstüne çıktığı bir an içinde, perişan ve kudretsiz, karanlık bir boşluğa doğru yuvarlandığını görmekle, derin ve acı bir ıstırap altında ezildi, bitti. Birkaç dakika, öylece, sessiz kaldı. Kalbiyle müthiş bir mücadele geçirdiği görülüyordu. Başını kaldırdığı zaman, gözlerinde, kendini feda edenlere mahsus bir teslimiyet vardı. Biraz memnun ve güler bir yüzle kabul edeceğini ima ettiği bu evlilik tekli-finin, Nihat’tan başka birisi için olduğunu anlar anlamaz, ifadesini değiştirerek reddetmeye imkânı kalmadığını anlamıştı. Bu hâlin, doktora, şüphe değil, kesin bir hüküm verdireceğini, Nihat’a olan sevgisini tamamıyla ortaya çıkaracağını, onun kulağına kadar giderek, Mualla’nın eğlencesi olmak zorunda kalacağını düşündü. Sonra, zavallı Nejat’ın zor bir durumda kalacağını, onu öncekinden daha fena bir hâle düşüreceğini, belki kendisi için oğlundan merhamet ve sevgi dileyeceğini ve türlü fedakârlığı göze alacağını zihninden geçirdi. Bunun böyle ebediyen gizli kalması gerekiyordu. Mademki onun tarafından sevilmiyor ve seilmeyecekti, bunu, kalbinin derin bir köşesine, ebediyen gömmeye zaten karar vermiş değil miydi?

Nedret, mücadele ânını geçirerek, durgun ve ıstıraplı bir hâlde, doktorun yüzüne baktı. Halbuki onun yüzünde şüphe ve tereddüt ifadeleri vardı. Yerinden kalkarak, biraz daha yakınına oturdu. Sözleriyle kalbinin en derin, en gizli noktasına nüfuz etmek istiyor gibi, derin bakışlarını

gözlerine dikti. Orada nemli, siyah bir bulut altında saklanmak için titreyen bir damlanın, gizlenmek, yok edilmek için çırpınan kırılmış bir emelin hazin bir gölgesi var gibiydi.

O anda, zihninden geçen bir fikrin etkisiyle titreyen Nejat, genç kızın ellerini tuttu.

“Söyle... Bana her şeyi söyle,” dedi. “Yoksa bilmeyerek, seni mutsuz mu ediyorum! Zavallı çocuk, söyle. Hiçbir şeyi saklama! Gerçekleşmesi mümkün olmayacak zannettiğin bir isteğin varsa, bunu benden gizleme. Ben, senin için her şeyi yapacağıma yemin ederim.”

Nedret, son ve acı bir gayretle, kendini topladı. Omuzları üzerinde yükselen başı, gururlu duruyordu. Dudaklarında, ilaçtan fayda ummayan bir hastanın zehirli tebesümü vardı.

“Siz, yanlış düşünüyorsunuz!” dedi. “Bahsettiğiniz durumun gidişatını neden değiştirmeye gerek duyduğunuzu anlayamıyorum. Biraz önce Kenan Bey’le evlenmemi istemediniz mi? Ben, şimdiye kadar kalbimi, kocam olacak birine saklıyordum. Annemin hayatının, benim için, bir ders olacağını niye düşünmüyorsunuz? Sizi, bu hususta temin edebilirim, rahat olunuz. Yalnız, bana, düşünmek için, iki gün süre veriniz. Fakat yine sizin onayınıza ve teklifinize karşı gelmem için, bence hiçbir engel yoktur.”

Nejat’ın içi rahatlamıştı. Lakin hislerinde bir endişe, bir azap, ruhunda tuhaf bir sıkıntı duyuyordu. Nihat’a karşı olan kırgınlığında daha şiddetli bir kuvvet, Mualla için, daha derin bir kin ve nefret duyuyordu.

Akşam, geç vakit evine dönen Nejat, Kenan’ı endişeli bir bekleyiş içinde bulmuş ve iki gün sonra verilecek kesin cevap, bu genç adama, uzun görünmüştü.

Nihat, babasıyla Kenan'ın arasında gizli bir şeyin geçtiğini fark eder gibi oluyor, ama bunun Nedret'e ait olacağı katiben aklına gelmiyordu. O gece, Kenan'ın, dalgın bakışları, düşünceli hâli dikkatini çekiyordu. Ruhuna bir sıkıntı veriyor, babasının her zamandan daha ağır, daha sakın ve fakat kendisine karşı daha soğuk olduğunu görüyordu. Çiftlikteki son gecesinden sonraki gizli dargınlığına, bu gece, bir de yabancılık ilave edilmişti. Mualla'nın sözlerine hiç ehemmiyet vermeyerek, acı bir ilgisizlikle başını çeviriyor, kendi sorularını duymazlıktan geliyordu.

Bunların arasında en çok üzülen, kahrolan, zavallı Nihal'di. Görümcesinin yüzünden, büyük azap içinde yaşıyordu. Onun, bir an önce Nihat'la evlenmesini temenni ederek, bu şekilde kurtulacağını, kardeşinin onu alıp bir tarafa çekileceğini biliyordu. Halbuki son zamanlarda, bu ümidinin boşa çıkacağını, ağabeyinin, her zaman, bu deli, bu afacan kızdan kaçmak istediğini görüyor ve Nihat'ın, onu, Kenan'dan kıskandığına inanıyordu.

Bu gece, Kenan'la Nedret'in evlenme meselesini, babasından işittiği zaman, içinden nihayetsiz bir sevinçle hemen gidip, Nedret'e, bir an evvel olsun diye yalvarmak geliyordu.

Doktor, bir ara, kendisini bir tarafa çekerek, kimseye ait olmayan bu hayati meseleden başkalarına bahsedilmesinin istediği zaman, Nihal, istemsiz bir cesaretle, babasına "Siz ağabeyimle Mualla'yı çok ihmal ediyorsunuz," diye şikâyet etmişti.

Nejat ise, kızının bu sözüne karşı "Benim, kardeşinizin işine karışmaya hakkım yok. Kendisi, her şekilde, kendini daha iyi düşünebilir," cevabını vermişti.

Nihal ise “Affınıza güvenerek söylüyorum, haksızlık ediyorsunuz babacığım,” diye hafif bir sitemde bulunmuştu.

Nejat, kaşlarını çatarak “Yanlış anlıyorsunuz, Nihal. Bir baba, evladını, bütün arzularında hür ve serbest bırakırsa bu, haksızlık mıdır?” diye sormuştu.

Nihal, sessiz durarak, önüne bakmış ve sonra, babasının yanından çıkıp gitmişti.

Sofradan kalkar kalkmaz doktor, odasına çekilmişti. Mualla, piyanoya oturmuştu. Nihal, eline dikişini alarak, bir tarafa çekilmiş, Nihat gazetesine dalmış, Kenan ise, endişeli düşünceleriyle yalnız kalmıştı.

Mualla, güzel bir eda ile piyanonun önünden kalkarak Kenan’a doğru baktı ve “Ne oldu? Bu gece hiç konuşmuyorsunuz?” dedi. “Odada yine Nedret Hanım var zannettim. Yine herkesin üzerine müthiş bir kasvet çökmüş.”

Hafif hafif gülerek etrafına baktı.

“Aman! Sözlerimi doktor bey duymasın, kıyametler kopar, değil mi Nihat Bey?”

Nihat, hiç cevap vermedi.

Nihal, dikişinden başını kaldırarak “Mualla! Mualla!” diye söylendi. Genç kız, şen bir kahkaha attı.

“Efendim, emrediniz!” dedi ve sonra, Kenan’ın önünde durarak “Allah aşkına söyleyiniz, şu Nedret Hanımefendi hakkındaki fikriniz nedir? Ama doğru söyleyiniz.”

Kenan’ın yüzünde, tuhaf bir burukluk vardı.

“Bu konuda beni affedeceğinizi ümit ederim. Fakat Nihal’i ne kadar sıktığının farkında değilsiniz galiba. Ben, size rica ediyorum. Nedret Hanım’dan hiç bahsetmeyelim, olmaz mı?”

Mualla, birdenbire, fena hâlde kızardı. Başını iki tarafa sallayarak sitemli bir tebessümle “Ooo. Siz de çoğunluğa karıştınız demek, öyle mi? Çok âlâ!” dedi.

Yeşil gözlerinde coşkun dalgalar vardı. Kenan, yavaşça ayağa kalkarak “Bana müsaade edersiniz, değil mi?” diyordu. “Biraz dolaşacağım.”

Nihat, ona kapıya kadar eşlik ettikten sonra salona uğramadan, odasına çıktı. Bu gece, ruhunu ezen sıkıntıdan bir türlü kurtulamıyordu. Odanın bütün elektriklerini yaktı. Camları açtı, yavaş yavaş soyundu. Yatağına girmek istemiyordu. Teras çok serindi. Bir sandalyeye yaslandı ve başını arkaya dayadı. Gözlerini karanlıklara çevirdi. Bütün fikirleri ve duyguları, tamamıyla iç yüzünü anlamadığı bir acı, yükü ve üzüntüsü altında ezildiği hâlde onun etkisinden kurtulmayı istemeyen tatlı bir arzusu vardı. Bazen onların arasına, hasret ve ümitsizliğe benzeyen bir sızı da karışıyordu.

Yavaşça odaya giren Nihal, onu, ruhunu okşayan hayallerinden ayırmıştı.

“Ağabey, uyumadın mı?” diyordu.

“Hayır kardeşim. Daha uyumak da istemiyorum. Gece, çok serin ve güzel.”

“Seni rahatsız etmiş olmayayım?”

“Hayır, memnun olurum. Şöyle rahat otur, arkanı şu yastığa daya. Oooh! Ne âla! Senin de uykun yok bu gece, galiba. Zavallı kardeşim. Şu yalnız geçen ömrüne o kadar acıyorum ki, tarif edemem. Canım, bu enişte de ne tuhaf adam.”

Nihal onun lafını kesti.

“Aman! Şimdi bunları bırak! Ben, her şeye taham-

mül etmeye alışmış bir kadınıym,” dedi. “Başka şeylerden bahsedelim. Ben, bu gece seninle biraz ciddi görüşmek istiyorum.”

“Neye dair acaba?”

“En çok sana ve görümceme dair.”

Nihat, biraz davranarak “Söyle, seni dinliyorum, kardeşim. Hakikaten benim de, seninle, uzunca konuşmaya ihtiyacım vardı.”

“Şüphesiz, şimdiki hayatımıza ait, değil mi?”

“Evet.”

“Ben sana, bundan, bahsetmek istiyordum. Artık, bu, böyle devam edemez zannederim ağabey. Bir an evvel neticeye varmak gerektiğini unutuyorsun. Artık kararını vermelisin, bunu uzatmaya ne lüzum var?”

“Hangi kararından bahsediyorsun, Nihal?”

“Mualla ile evlenme kararından.”

“Aa! Sen, hiçbir şey bilmiyormuş gibi konuşuyorsun. Ben bunu, kalbimin en kuvvetli arzusuyla vermedim mi? Ona yalvarmadım mı? Hatta en hatır kırıcı sözlerle zavallı babamı incitmedim mi? Görüyor musun? O adam, kalbinde daima bana karşı gizli bir dargınlık saklamıyor mu? Hep, Mualla’nın yüzünden! Hep onun memnuniyetini çekmek için değil mi? Halbuki o, bunların hiçbirini takdir etmedi. Bütün yalvarmalarıma, hatta gözyaşlarıma bile kibirli bir eda ile baş çevirdi. Kardeşinin yanına gitme konusundaki arzusuna her şeyi feda edeceğini anlattı. Onun maksadı kardeşini ziyaret değil, Avrupa’da yaşama hevesinin verdiği ihtiraslı bir isteğin yapılmasına engel olanları, bu şekilde başından defetmekti. Bunu anladığım gün, pek ümitsiz ve çaresiz kaldım. Ruhumu

ezip paramparça eden acılar içinde, bu kadının bütün maksadını anlamış oldum. Onun üzüntü ve ıstırap duymayan kalbinde insani bir sevgiye yer yoktu. Bu, benim bütün arzularımdan vazgeçmemi sağladı. Onu sevdiğim, düşündüğüm günlerin hayallerine, onun için beslediğim duyguların saflığına acıdım. Hayatımın bu ilk aldanış acısı, bir tokat yemiş gibi, beynimi döndürdükten sonra, bütün fikirlerime, bütün hislerime derin bir dinginlik verdi. Şimdi, büyük bir hayat sınavından başarıyla kurtulanlar gibi, ben de, derin bir huzur içinde, kendimi dinliyorum. Başka türlü ne yapabilirim?”

Nihal, bu sözleri dinledikten sonra “Ben, çok zor bir durumda kaldım,” dedi. “Onun hiçbir şeyden haberi yok. Senin tarafından yapılacak ikinci bir teklifi bekliyor, zannederim.”

“Elbet bekler. Çünkü ona göre, kalp denilen bu nazik ve hassas uzuv, önemsiz bir oyuncaktan ibaret. İsteddiği gibi kırar, parçalar, koparır, eğlenir. Sonra, yapar, tamir eder, düzeltir. Kendisine hizmet için biraz da okşar. Oldu, bitti, değil mi? Ne kadar kolay. Bu şartlar içinde onunla hayat arkadaşlığı etmemi istiyor ve mutsuz yaşamamı arzu ediyorsan, ikinci değil, üçüncü bir teklifte bulunayım, kardeşim. Ne dersin?”

“Asla!”

“O hâlde... Mualla artık bilmelidir ki, bir zaman karşısında boynunu büken Nihat, yüksek kalpli ve düşünceli insanlar arasında yaşama hakkını istiyor.”

“Mesela, Nedret gibi, değil mi?”

“Evet, Nedret gibi... O kadar nezih, o kadar yüksek, onun varlığı kadar şiirli bir varlığın büyüklüğü içinde,

dünyayı yüksek, insanları yüksek, hayatı yüksek görmek istiyor.”

Nihat, burada, teessüfle başını salladı.

“Yazık ki,” dedi, “o, hiçbir zaman, beni affetmeyecek. Mualla’nın hakareti altında ezilen ve onun sevgisinden artakalan bu zavallı kalbimin saflığına hiç inanmayacak. Hakkı yok mu? Ah! Ben, o zaman, ne kadar gururlu, ne kadar katı kalpli bir adamdım! Ruhuma sirayet eden müthiş bir zehrin etkisi, bütün insanlığa ait iyi hislerimi uyuşturmuş, öldürmüştü. Bütün heveslerime, arzularıma, ihtiraslarıma yenilen, çılgın bir nankördüm. Nedret, o gece, her şeyi duyduktan sonra, düşün Nihal, ben onun yüzüne nasıl bakmışım, nasıl bakmışım! Onun hâlâ hiçbir şey, hatta ufak bir dargınlık bile göstermeyen nazik, tavırları karşısında nasıl başımı kaldırmış da ona söz söyleyebilmişim? Yalnız şuna dikkat ediyorum ki o, benden çok kaçmak istiyor. Niçin bilmem?”

“Ooo! Ağabey, bu sözleri duyanlar, seni Nedret’e âşık oldu zannedecekler.”

“Ne zannederlerse etsinler. Ben, gerçeği söylüyorum, Nihal.”

“Hayatın gereği olarak, Nedret bir diğeriyle evlenmeye kalkacak olursa, ne yapacaksın?”

“Bilemem! Belki hiçbir şey! Belki de pek çok şey yapabilirim. Bunu, zaman gösterecektir. Evlenme konusunda, Nedret’in, biraz isteksiz davranacağını ümit ediyorum.”

Nihal, dudakları arasından “Kim bilir?” diye mırıldandı.

Nihat’ın gözleri karanlıklara dalmıştı. Yüzünde derin bir pişmanlığın izleri vardı. Nihal, sessizce ayağa kalktı.

“Allah rahatlık versin ağabey,” dedi.

Genç adam başını çevirerek “Nasıl? Artık kaçıyor musun, Nihal,” diye söylendi.

Dudaklarında, kırılmış bir ümidin hafif gülümsemeleri vardı. Başıyla bir selam verdi, sonra alnını avuçlarının içine alarak sessiz kaldı.

Nedret’in, doktordan istediği iki günlük süre artık bitmek üzereydi. Bu kırk sekiz saatlik zamanda, kalbinin son kararını vermek için çok yorulmuş olan, Fikret’in kızı, asabi bir hâlde, son gecenin sabahını hiç yatağa girmeden getirdi. Rengi sapsarı, gözlerinin etrafı siyah halkalarla çevrilmiş olduğunu gören Fatma Bacı ile Veysel Baba, merak ve endişeyle, onun yüzüne bakakaldılar.

Nedret, hayatının bu önemli hadisesi hakkında önceden onlara verdiği bilginin neticesini de, bu sabah, bu sevgili ihtiyara bildirdi. Gözlerinde yaşlar olduğu hâlde, ateşler içinde yanan başını, onun eline dayadı. Veysel Efendi saçlarını okşarken, zavallı Nedret, boğazını tıkayan bir hıçkırıkla “Veysel Baba, ben artık son kararımı verdim. Mademki buna Nejat Bey kefil oluyor, benim de kabul etmem gerektiğini düşündüm, ne dersin?” dedi.

İhtiyarın gözlerinden akan yaşlar, damla damla saçlarına süzülüyordu. Nihayetsiz bir sevinçle “Nedret, çocuğum, Allah hayırlı etsin! Çok iyi ettin, çok iyi ettin! Artık, gözlerim açık ölmeyeceğim. Er geç gerçekleşecek ölümümün, seni yalnız bırakacağını her zaman düşünüyordum.”

Nedret, başını kaldırdı.

“Veysel Baba,” dedi, “bugün, bu haberi, oraya sen götür. Doktor Beye, arzularını yerine getireceğimi söyle. Fakat nişan merasimini birkaç gün sonraya bırakmayı münasip görürler mi bilmem.”

Veysel Efendi, onun yüzüne baktı.

“Sen niçin o kadar kederlisin, cici hanımım?” dedi.
“Seni gören, âdeta yaşlı zannedecek. Neyin var?”

Nedret, acı bir gülüşle “Bundan sonra, her şeyimi, geçmiş zamana bırakmış olacağım. Yeni hayatımın yeni düşünceleri içinde, sen ve şuh bir kadın olmaya çalışacağım. Bu sabahın akşamına kadar devam eden gün, bazı acılı, bazı tatlı hayallerimin sonu olacaktır,” dedi.

Bugün, doktor, evde yalnızdı. Nihal’le görüncesi sokağa çıkmışlardı. Öğleden sonra Kenan uğramış, Nedret’ten henüz bir haber gelmediğini öğrenip endişeli bir şekilde dönmüştü.

O günden sonra, Nejat’ın fikrini, bir endişe kemiriyordu. Onun, herkesten gizlemek istediği bir acısı olduğunu, bunu kalbinin derin bir köşesine saklamaya uğraştığını, acı bir feryadın kaygısıyla her şeye katlanmaya razı olacak bir durumda bulunduğunu, anlatılmaz bir his, kendisine haber veriyordu.

Veysel Efendi’nin geldiğini işitir işitmez, hemen sallona indi. Kalbi fena hâlde çarpıyordu. Lakin ihtiyarın gözlerinde sevinç vardı.

“Size, müjdeler getirdim,” dedi.

Nejat, onun elini sıktı. Her ikisinin de gözleri yaşarmıştı. Nedret’i seven bu iki kalp, aynı hisle çarpıyordu. Karşı karşıya oturdular. Doktor soruyordu.

“Nasıl? Kendisi nasıl? İyi, değil mi?”

“İyi... Gayet iyi fakat biraz düşünceliydi. Tabii, gelin olacak kızlar öyle olur. Bu gece, sabaha kadar uyumamış galiba!”

Nejat'ın yüreği sızladı,

“Zavallı çocuk!” dedi, “kim bilir neler düşündü?”

Bu ara, Kenan'ın, tekrar geldiği haber verildi. Bu genç adamın gözlerinde, sabırsız ve taşkın, bir his dolaşıyordu. Doktor, ona “Oğlum, bundan sonra saadetinin duacısı olan bu iki ihtiyarın elini p bakayım!” demişti.

Odanın havasında, bu üç kalbin sevinci titriyordu. Veysel Baba, damadı, pek beğenmiş ve Nedret'e layık bulmuştu.

Bu gece Nejat çok neşeliydi. Onu kimse böyle görmemişti. Sofrada da Mualla ile şakalaştı. Oğlu ile konuştu. Hatta bir bardak bira bile iti.

Mualla “Ah! Beyefendi,” diyordu, “her zaman böyle olsanız sizi daha çok severdim.”

Kenan, yumuşak başlılığını korumaya çalışıyor, mümkün olduğu kadar az konuşuyordu. Mualla, bundan şikâyet etti.

“Aman yarabbi! Size ne olmuş bu gece! Âdeta yeni gelin gibi, kırılıyorsunuz?”

Bu söz, Kenan'ı çok güldürdü ve “Yeni gelinler benim gibi mi kırılır?” diye sordu.

Sofradan kalkıldıktan sonra, salona geçtiler. Doktor, henüz oturmamıştı. Oğluna, kızına ve Mualla'ya dönerek “Efendim, Kenan Bey'i tebrik etsenize! Yakında evleniyor,” dedi.

Mualla ile Nihat, gayriihtiyari, bağırdılar.

“Evleniyor mu? Kiminle?”

Nejat, ağır ve sakın “Nedret Hanım'la!” diye cevap verdi. Kenan'ın uzanan eli bir iki dakika kadar kendine uza-nacak elleri bekledi. Nihat'ın biraz soğuk ve titrek elini

sıkarken, bu evlenme haberinin iki kişi üzerindeki etkisini görmesi sebebiyle oluşan bir hayretle doktorun yüzüne bakakaldı. Mualla sapsarı olmuştu. Nejat bunu görmedi. Lakin oğlunun, derin bir baş dönmesiyle sendelediğine dikkat etmişti. Sonra bu genç adamın sihirli gözleri bir an kadar gözleri içine dikilmiş kalmıştı. Bu keskin bakışın *“intikamınızı aldınız. Fakat pek müthiş ve pek zehirli bir silah kullandınız,* demek isteyen bir anlamı vardı.

Mualla, odadan çıkmıştı. Nihal, görümcesinin arkasından dışarı fırladı. Genç kız, odasına doğru koşarak, düşer gibi bir kanepeye oturmuştu. Ömründe ilk defa, böyle, gönöl yakıcı bir ıstırap içinde kıvranıyordu. Dünyanın bütün ümitleri sönmüş gibi karanlık içinde kalan benliği, bu gece, ağır bir yük gibi omuzlarına çökmüştü. Nihal, hayretinden donakalmış bir hâlde, ona bakıyordu.

“Ne oluyor, Mualla? Birdenbire bu hâlin nedir?”

Genç kız, boğuluyor gibi “Görmüyor musunuz? Ölüyorum! Çıldıırıyorum! Rica ederim, beni yalnız bırakınız.”

“Aman yarabbi! Mualla, ne söylüyorsun? Neler duyuyorum?”

“Ah! Artık şu dakikada, hiçbir şey düşünemiyorum. Gidiniz. Onların yanına gidiniz. Beni bırakınız.”

“Rica ederim, kendine gel. Eğer bu hâli babam görürse... artık gerisini sen düşün. Ne rezalet! Of! Çıldııracağım, Mualla!”

Mualla, hiç cevap vermedi. Başını yastıkların arasına sokmuş, ağlamaya başlamıştı.

Genç kadın, yavaş yavaş, onun yanından uzaklaştı. İçin tehlikesi, gözlerinin önünde büyüyordu. Mualla ile uğraşmak, babasına bir şey belli etmemek ne kadar zor,

ne kadar önemliydi. İki eliyle başını tutarak dışarıda dolaşıyordu.

Bunların içinde bu gece en mesudu Kenan'dı. Tatlı hayallerine dalmış, yarın Nedret için alacağı hediyelerin, bütün dünyanın kıymetine bedel olmasını istiyordu. Hatta bunun için, Mualla ile görüşmeyi, onun zevkinden istifade etmeyi düşünüyordu.

Bu ara, solgun bir yüzle odaya giren Nihal'e "Mualla Hanım nerede? Bu gece, kendilerinin zevkli fikirlerinden istifade edecektim," dedi.

Nihal, fena hâlde bozuldu.

"Bilmem, rahatsız galiba!"

Kenan, birdenbire, müthiş bir fikirle titredi.

Nihat, beyni üzerine inen ağır bir darbenin şiddetiyle, hiçbir şey hissetmiyor gibi, uyuşmuştu. Hakiki bir kardeş olarak tanıdığı Kenan'ın varlığı bile bu gece, ona, çekilmez bir bela gibi geliyordu. Onun saadet içinde gülen gözlerine baktıkça, ruhunun, kahredici bir pençe içinde ezildiğini, bütün ömrünün sefaletle dolduğunu görüyordu. Bu gece, ona, her şey bitmiş, gökyüzünün bütün yıldızları, güneşleri sönmüş, gönlüne bir yorgunluk, bir gariplik çökmüş gibi geliyordu.

Nejat, oğlunun mustarip olduğuna dikkat etmekle beraber, bir aralık, Mualla'yı aradı:

"Canım, Mualla bize biraz piyano çalaydı bari!" dedi.

Nihal, sıkılarak, ona, yavaşça:

"Bilmem, Mualla biraz rahatsız galiba!" diye cevap verdi.

Doktor, gayriihtiyari, Nihat'la Nihal'e doğru bakarak, kendi kendine söylenir gibi "Bu gece herkeste tuhaf bir hâl var," dedi.

Mualla, hakikaten bu gece, rakiplik hissinin verdiği müthiş bir azapla, yanıyordu. Hayatının en kuvvetli bir uzvunu kaybetmiş gibi inliyordu. Kendisine karşı daima nazik, alçak gönüllü ve çekingen bulunan bu genç adam, son zamanlarda, onun en ruh okşayan, en sevgili emeli olmuştu. Büyük bir sabır ve tevekkülle, bir gün, onun da ayakları altına düşeceğini bekliyor ve fakat bu bekleyiş öteki aşklarının geçmiş zevklerinden daha tatlı, daha emel süsleyici hislerle, bütün benliğine, yeni bir hayat devresi açıyordu. Onu böyle gizli ve uzaktan sevmedeki lezzeti şimdiye kadar hiçbir şeyde duymamış olduğunu, ruhunda saklı bir ümidin küçük bir nur şeklindeki parıltılarıyla dünyayı ve hayatı başka türlü görmeye başladığını anlıyordu. Mualla, insanlığın bu kadar acı dolu saatler geçirebileceğini hiç düşünmemişti.

VII.

Kenan'la Nedret'in nişan merasimi pek sessiz, pek sade olmuştu. Nihal, Nejat, Kenan ve bir de Kenan'ın annesinden ibaret olan bu dört kişinin karşısında Nedret, metin ve sakin olmaya çalıştı. Dudakları üzerinde her zamanki nazlı ve güzel tebessümü vardı. Yalnız, Mualla ile Nihat'ın gelmeyişi, kendisine pek garip görünmüştü. Mualla'nın hastalığı bir mazeret olabilirdi ama Nihat hiç görünmemişti. Onun da mühim bir mahkemesi olduğundan bahsedilmiş, doğal olarak bunu da kabul etmek zorunda kalmıştı.

Akşamüzeri birdenbire avukatın geldiği görüldü. Rengi çok solgundu. Yorgun ve mecalsiz görünüyordu. Nedret, onu şen bir yüzle karşıladı. Şu saatten itibaren ruhunda tatlı bir seveda intikamı başlamıştı. Ona bütün güzelliğini, zarafetini, şuhluğunu göstermek istiyordu.

Nihat, bu iki yeni nişanlıyı tebrik ederken, dudaklarının, ellerinin titrediği görölüyordu. Nedret, bunlara, piyanoda pek latif parçalar çaldı. Avukat pencerenin önünde, ayakta duruyor, akşamın ufuklara dağılan bulutlarını seyre dalmış gibi, sessiz ve mahzun görünüyordu. Nejat, ara sıra oğluna bakmaktan kendini menedemiyordu. Onun üç dört günden beri kederli bir düşünce için-

de ezildiğini ve bu hâlini kimseye anlatmamaya gayret ettiğini görüyor, sebeplerini bulmaya uğraşüyor ve hiçbir anlam veremeyerek, hayret ediyordu. Nedret, bugün, ilk defa, onunla serbest bir tavırla konuşmaya başlıyordu. Âdeta büyük bir şüphe altından kurtulmuş gibi, ferah, endişesiz olarak musikiden, şiirden, hatta biraz sevdadan bile bahsetmeye cesaret alıyor, sözlerine tatlı bir ahenk vererek, sözlerini doğrudan doğruya Nihat'ın kalbine döküyordu. O, bunları, ruhundan gözlerine yansıyan gizli bir sevda ile dinlerken, onun hiç bu kadar güzel olduğunu, tatlı ve cana işleyen sesinin bu kadar etkili olduğunu tahmin etmiyordu. Demek o isterse neler yapabilecek bir kadın ruhu taşıdığını bugüne kadar anlayamamış olduğunu, nefsine karşı, itiraf ederek, acı bir pişmanlığın azabı içinde yanıyordu.

Nedret, bir ara, Mualla'dan bahsetti. Onun güzelliği hakkındaki methine, zarafet ve şıklıkta, gösterdiği itinaı da ilave ederek, dikkatli dikkatli Nihat'ın yüzüne baktı.

Avukat, kendisinin hırpalanmak istenildiğini anlamaya başlamıştı. Bu sözler, ruhunda, bir haz uyandırmakla beraber, daha fazlasını bekliyor, artık onun Mualla'dan bahsetmemesini istiyordu. Zira o gizli sözlerden, kalbine bir teselli akıyor ve bunda, birikmiş derin bir kinin zapt edilmiş şiddeti olduğunu hissediyordu.

Gece eve döndüğü zaman, hep bu sözlerin maksatlarını anlamaya çalıştı. Onun ruhundaki bilinmezliği, gözlerindeki esrarlı hâli keşfedilmez buldu. Bu kadar iradesine hâkim bir kadın kalbi mevcut olduğuna hayret etti.

Kenan, bu gece, son derece neşeli ve mesuttu. Mualla, o geceden sonra, ilk defa salona girmişti. Onun, biraz

zayıflamış, sararmış olduğuna, hepsi dikkat ettiler. Güzel yüzünü bir ümitsizlik kaplamıştı. Fakat bu hâlde daha cazip, daha latif görünüyordu. Kenan, bu gece, onunla, her zamankinden daha fazla meşgul oluyordu. O da, aynı Nedret gibi, üzücü bir zan altından kurtulmuş gibi, serbestti.

“Mualla Hanım,” diyordu, “bugün yokluğunuz hepimizi üzdü. Hep sizden bahsedildi.”

Genç kızın dudaklarında, küçümseyici bir tebessüm dolaştı. Yavaşça “Bu kadar kıymetli ve mesut zamanınızda hatırlanmak, doğrusu büyük fedakârlık... Teşekkürler ederim,” diye cevap verdi ve ağır ağır başını çevirdi.

Kenan, bu sözlerin bir sitem olduğunu anladı ve ezildi. Onun bakışlarındaki bu sitem, onların mesut saatlerini, üzüntü ve endişe ile zehirliyordu. Nihat’ın ona gösterdiği ihmale fena hâlde kızdı. Yerinden kalkarak, onun yanına gitti. Biraz şikâyetle, söylendi.

“Canım, Nihat! Mualla’nın hastalığına karşı bu gece o kadar ilgisizsin ki... Zavallı kız, bu gece, âdeta öksüz gibi kaldı.”

Avukatın dalgın gözleri, bu mesut nişanlının üzerinde dolaştı. Omuzlarını silkerek “Ben de hastayım,” dedi. “Bana karşı da ilgisiz olanlar var. Ne yapalım? Herkes kendine düşen acıyı çekecek.”

Kenan, hayretle “Ya!” dedi. “Bunun böyle olduğunu hiç bilmiyordum. Çok garip? Demek, Mualla hanımla, aranız...”

Nihat, onun sözünü keserek “Çoktan!” dedi. “Haberin yok mu?”

Genç adam Nihat’ın yanından ayrıldı.

Artık sonbaharın sisli, yağmurlu, gamlı günleri gelmişti. Doktor Nejat'la Kenan, haftanın bir iki gününü, Nedret'in evinde geçiriyorlardı. Düğünün ilkbaharda yapılması kararlaştırılmıştı. Nedret, bu sene, çiftlikte bazı tamirat işleri yaptıracağını, orasını, yine önceki gibi, oturulabilecek bir hâle getireceğini söylüyordu. Kenan, bu saadetli günlerin gelmesini şiddetle bekliyordu. Nedense, Nedret'i alarak buradan uzaklaşma fikri, kendisine, çok akla yatkın geldi. Daima sebepsiz bir endişe içinde bulunan genç adam, nişanlısının yanında bulunduğu müddet, geçici bir huzur içinde birkaç saat yaşayabiliyor, ondan uzak kaldığı zamanlar, korkutucu düşünceler zihnine dehşetler veriyordu. Mualla'nın günden güne başka şekle giren hâlleri, bu korkularına daha fazla kuvvet vermekle beraber, Nihat'ta gördüğü birtakım gizli etkiler de ayrıca bir sebep teşkil ediyordu. Bunları anlamaya çalıştı fakat henüz bir şeyi çözmekte başarılı olamadığını anladı.

Nedret'e gelince, o, her zamanki gibi sakin ve sade tavrını muhafaza ediyor, kendini tahammül edebilmeye alıştıırıyordu. Nejat'ın yanında bulundukça, nişanlısıyla ciddi ve derin sohbetlere girmekten lezzet alıyor, gülüyor, söylüyor, alıyor, onları meşgul etmekten ve özellikle doktoru mesut görmekten büyük bir haz duyuyordu. Fakat Kenan'la senli benli görüşmekten son derece çekingen görünüyor, yalnız kalmak, baş başa bulunmaktan daima kaçıyor. Onun için, kalbinde, ne nefret ne de sevgi vardı. Her hâliyle pek sevimli ve zarif olan bir genç adama karşı bütün duyguları donmuş gibi hissiz kalıyordu. Hayatı, olduğu gibi, bütün çıplaklığıyla kabul eden gerçeğin acı alaycılığına karşı talihiyle mücadele ederek, ruhu bes-

leyen tatlı ve sıcak hayallerin cazibelerinden kurtulmak için nefesine yaptığı bu zulümden, şimdiden şikâyet etmeye çalışıyordu.

Mualla'ya gelince, o, âdeta değişmeye ve iyi bir kız olmaya başlamıştı. Hayatında ilk kez duyduğu bu gerçek sevgi, bütün ruhuna derin bir huzur vermiş, o sert, o kibirli kalbinin, o şımarık ve çılgın hareketlerinin geçmeye başladığı görülüyor, Nedret'e benzemek, onun için, pek tatlı bir teselli oluyordu. Onun gibi tatlı söz söylemek, onun gibi ciddi bir tuvaletle herkese görünmek, onun kadar ağır başlılığını ve kadınlık gururunu tanıtmak, onun gibi takdir edilmek istiyordu. Bu gayeleri elde etmeye çalıştıkça günden güne tavırlarında görülen değişiklik, doktorun bile takdirini kazanmış olduğundan artık onun varlığına önem veriyor ve Nihat'la evlenmelerinin şimdiye kadar ne sebeple geri kaldığını oğlundan sorup öğrenmek istiyordu.

Bir gün, Nihat'ı, odasına çağırttı. Avukat, dört beş aydan beri, ilk defa böyle bir davetle karşılaşmıştı. Bunun herhalde önemli bir sebepten ileri geldiğini düşünerek odaya girerken, babası, onun yüzüne bakıyordu.

Nihat, bir sandalyeye oturdu ve “Beni çağırtmışsınız, bir emriniz mi var?” dedi.

Nejat, “Emir değil. Lakin bir uyarım var. Canım, sen ne kadar tembel bir adamsın! Ne zaman evleneceksin? Seni bekliyoruz.”

Avukat birdenbire şaşırdı. Babasına hiç açıklama yapmaya gerek görmeden, doğrudan doğruya olan bu soru-

sunu bir iki dakika cevapsız bıraktıktan sonra, önüne bakarak “Kimden bahsediyorsunuz?” diye sordu.

“Mualla ile senden...”

Avukat, suskunluğunu koruyarak önüne bakıyordu.

Nejat “Ben, geçmişleri unutmak, Kenan gibi seni de mesut görmek istiyorum. Eğer benim ilk başta razı olmamam seni bu arzundan menediyorsa, şunu söyleyeyim ki, önceki fikrimi tamamıyla değiştirdim. Mualla, bugün, benim için, her zamandan daha fazla iyi bir kızdır. Mevcudiyetim, hiçbir şekilde, saadetine engel değildir oğlum!”

Nihat, başını önüne eğmiş olduğu hâlde, titrek, mustarip bir sesle “Sizin merhametli ve şefkatli bir kalbiniz olduğuna zaten emindim. Fakat şimdilik, evlenme fikrinde değilim,” dedi.

“Ne söylüyorsun, Nihat?”

“Tamamıyla fikrimi söylüyorum, efendim.”

“Aşkın... Ya, aşkın ne oldu?”

“Aşkım mı? Pişmanlık azapları altında ezildi. Kıymet bilmeyen eller içinde parçalandı. Bitti!”

Doktor Nejat’ın, ağzı açık kalmıştı. Birkaç dakika, düşünüyor gibi, sustu. Sonra, oğluna bakarak “Yazık!” dedi.

Nihat başını salladı “Evet, çok yazık! Artık bana hiçbir şey sormayın ve söylemeyin. Çünkü vereceğim cevap çektiğim azabın derecesini ifade edemeyecektir.”

Doktor, ağır bir sesle sordu.

“Azap mı çekiyorsun, Nihat?”

“Evet! Hem de çok!”

Odanın içini sıkıntılı bir sessizlik kaplamıştı. Avukat, yavaş yavaş ayağa kalkıyordu. İki dakika sonra, kapının kapandığını, odada yalnız olduğunu gören Nejat, bu esrarlı ve belirsiz sözlerin gerçek anlamını keşfetmek için

düşünceye dalmıştı. Nihat, pek az, fakat çok anlamlı cevaplar vererek, durumun çaresizliği içinde, kendisini aciz bırakmıştı.

*

Kasım ayının güzel bir günüydü. Bugün, Kenan, ilk defa Nedret'in evine yalnız gidiyordu. Genç kız, kendisini, her zamanki güzel gülüşleriyle karşılamıştı. Kenan, henüz ayakta olduğu hâlde, bu güzel nişanlıya, sevgi dolu bakışları altında "Nedretçiğim," diyordu, "bu güzel günü, beraber kırlarda geçirelim mi? Sabahleyin havayı pek güzel gördüğüm zaman, hemen seni düşündüm. Zaten, dünyada her güzellik, bana, seni hatırlatıyor."

Her zaman onun sözlerine, bakışlarına karşılık verememe çaresizliği yaşayan Nedret, zor gülmeye gayret ederek "Teşekkür ederim. Hakikaten hava çok güzel." diye cevap vermiş ve sonra, bütün hayatında onu hep böyle yapma tavırlarla aldatmaya mahkûm kalacağını düşünerek, omuzları üzerinde ağır bir yükün ıstırabını hissetmekten doğan bir kesiklikle kanepeye oturmuştu.

Kenan, ayakta durmuş, ona bakıyordu. Sanki ruhundaki sırları keşfetmek istiyor gibi, gözlerini onun gözlerine dikmişti. Bu bakışların altında fena hâlde ezilen Nedret, ne söyleyeceğini şaşırılmıştı. Bir ara "Doktor bey nasıl?" diyebilirdi.

Kenan, hafifçe güldü. Fakat bu gülüş, sanki ağlamak ihtiyacında bulunan ruhundan gelen zehirli bir gülüştü.

"Nedret," dedi, "sen, şu dakika çok sıkıntılısın, inkâr etme! Görüyorum, bu azabı, size, ben vermiş oluyorum, değil mi?"

Genç kız, titredi. Tereddüt ve ıstırap içinde “Aldanıyorsunuz, Kenan Bey,” dedi.

Bu sefer, genç adam, daha şikâyetli bir eda ile “Bana, Kenan Bey demeyiniz, Nedret. Daima ruhunuza yabancı kaldığımı uyaran bu resmi hitabınızla ne kadar içimden kan gittiğini tarif edemem. Ne olur, bana, sadece Kenan deseniz! Bilmem, bu size ağır gelir mi? Kaç zamandan beri, bu samimi hitabınızı bekliyordum, halbuki siz...” diyebildi. Fazla söyleyemedi. Çok heyecanlanmıştı.

Nedret de heyecan içindeydi. Onun bu kadar kudretsiz bir ruhla yalvaracağını hiç hayal etmemişti. Yavaşça “Bugün çok asabisiniz,” diye mırıldandı. Kenan, başını sallayarak, içini çekti.

“Asabi değilim. Bana, nankör deyiniz, Nedret! Nankör! Bu konumu aldıktan sonra, şimdi de sizden, sonsuz bir aşk istiyorum! Bu, çok fazla bir isteyiş! Değil mi, Nedret? Söyleyiniz.”

“Niçin böyle düşünüyorsunuz, Kenan Bey? Bugün, hakikaten, pek buhranlısınız. Ne oldu bilmem! Yoksa bir kusur mu ediyorum?”

“Oh! Hayır, hayır. Affet beni, Nedret. Sahi, bugün ruhumda şiddetli bir coşkunluk var. Seni üzdüğümü görüyorum. Zannederim ki, sahip olduğum, saadetin fazlalısı beni deli ediyor. Her an, kalbinin benden uzak yaşadığına hükmedecek kadar nankör oluyorum. Bu fikir, bu düşünce, beni öldürüyor, hayallerimi zehirliyor. Yarabbim! Ben sizden daha ne istiyorum? Ne bekliyorum, bilmem ki?”

“Hisleriniz sizi aldatıyor, gereksiz yere üzüliyorsunuz, Kenan Bey.”

Nedret, bu sözleri söylerken, bütün benliğini, bütün

iradesini kaybediyor, damarlarından süzülen bir ateş, kalbine ve oradan zihnine doğru hücum ediyor, vücudu, dayanılmaz bir işkence altında eziliyordu. Yeni alışmaya başladığı bu sahte sevgi, bütün hayatınca devam edip gidecek miydi?

Arabayla, uzun bir gezinti yaptılar. Kâğıthane'ye kadar indiler. Kışı bekleyen bu kısa günlerin bütün üzüntüleri, kırları sarmıştı. Yapraksız ağaçlar, hüznün ve matemle dallarını sallarken, yazın neşeli hatıralarından kalan kuş yuvalarının terk edilmiş ve dağınık manzarası, harap olmuş mutluluk yuvasından bir iz gibi, gözlere çarpıyordu. Tabiatın ölüm zamanını gösteren bu mevsim, uzun ve karanlık bir kışın bütün kasvetini Nedret'in kalbi üzerine yığıyordu.

Akşama doğru, ufuklara toplanan bulutlar, etrafa sert ve serin bir rüzgâr savurmaya başlamıştı, ikisi de üşümüşlerdi. Arabanın bir köşesine çekilmiş olan Nedret "Artık gidelim," dedi.

Kenan, arabacıya, Şişli istikametini göstermiş ve nişanlısına dönerek, yalvarır bir çehreyle "Cesaretimi affet, Nedret. İznini almadan arzumu yapıyorum. Bu geceyi Şişli'de geçirelim, olmaz mı? Her ihtimale karşı bunu, Veysel Baba'ya söylemiştim. Evden, seni merak etmezler. Ne olur, Nedret?" diye yalvarıyordu.

Nedret, biraz sıkılmış gibi, düşündü. Sonra, gözlerini nişanlısına çevirerek, derin derin baktı.

"İşte, görüyorsunuz ya, bütün arzularınıza razı oluyorum. Artık şikâyet hakkınız olamaz, zannederim," dedi.

Genç adamın gözleri, minnet ve şükranla doluydu. Genç kızın ellerini tutarak, dudaklarına götürdü.

“Ah! Bilsen, şu dakika ne kadar mesudum, ne kadar! Bu mesut günün bir de gecesi olmasın mı? Onları da ne derece sevindireceğinizi hayal edemezsiniz. Nihat da biraz rahatsız gibi,” diyordu.

Kenan, bu dakika, avucunun içindeki elin, pek hafif titrediğini fark eder gibi olmuştu. Nedret, gayriihtiyari “Nihat mı hasta?” diye sordu.

Ellerdeki titremenin bu sefer sesine de işlemiş olduğuna dikkat eden Kenan, biraz hayretle onun yüzüne bakarak “Evet. Nihat hasta. Lakin önemsiz bir soğuk algınlığından başka bir şey değil, merak etmeyiniz,” dedi.

Nejat, onları, merdiven başından karşıladı.

“Ooo! Böyle iki nişanlı nereden?” diyordu. Nedret, Nihat’ın, karşığı odada, bir kanepeye uzanmış olduğunu görmüş ve fakat görmezliğe gelerek, neşeli bir sesle “Kenan beni bugün çok yordu, efendim. Kâğıthane’ye kadar gittik. Sonra da size misafir geldik.”

Nejat “Oh! Ne iyi ettiniz, çocuklar,” dedi.

Hepsi salona toplanmışlardı. Nihat, biraz sararmış, zayıflamıştı. Nedret, onu böyle görünce, nefesi boğazına tıkılıyor gibi, müthiş bir heyecan geçirmiş ve “Rahatsız olduğunuzu Kenan’dan işittim, bilhassa hatırlınızı sormak için geldim,” demişti.

Kenan, Nedret’te gördüğü bu değişiklikten, hayrette kalmış, on dakika önce kendisine gayet resmi davranan bu esrarlı kızın, şimdi tamamıyla başkalaştığını görmüştü. Mesela, bir ara “Kenan, çantamı verir misiniz?” gibi ufak ve tatlı emirler ve sonra, hafif gülüşlerle manalı teşekkürler, kendisini âdeta alıklaştırmış ve bütün ruhundan so-

ğuk bir rüzgâr geçirten bir fikirle titremişti. Bir an kadar Mualla'nın bakışları dikkatini çekmişti. Acaba Nedret, bu kızı mı kıskandırmak istiyordu? Bütün dikkatini buna vermeye başlamıştı. Hakikaten bu gece, Mualla'nın çok üzgün olduğuna dikkat ediyordu. Bazen şikâyetli, bazen acılı, bazen de cesur ve şiddetli anlamlarla parlayan bu yeşil gözler, durmadan, kendi ruhu üzerinde hükmetmeye uğraşıyordu. Kenan, birtakım garip ve esrarlı hâller arasında kaldığını fark etmekle beraber, Mualla'nın, her zaman böyle kendisine bakan gözlerinin etkisiyle titremekten kurtulmanın çaresini, tatlı bir korku ile düşünmeye başlamıştı.

Nihat'a gelince, o, daha büyük bir rekabet azabı içinde bunalıyordu. Nedret'in, neşeler saçan mesut varlığı, zehirli bir iğne ile kalbini parçalayarak, kanlar fışkırtıyor ve nişanlısına *Kenan* diye hitap edişindeki mahremiyet, zihnini ezerek orada birtakım isyanla karışık hisler uyandırıyor. Kendi eliyle reddettiği bu kıymetli vücudun şimdi böyle hasretlisi olup kalmak, bu sonsuz mahrumiyetin çektireceği ve çektirmekte olduğu sıkıntı ve acıları kimseye hissettirmeme mecburiyeti altında yaşamak zordu. Onu hep böyle şen, mesut ve her gün varlığının yeni bir inceliğiyle başka başka güzellikler icat ettiğini görmek, sanki bugünler için gizlediği cazibelerini, kendisini çıldırtmak, öldürmek için bir intikam silahı gibi kullandığını bilmek ve bunları perişanlıkla uzaktan seyrederek sessiz kalmaya katlanmak, bütün benliğini yıkıp harap edecekti.

Doktor, bu gece, bütün dikkatini oğluna vermişti. Onun her zaman başka bir üzüntü, başka bir anlam ile sararan, kızaran yüzü üzerinde belirsiz ve esrarlı gölgeler geçiyordu. Nedret'in, Kenan'a dönüp söz söylemesiyle bu yüzünün sakın hatları üzerinde birdenbire şiddetli bir buhran dolaşüyor, gözleri onları görmemek için başka yerler arıyor, bazen dudakları üzerinde asabi bir tebessüm beliriyor, bazen elini alnının üstünde dolaştırarak oraya biriken acıları sanki koparıp atmak istiyordu.

Artık, Nejat'ın gözleri önünden yavaş yavaş siyah bir perde kalkıyor, bunun arkasından feci bir hakikat sahnesi görünüyordu. Nihal, bunu çoktan bildiği için, babası gibi şaşkın değil, lakin çok endişeliydi. Yalnız onun anlayamadığı gariplik, Nedret'in hâliydi. Bu kızın hissiyatı hakkında ne şüphe ediyor ne de tam olarak emin olabiliyordu. Ancak onu daha iradeli, daha düşünceli buluyordu. Ve bütün dikkatini Nedret'e çevirmişti. Kenan'a yapılan iltifatlarda gizli bir maksat olduğuna, onun şuh ve neşeli tavırlarında bir intikam zevki bulunduğuna hükmedeceği geliyordu. Ara sıra siyah ve derin bakışlı gözlerinden kopan sıkıntının, dağla dağla Nihat'ın etrafında toplandığını görür gibi oluyordu. Artık neticeyi endişeli bir suskunluk içinde beklemekten başka çare olmadığını gören Nihal, bu gece etrafı idare etmeye çalışıyor ve kendi kendine "Bu böyle devam edemez!" diye söyleniyordu.

Nedret, gece uyumadığı için, sabahleyin odasından biraz geç çıkmıştı. Salona indiği zaman, Kenan'ın önemli bir iş için erken gittiğini ve Mualla'nın da dişlerini tedavi ettirmek üzere Beyoğlu'na indiğini, doktorun da odasında meşgul olduğunu öğrenmişti. Nihal'i salonda bulaca-

ğını ümit ederek, bu iyi kalpli kadınla baş başa konuşmak zevkine ereceğini düşünün düşünün içeri girmiş ve burada, soba hafifçe yakılmış olduğu için, kendisini tatlı ve ılık bir hararet karşılamıştı.

Genç kız, birdenbire, heyecanla titredi. Avukat, sobanın yanında bir koltuğa oturmuş, elindeki gazeteyi dizlerinin üstüne bırakarak, kudretsiz bir hâlde, başını koltuğun arkasına dayamıştı. Nedret'i görür görmez hemen davrandı. Her iki göz, biraz şaşkın, biraz çekingen bir tereddüt dakikası geçirmişti. Nihat, yavaşça "Buyurunuz!" diye, ona, eliyle, karşısındaki koltuğu göstermiş ve yine o hâliyle yerine oturmuştu.

Pencerelerin koyu renkli ipek perdeleri, odaya, sevdalı bir loşluk vermiş, tatlı bir sessizlik içinde hafif çıtırtılarla yanan sobadan dağılan hararet, odaya ılık, sihirli bir hava gibi yayılmıştı.

Dün akşamdan beri, onun biraz daha zayıfladığına dikkat eden Nedret, ruhundan sesine yansıyan tatlı ve titrek bir heyecanla sormuştu.

"Bugün nasılsınız, efendim?"

Avukat, önüne bakarak "Bilmem. Bugün daha rahatsız olduğumu hissediyorum. Hararetim daha fazla. Sobanın yanından hiç ayrılmak istemiyorum. Hep titriyorum."

Nihat, bu sözleri, huzurla söylüyordu.

Nedret'in siyah gözleri şefkatle parladı. İlk defa, onun karşısında, pek zayıf, pek aciz bir dakika yaşıyordu. Hemen elleri, onun ateşler içinde yanan başına doğru uzanacaktı. Derhal bütün kudretini toplamaya çalıştı. Nihat ise, şu dakika, ufak bir merhamet kelimesi bekleyen gözlerini yüzüne çevirmiş, ondan bir şey bekliyor gibi bakıyordu.

Genç kız, bütün mevcudiyetini baştan aşağı sarsan bir titreme ile bu bakışların altında saklandı. Bir söz söylemiş olmak için “Bugün yatağınızdan çıkmamalıydınız, Nihat Bey,” dedi.

Avukat, içini çekerek, başını salladı. Kanındaki hararetin tesiriyle “Ben, hayatı hiç sevmiyorum, Nedret Hanım. Elimden geldiği kadar onu hırpalamak, parçalamak istiyorum. Belki bana, deli diyeceksiniz. Belki hâlime güleceksiniz. Lakin ne deseniz, haklısınız.”

Nedret, önüne bakıyordu.

“Sözlerinizi anlayamadığım için, cevap veremiyorum. Bununla beraber, şikâyetin ne gibi üzüntülerden doğduğunu bilemediğim için, sessizliğimi normal karşılırsınız sanırım,” dedi.

Nihat, bir dakika içinde, kalbinde şiddetli bir arzu duydu. Ona her şeyi itiraf etmek istedi. Dizlerinin dibinde, can çekişiyor gibi sürüne sürüne çektiği azabın acısıyla inlemek istedi. Lakin Nedret’in ağır tavrı, o ani cesarete büyük bir kesiklik vermişti. Onun gözlerinde, hâlâ unutulmayan o gecenin saklanan kini vardı.

Birdenbire, yüzüne derin bir ıstırap ve yorgunluk çökmüş, babasına benzeyen sihirli gözlerine hafif bir süzgünlük gelmişti. Eliyle alnını sıkarak, dalgın dalgın Nedret’e baktı. Bu bakışta öyle yalvaran ifadeler, öyle inleyen anlamlar vardı ki... Genç kız, başını önüne eğmeye mecbur oldu. Ömrünün en zayıf, en hazin bir dakikası içindeydi. Onun sıcak, ruha yakın ve keskin bakışları altında ciddiyetini muhafazaya gayret etmek için, ne yapacağını şaşırmıştı. Ona ufak bir iz göstermemek için kalbini parçalamak istiyordu. Yine, o unutulmayan gecenin rüzgârlara

karışan, karanlıklara bürünen acı ve gönül kıran sözlerini hatırlamaya çalıştı. Oh! Onlar ne kadar zehirli, ne kadar harap edici, ne kadar hakaretle doluydu! Bir dakika önce ruhunu titreten acının yerine, şimdi, birdenbire, ağır ve gururlu bir huzur gelmişti. Gururlu bir eda ile başını kaldırdı.

Bu sırada Nihat, yalvarır gibi bir sesle “Bu gece de kalmanız olmaz mı?” diyordu. Nedret, lakayt bir tebessümle: “Bilmem. Nasıl olur! Biraz işlerim de var,” diye cevap veriyordu.

Nihat, artık hislerini zapt edememiş gibi, isyanla karışık bir heyecan ve titreyen bir sesle “İşleriniz, öyle mi? Düğün hazırlığı. Ne kadar âlâ! Ne tatlı bir iş! Fakat bir günlük geri kalış saadetinizi ertelemeyin!”

Tatlı bir intikam zevkiyle mest olan Nedret, onu daha çok hırpalama maksadıyla “Siz bunu, Kenan’a söyleyiniz. Kendimden çok onun arzusunu yerine getirmek için bütün gün mobilya ve tuvalet mağazalarını dolaşıyorum. Ben, her şeyin sade olmasını istiyorum. O, bilakis, başıma birtakım işler çıkarıyor.”

Nihat, kendini kaybetmiş gibi “Kenan... Sizin Kenan’ınız değil mi?” dedi.

Nedret, hafif bir kahkahayla “Elbet! Benim Kenan’ım olmaya hazırlandığını şimdi mi duyuyorsunuz, Nihat Bey?”

“Oh! Sizde çok yaman, çok zalim bir kadın ruhu var!”

Nedret, aynı kahkahayla “Bunu yeni mi keşfetmeye başladınız!” dedi.

Genç adam, teessüfle başını salladı.

“Of, bilmiyorum. Bilemiyorum. Herhalde bildiğim bir

şey varsa, beni ezmekte ve öldürmekte haklı olduğunuzdur.”

“Acayip! Sizi ezip öldürmek hakkını nereden buluyorum? Siz, bugün, neler söylüyorsunuz, Nihat Bey?”

“Evet, isyan ediyorum! Biliyorum. Fakat irademe sahip değilim. Ne yapayım! Beni affediniz. Belki bugün çok hastayım da ondan. İsterseniz, bunları, bir hastanın sayıklamaları diye kabul ediniz, isterseniz de, en gönül yakıcı bir pişmanlık hissiyle çırpınan bir kalbin zapt olunmuş acıları diye dinleyiniz, Nedret Hanım!”

Nedret’in beyni üzerinden bir ateş akar gibi oldu. Ağır ve sakin bir sesle “Nihat Bey, konumumuzu unutmayalım. Hayatın gereklerine saygı duyalım. Sizin kalbiniz bir genç kıza bağlı. Benim hayatımın ise, bir genç erkeğe verildiğini hatırlayalım!” dedi.

Nihat, biraz davrandı. Yüzü çok ateşliydi. Gözlerinden alevler çıkıyordu.

“Sizi nasıl temin edeyim,” dedi. “Bahsettiğiniz o genç kızla bugün katiyen alakam yok! Birlikte takip etmeye karar vermiş olduğumuz hayat yolu çoktan ayrıldı. Bundan haberiniz yok mu, Nedret Hanım?”

Genç kız, hiç hayret eseri göstermeden, onun yüzüne bakarak “Hayır,” dedi.

Fakat rengi bembeyaz olmuştu. Kalbini titreten bu haber, hisleri üzerinde pek büyük bir etki yapmış, bütün varlığını sarsmıştı. Bundan sonra, kendisi için en müthiş azapla mücadele başlıyor muydu acaba? Kenan’ın sakin ve sevimli yüzü gözlerinin önünde dolaştı. Bu zavallı ve günahsız adama verdiği sözün önemi tüylerini ürperterek onun Mualla’dan geçtiğine dair söylediği söze kesinlikle

inanmayan hisleri, şu dakika, yine onun aşkını kazanmak için kendi mevcudiyetiyle oyuncak gibi oynanmak istenildiğine hükmetti. Bir dakika önceki düşüncelerini tamamiyle değiştirmiş olduğu hâlde bu adama merhamet etme zamanı gelmemiş olduğunu zihninden geçirdi.

Onu daima hırpalamaktan aldığı zevki devam ettirmek için tatlı bir gülüşle “Şimdi anladım,” dedi. “Demin ki şikâyetinizin sebebi buymuş. Öyle zannederim ki acı ve mecburi olan ayrılış, insanı, hayattan usandıracak kadar zordur, değil mi, Nihat Bey? Halbuki siz, ne güzel bir çift olmaya layıktınız! Mualla Hanım, cidden güzel ve çok sihirli bir kızdır. Çiftlikte bulunduğumuz zaman sizden çok bahsederdi! Sizin sonsuz ve derin aşkınıza ne kadar inanıyordu, bilseniz!”

“Of! Susun Nedret Hanım! Siz, çok zalimsiniz, çok! Bana, o günlerden bahsetmeyiniz.”

Bu ara, yavaşça oda kapısı açılmış, ağır adımlarla Nejat içeri girmişti. Nedret’le Nihat’ın bakışlarındaki başkalık, hemen dikkat ve hayretini celp etmekle beraber, bunu, neye yoracağından tereddüt eder bir vaziyetle ayakta durup düşünmüştü. Nedret’in her zaman yüzünde dolaşan tatlı gülüşler arasında bu sefer aşikâr denecek acı bir teessüfün gizlenmeye çalıştığını görmüş, epeyce zamandan beri fikrini yoran şüphelerin artık bir hakikat şekline girmeye hazırlandığını hissetmekten doğan bir endişeyle derin derin Fikret’in bu öksüz kızına bakakalmıştı.

Omuzları üzerinde büyük bir mesuliyetin ağırlığı vardı. Sonra, oğluna baktı ve pek mühim bir soruyu ima eden bu bakışla büyük bir hatanın başlıca sebebi olduğunu ona anlatmıştı. Artık bütün sanılarına kesinlik verdirmeye

başlayan durumun, kendisini pek zor, pek ıstıraplı bir durumda bırakacağını görüyordu. Zavallı Kenan'a karşı nasıl bir vaziyet alacağını, nasıl bir yol tayin edeceğini ve bu hatanın tamiri ne türlü mümkün olacağını bir iki dakika zarfında zihninden geçirdi. Nihat, babasının endişesini hemen anlamıştı. Fakat Nedret'in hislerine ortak olmaması dolayısıyla bütün sorumluluğun ağırlığı kendi üzerinde toplanacağı gibi Kenan'a verilen mutluluğu yine kendi almış olarak tanınacağını ve daima babasının dar-gınlığına muhatap kalacağını düşündü. Her türlü sanıya ve her hataya baş egecek kadar, kalbi üzerinde hükmeden bu kuvvete yenilmiş olduğundan, bu hisle yaşayıp bu hisle ölmenin büyük lezzetiyle her şeye tahammül etmeye karar verdi.

Nejat, Nedret'in saçlarını okşadıktan sonra, oğluna hitap ederek "Seni biraz rahatsız görüyorum Nihat. Bir doktora müracaat etmeniz gerekmez miydi?" dedi ve nabzını tutarak devam etti.

"Ooo! Hararet çok fazla... Bu ne dikkatsizlik! Bu ne ihmal!" diye söylendi.

Nedret, ayakta durmuş, bu baba ile oğula bakıyor, Nihat'ın uzun ve yorgun nefeslerle kabarıp inen göğsü üzerine doktorun başını dayamak istiyordu. Lakin Nejat, böyle bir muayeneden uzak kaldı. Beş on dakika sonra, avukatın göz kapakları ağır ağır kapandı. Genç kız, yavaşça onun başına yumuşak bir yastık dayadı. Nejat, sakın sakın ona bakıyor, yine geçmiş ile şu an arasında pek acı bir an yaşıyordu.

Mualla, yorgun ve telaşlı bir hâlle, gelmiş, doğru odasına çıkmış, soyunmadan, bir kanepe üzerine yığılmıştı.

Nihat, ona, holde rastlamış olduğu için onu odasına kadar takibe mecbur olarak hayret ve teessüfle yavaşça kapıyı kapamış ve sonra “Mualla, bu ne hâl?” diye sormuştu.

Genç kız, hiçbir cevap vermeyerek, gözlerini kapamış, göğsünü yırtan hıçkırık söz söylemesine engel olmuştu. Nihal, onun şiddetli bir buhran geçirdiğini görüyor, onu korkutan ihtimalin meydana çıkmakta olduğunu anlamaya başlıyordu.

Mualla, bir yudum su ile boğazını ıslattıktan sonra, yaşlı gözlerini kaldırarak karşısında duran Nihal’e baktı. Bu gözlerde pek acı ifadeler vardı.

“Yenge!” dedi. “Şu dakikada katiyen irademe sahip değilim. Hayatta, bugünkü kadar, mutsuz ve perişan olacağımı hiç bilmiyordum. Sakın, bana bir şey sorma.”

Nihal, asabi bir sabırsızlıkla “Ne yaptın? Ne oldu? Söyle. Bana söyle. Belki tamiri mümkündür. Görmüyor musun, ne kadar üzülüyorum, Mualla? Ne yaptın, çabuk söyle?”

“Ne mi yaptım? Ne mi yaptım? Kenan’ın yazıhanesine kadar gittim.”

“Sonra?”

“Sonra mı? Evet. Gittim. Beni görünce şaşırdı. Ah! Onun karşısında bir çocuk gibi ağladım. Hiçbir şey söylemeden boşandım. O, tabii her şeyi anladı. Çok mutsuz olmuştu. Elleri titriyor, dudakları titriyor, sesi titriyordu. Bana rahatlamamı tavsiye etti. Bilmem daha neler söyledi. Her zaman karşımda metin ve ciddi olan Kenan, bugün aciz ve zayıf bir çocuk gibi titriyordu.”

Nihal, elleriyle başını tutarak “Bu ne cesaret, Mualla... Bu ne cesaret! Hiç düşünmedin mi ki, bu adam evlenmek

üzere bulunuyor? Aile arasında olan bu gibi bir durumun tehlikeli neticeler vereceğini hiç aklına getirmiyor musun?”

“Hiçbir şey düşünemiyorum. Hareketlerimin iyi veya fena olduğunun farkında bile değilim. Çünkü dün akşamdan beri, düşüncelerimi kontrol edemiyorum. Nedret’in ona gösterdiği mahremiyetle benim mahrumiyetim, bütün irademi, bütün kuvvetimi yıpratarak, beni âdeta çılgın gibi bir hâle koymuştu.”

“Tamamıyla hislerine yenilmişsin, Mualla! Hiç iyi etmedin. Hiç iyi etmedin.”

“Oh! O kadar iyi bir harekette bulundum ki tarif edemem. Beni Nihat’la evlenecek sanıyormuş. Ona her şeyi anlattım. Bu fikirden çoktan vazgeçtiğimizi ve onunla kesinlikle mutlu olamayacağımı söyledim.”

“Oooo! Mualla, çok kararsız ve değişik biriymişsin doğrusu! Zavallı Nihat’ın bütün emellerini kıran sen olduğun hâlde... Şimdi de, bir diğerini aynı akıbete uğratmaya çalışıyorsun, öyle mi?”

Mualla, başını kaldırarak “Hayır, hayır! Ben kardeşinizi bu hisle, bu çılgın ateşle sevmedim. Onun gösterdiği sevgi beni sadece oyaladı. İşte bu kadar! Halbuki ben, hakiki bir aşk zevkini şimdi tatmaya başlıyorum. Artık anladım ki, içimde sevmekten ziyade sevmekten zevk alan, küçülmekten ziyade tahakkümden hoşlanan bir tezat var. Kenan’ın, beni kendine bağlayan tarafları, karşımda hiç eğilmeyen, ezilmeyen, küçülmeyen benliğinin gururla dolu hâkimiyetidir. Ona ne yaptımsa konumunun sağlamlığını sarsmayı başaramadım. Bu hâl, bende, müthiş ve şiddetli bir yenilgi ihtirasını uyandırıyordu. Halbuki bu

arzu bütün mevcudiyetimi en hararetli ve en kuvvetli bir aşkla kucaklıyordu. Günden güne bu hissin sıcaklığına ve samimiyetine sokulmaktan hoşlanıyor, yabancıysa olduğum birtakım başka âlemlerin ufuklarına doğru yükselmek istiyor, daima yükselmeye kabiliyetli bir hissin şevkiyle ben artık iyi bir kadın olacağımı anlıyordum. Nedret'e benzetmekle ona kendimi sevdireceğimi düşünerek çok mutlu oluyordum. Daima iyilik ve insaniyete hizmet, doğruluk, vicdansız hareketlerden sakınmak, lüzumsuz hislerin sevk ettiği şeylerden nefsin menetmek gibi faziletlerle ahlakını düzeltmeye çalışıyor ve başarılı da olmaya başlıyordum. Bunu söyleyebilirim ki, onun tarafından hiç sevilmediğimi ve hiç sevimeyeceğimi anladığım gün ihtimal ki ben, pek fena, pek asi, belki de çok sefil bir kadın ruhu taşıyacağım!"

Mualla'nın yeşil ve güzel gözleri bir noktaya dikilmiş olduğu hâlde hareketsiz ve sessiz kaldı. Nihal, çok üzgün bir hâlde, işittiği sözleri düşünüyordu.

Başını sallayarak "Mualla!" dedi. "Sen, çok asi bir ruha ve çok şiddete sahip, ateşli bir kadınsın. Artık anlıyorum ki bizim başımızda bir felaket dolaşüyor. Bunu, babam işittiği gün, hiç şüphesiz, büyük bir kıyamet koparacaktır. Çünkü bu hâl doğrudan doğruya Nedret'e tecavüz demektir. Artık hayal et, neler olmayacak neler? Düşündükçe çıldıracağım."

Mualla, omuzlarını kaldırdı.

"Siz fazla büyötmek istiyorsunuz. Her şey yoluna girecektir," dedi.

Biraz önce asi bir çocuk hırçınlığıyla parlayan gözleri, yavaş yavaş, şiddetini eksiltti. Hasta ve mecalsiz bir ruhun

ümitsizlikten doğan acıları yüzüne çöktü. Öyle, sakince kaldı.

Salondakilerin, Mualla ile Nihal'in arasında geçen durumlardan haberleri yoktu. Nihat'ın rahatsızlığı için hemen bir doktor çağırdılar. Ehemmiyetli bir şey olmaması Nejat'la Nedret'i rahatlatmıştı. Yalnız hararetin fazla çıkması doktorun dikkatini çekmiş olduğu için, ona zihin ve beden istirahati tavsiye etmişti. Nihal, salona girdiği zaman, hâlimden bir şey anlaşılacakmış gibi, endişeliydi. Kardeşinin hatırını sordu. Onun ateşler içinde yanan alnını uzun uzun okşadı. Nejat'ın tatlı ve şefkatli bakışları kızının yüzünde dolaşıyordu.

“Sabahtan beri nerelerdeydin, Nihal?” diye sordu.

Nedret, bugün akşama kadar, hastanın yanında kalmıştı. Nihat'ın bakışlarında derin bir şükranla beraber gizli bir aşk ifadesi titriyordu. O, bunlardaki maksadı anlamazlık tarafına gittikçe, Nihat'taki anlatma merakı da daha çok artıyordu. Akşama doğru hararetin düştüğü görüldü, Nedret'in huzuru ona şifa vermişti. Pek tatlı bir rüyaya benzeyen bu bir günlük saadetin hayali, birkaç günlük emel sermayesini temin edeceğini, onu hep böyle uzaktan sevmekle kanaat edip yaşayacağını düşünüyordu.

Akşamüzeri Kenan'ın gelmesi, ağır bir kâbus gibi, omuzlarına çöktü. Yüzü gamlı bir bulutla örtüldü. Sabahtan beri onu hep kendi gibi görme mutluluğuyla mest olmuşken, şimdi, birdenbire acı bir mahrumiyetle daima böyle hasretli ve mutsuz yaşamının ıstırapları, kendisine bir çocuk gibi hıçkıra hıçkıra ağlama ihtiyacını vermişti. Kenan'ın ona paketlerle bir şeyler getirmiş olduğunu görmüştü. Sonra bir köşeye çekilen Nedret'in kısa cüm-

leler arasında kıvrak ve gönül oyalayan gülüşlerinin titreyen ahengini işiterek, çılgın ve perişan bir hâlde, hemen onlara “Beni öldürmek mi istiyorsunuz?” diye bağırma arzusuyla yanmıştı.

Nedret, onun şu dakika çektiği azabın derecesini anlamıyor değildi. Geçmiş zamanın hasretini yâd etmek, intikam alma dakikalarının lezzetini artırdığı için bunu daimi şekilde uzatmaktan büyük bir zevk duyuyordu.

Mualla'nın salona girmesi, Kenan'ın üzerinde, yıldırım etkisi yapmıştı. Hemen bir bahaneyle Nedret'in yanından uzaklaşması gerektiğini hissettiren bu tuhaf mecburiyet, ona, tahmin ettiği kadar ağır gelmemişti. O bu akşam, zarif ve sade tuvaletiyle pek güzeldi. Rengini solgunluğu yüzüne hazin bir tatlılık vermiş, gözlerine hafif bir süz-günlük gelmişti. Bu sabahki coşkun ve taşkın görünen Mualla'dan bambaşka bir kadın olmuştu. Yorgun ve hâlsiz gibi bir köşeye oturmuştu.

Kenan bu gece hep ona bakıyordu. Sarı saçlarının yükselttiği başı, koyu renkli elbiseler içinde çok cazibeli görünüyordu. Genç adam, şu dakikalarda, azaba, ıstıraba benzeyen anlaşılmaz duygular içinde eziliyordu. Onun ara sıra kendisine bakan gözlerinde, hırçın ifadeler belirliyordu.

Kenan bu zor durum içinde ne yapacağını şaşırılmış olduğundan, düşünecek bir hâlde değildi. Bu, onun için bir olay değildi. Mualla'nın gözleri, bu isyan eden aşkının hüznü bir kitabı olmuştu. Kenan, artık her gün ondan acı dolu ve sitem dolu sayfalar okurdu. Fakat Nihat'a olan büyük saygısı ve kalbinin kudreti daimi şekilde beraberdi. Bu ikisinden aldığı kuvvetle ona karşı metin ve sert

kalabilirdi. O güzel ve aman vermez gözlerin yeşil, derin gölgelerle kararan uçurumuna düşmemek için, daima onlardan, sıcak bakışlarından, her zaman kaçmak ve kurtulmak isterdi.

Artık Nedret, تنها ve sakin evine çekilmiş, mümkün olduğu kadar Şişli'ye seyrek gitmeye başlamıştı. Günler, haftalar geçiyordu. Mualla ile Kenan'ın münasebetleri hemen hemen hararetli bir şekle girmeye hazırlanıyordu. Genç adam, onun her zaman ateşli bir seveda ile dolu gözlerine bakarken orada parlayan bir kıvılcımın yavaş yavaş kalbinin en gizli köşesinde büyük bir yara açmaya başladığını hissediyordu. Nedret'in daima ağır ve soğuk hâlleri, ona karşı donuk ve ilgisiz bakışları kalbinin seveda ihtiyacını yatıştırmaya erişemeyen uzak, sönük, bir hayal gibi kalıyor, ondan beklediği, istediği sevgiye erişeceği zaman karşısında daima kaçan, inatçı, yabancı, kalpsiz, hissiz ve soğuk bir cisim buluyordu. Halbuki diğer taraftan onu sıcak, samimi ve çekici bir âleme doğru götürüyorlar, orada damarlarına ateş şırınga ediyorlardı.

Nedret, onun hâlindeki perişanlığı yavaş yavaş fark etmeye başlıyordu. Hareketlerindeki kararsızlık, gözlerindeki dalgınlık her gün yeni ve başka eserler gösteriyordu. Artık aralarındaki soğukluk günden güne kalın bir buz kütlesi hâline girdiğini ve bu münasebetin böyle devam edemeyeceğini anlamakla beraber bir süre daha uzamasını istiyordu.

Bu böyle devam ederse Nihat'a karşı konumunun şeklini muhafaza edeceği gibi Nejat'ın da şüphelerinin biraz

olsun, hafiflemesine yardım edeceğini düşünüyordu. Bu fikrine başlıca sebep de Mualla'nın fırsat buldukça ruhuna gizli gizli bir damla zehir akıtmaktan geri kalmamasıydı.

Aşkının yakıcı kıskançlıkları içinde kıvranarak, ne yapacağını şaşırarak olan bu ateşli kız, Nedret'in dikkatini başka yöne çevirmek ve kendi sevda muhitinde yalnız kalmak fikriyle her zaman Nihat'la olan münasebetlerinden bahsetmekle onu meşgul etmek istiyordu. O zavallıyı en can alacak yerinden yaraladığının farkında olmayarak Nihat'ın yalnız babasını oyalamak için, aşkını şimdilik, böyle gizli tutmaya mecbur olduğunu ve herkesin yanında bunun için kendisine yabancı durduğunu ve bu tahammülün imkânsızlığıyla zavallı Nihat'ın pek üzüntülü bir hayat geçirdiğini gözlerinin dışı bir kaplan kadar vahşi güzelliğiyle anlatırdı.

Bunları dinlerken bütün benliğinin eridiğini hisseden Nedret, Nihat'ın kendisini nasıl aldattığını ve hiç acımadan kalbiyle nasıl oynamak istediğini ve her zaman yalvarır gibi bakan gözlerinin kendisinden neler beklediğini, kendi kendine sorardı. Bunu bir insan kalbi, bir insan hissi yapar mıydı? Zihninin bu karanlık dumanları arasında bazen ümide ve hakikate benzeyen ölgün bir ışık titrerdi. Bu ışık, bazı zamanlar fikrini aydınlatacak kadar kuvvetlenirdi. Lakin birdenbire, bu tatlı ve öldürücü azabın didişmeleriyle, zalim bir sessizliğin saklandığı dertlerinin hiç söylenmeyecek zehirleriyle ümitsiz kalırdı.

Her şeyden habersiz olan Nejat, pek endişeli, pek üzüntülü bir hayat geçiriyordu. Nedret'e bir şey sormaktan, Kenan'ın fikrini anlamaktan, oğlunun hislerini

anlamaktan korkan bir hissin etkisinde yaşıyordu. Birkaç aydan beri, Kenan'ı hep neşesiz ve düşünceli görüyor, ağzından düğününün yapılacağı günü tayin edecek tek bir söz işitmiyor, işleriyle daha çok meşgul görünerek herkesten uzaklaşmak istediği anlaşılıyordu. Nihat'a gelince, o, büsbütün vahşi, büsbütün başka bir adam olmuştu. Kenan'ın geldiği geceler, hemen kimseye görünmeden odasına kapanıyor, sobanın başı, piyanonun önü Mualla ile Kenan'a ve Nihal'e bir muhabbet yeri oluyordu. Genç kız, yengesinin yanında aşkının sabırsızlıklarını hazmetmeye gayret ettiği hâlde, gecelerin tatlı saatlerini sevdiği adamın karşısında geçiriyor, onun gözlerinde okunan şeyin artık hep kendisine ait olduğunu ve her gün onun mevcudiyetinden aldığı yeni bir parçanın kendi hayatına karıştığını, iki kalbin arasında açılan yolun her saat biraz daha yaklaştığını görüyordu. Onu böylece kendi cazibesinde tutuyordu.

Bir gün Nejat, düğün hakkında, Kenan'ın ağzını aramak istemişti. Genç adam, birdenbire, bu sorunun karşısında tuhaf bir vaziyet almış ve sonra kendisini toplayarak "Emrinizi bekliyorum," demişti.

Lakin doktor, bu kelimelerin altında ağır, sönük, biraz isteksiz bir mecburiyet hissi gizlendiğini hisseder gibi olmuş, bir kere de Nedret'i yoklamaya gerek duymuştu. Ertesi sabah, bilhassa genç kızı ziyarete gitmiş ve onu biraz solgun bulmuştu.

Hiç sebepler sunmaya gerek görmeden ilk sorusuna Kenan kadar donuk cevap vermeyen Nedret, fikir ve kararını şu yolda beyan etmişti.

"Düğünün çiftlikte olmasını arzu ettiğimi önceden de

söylemiştim. Ve zannederim, baharı sizinle beraber orada geçiririz. Tamirat bittiği zaman, oraya istirahate yetecek kadar eşya göndermek istiyorum. Annemin hatıralarıyla dolu olan bu yerde yaşamak beni çok teselli edecek. Henüz Kenan'la buna dair bir şey konuşmadık. Bu vazife sizden başka kimsenin olamaz. Bunları kendisine anlattırsınız.”

Bu sözleri söylerken, sesinde öyle derin bir acı vardı ki. Nejat'ın yüreğini sızlattı. Zavallı adam, yavaş, çekingen bir sesle “Nedret,” dedi, “sana son defa, pek mühim ve ciddi bir soru soracağım. Cevabın beni büyük bir azaptan kurtaracak. Bu evliliği bazı mecburi sebeplerden dolayı mı kabul etmiştin?”

“Ne gibi?”

“Mesela, genç bir kalbin beslediği bazı tatlı duyguların birdenbire ters dönerek, bazı mecburiyetlerle, kendini feda etmek gibi...”

Genç kız titredi. Kalbinin bütün kudretini toplamak istiyordu. Birkaç dakikalık suskunluktan sonra, birdenbire başını kaldırarak “Siz bunu bir kere daha sormuştunuz sanırım. İşte size, o günkü gibi bugün de, hayır diyorum.”

“Doğru söylemiyorsun, Nedret. Doğru söylemiyorsun! Gözlerinin ta derinlerinde gizli bir acı ve ümitsizlik var. Ben görüyorum. Nedense bunu benden gizlemek istiyorsun. Korkarım ki, annenin ruhunu bana darıltacaksın!”

Nedret, heyecanlı bir şekilde “Rica ederim,” dedi, “beni cidden seviyorsanız, bu bahsi kapayınız. Sizin münasip gördüğünüz bu iyi adamla hayatta beraber olmak, kanaatimce, bana yeterli bir mutluluk verecektir. Zaten istikbalden fazla bir şey beklemiyorum ki. Ya çok mesut

veya annemin ters talihine ortak olarak, ebediyen mutsuz kalacağım. Bunu, zaman gösterecektir. Ben, her şeyi olağan hâline bırakıyorum. Önümde iki yol var. Biri karanlık ve ümitsiz, diğeri ise nurlu ve sonsuz... İşte ben, münasip gördüğünüz kadere yürüyorum. Nereye? Hangi tarafa? Bilmiyorum! Bilemiyorum. Yalnız yürüyorum, yürüyorum. Eğer beni çok seviyorsanız bu meseleyi daha kurcalamayınız, olmaz mı?”

Doktor, hiç cevap vermedi. Fakat onun, kalbinin gizli bir köşesinde, esrarla örtülü sonsuz bir aşkı olduğuna kesinlikle inanıyordu.

Nedret, artık çiftliğe gitmeye karar vermişti. Zaten şubatın sonu gelmişti. Ruhunu çok hırpalayan bu muhitten uzaklaşmakla aylardan beri mahrum olduğu rahatlığa kavuşacağını, orada geçecek تنها ve sakin günlerinin kendisine teselli vereceğini ümit ediyordu.

Baharın hafif ve hayat verici rüzgârları erik ve badem ağaçlarını pembe ve beyaz çiçeklerle süslemişti. Şafakların, gurupların gül renginden doğan sıcak, feyizli yeni bir hayat, tabiatı, tatlı kokular içinde mest etmişti. Kırmızılara, yeşillere, sarılara boyanan çiftlik dağları, vadileri hafif bir hava içinde, gözleri, bir cennet rüyasının aşk şiiriyle, hayran bırakıyordu. Orman yeşil ve taze hayatla doluydu. Zümrüt gibi tarlalar arasında siyah bir kütle gibi görünen köyler, biraz daha faal, biraz daha canlıydı. Bunların genç kızlarında hep bahar neşesi, vadileri çınlatan kuzuların meleyişlerinde hep bahar teranesi vardı.

Çiftlikte bir hayli tamirat yapılmış, İstanbul’dan ihtiyaca yetecek eşya getirilmiş ve bu taş binanın önceki vahşi ve harap hâlinden eser kalmamıştı. Nedret, burada, kaderinin hazırladığı olayları beklemeye karar vermişti.

Kenan, günden güne göze çarpan yabancılığı yeni bir hadisenin çıkmasına olanak vereceğini hissettiği hâlde daima sessizliğini koruyarak neticeyi gözlüyor, Nihat'a karşı konumunu bu şekilde kuvvetlendirmek ve doktora verdiği sözden dönmek için sabır içinde bekliyordu. Fakat teselli bulacağını ümit ettiği bu yer, bu defa kendisine pek bezgin görünmüştü.

Annesinin dertlerine, gözyaşlarına sahne olan bu ıssız yurdun kendi dertlerine sonsuz bir mesken olacağını, bir gün onun gibi, sessiz ve şikâyetsiz, mahvolup gideceğini ve artık şifa ve kurtuluş ümitlerinin tamamen bittiğini, herhangi bir çareye koşsa, o hayalden uzaklaşmanın zor olduğunu anlıyordu.

Nereye gitse, nereye saklansa her yerde yine o sihirli, yine o cazibeli kuvvet, beynini, kalbini kemiren o üzüntülü, o ezici, o tatlı dert hep beraberdi. Bütün gururuna bütün kudretine, bütün acı hasretlere rağmen kendisini terk etmeyen o ezeli illet, sanki onunla beraber doğmuştu. Onu ilk gördüğü gün hiç haberi olmadan, hiç bilmeden çekici bir davete karşı hemen akan bir ateş gibi benliği onun hayatına o kadar karışmıştı ki bu anlaşılmayan bağılılığın sonsuz bir bağla bağlanmış sıkı düğümleri, bundan sonra daha feci bir şekilde her yerini sarmıştı.

Nedret, bu acılı hayal gecelerini, baharın serin ve nemli havası içinde, bir hayal gibi sessiz, terasın bir köşesinde geçiriyor, karanlıkların sırları arasından kendisine gülümseyen sevimli ve cazibeli bir yüzün hatları üzerinde dolaşan birtakım gizli hüznüleri canlandırmaya uğraşıyordu.

Kendisini gördükçe her zaman bu yüz üzerinde var olan değişikliğin neden ileri geldiğini Mualla'nın bütün

teminatına rağmen düşünüyordu. Bu adam, niçin kendisini aldatmak, niçin kalbiyle oynamak istiyordu?

Nedret, bu soruyu, her zaman, vicdan denilen o adaletli hâkime soruyordu. Niçin onun kendisine bakan gözlerinde ruhundan yansıyan bir ağlayış azabı, niçin o gözlerde derin bir pişmanlığın yalvarış ıstırabı, niçin onun bütün hareketlerinde ümitsiz bir hastanın şifa ve deva bekleyişini andıran sessiz bir sabır vardı? Kendine hitap ederken sesi neden acı ve yalvarıcıydı? Sonra, Kenan'la beraber oldukları zaman neden bu adam birdenbire hırçın ve vahşi bir psikoloji içinde asi ve değişik görünüyordu?

Bu sakin hayatın içinde bunları birer birer anlamaya çalışan fikri, artık yavaş yavaş o karanlık dumanlardan kurtuluyor, daima gerçeğe, ümide benzettiği o sönük ışık biraz daha kuvvetlenerek ona iyi bir rehber olmaya başlıyordu.

Son ayrılık gecesi ne kadar esrarlıydı! Kenan, sanki ruhunda bir azap var gibi, daima kendinden kaçmak istiyordu. Nihat'ın bakışlarında ise ümide, kedere, endişeye, ıstırabın son haddine giden insanlarda görülen yorgunluğa, sabırsızlığa benzeyen birtakım duygular doluydu. Bunların arasında, bilhassa ruhunun en karanlık köşelerine işleyen, kalbini delip bütün benliğine sokulan keskin ve son bir bakışı vardı ki, bunu hiç unutamıyordu. Ruhi tahlillerinin belki kendi rüyalarından ve ümitlerinden doğan birer hayal olması ihtimali vardı. Fakat bütün hayatında sevda ile mest kalmak için yalnız o bakışın bir hakikat olmasını istiyordu.

Nedret'in bu devamlı ve sessiz düşüncesi, etrafındakileri alakadar etmeye başlamıştı. Gözlerine bir hasta

yorgunluğu gelmiş, kırık bir kalbin perişanlığı etrafını sarmıştı. Sessiz ve sabırlı hayatının huzuruna gömülmüş, kalbinin sonsuz özlemleriyle yalnız ve şikâyetsiz bu yeşil dağların arasına saklanmıştı.

Bir akşamüstü, elinde bavuluyla, Doktor Nejat görünmüştü. Bu, Nedret için, pek büyük bir sevinç, pek büyük bir teselliydi. Lakin onun verdiği haber, hayatının önemli ve acı bir gününü haber veriyordu. Doktor, beraberinde getirdiği birtakım büyük ve küçük kutuları Nedret'e göstererek "Önceden sipariş ettiğin elbiseler," demiş ve ayrı bir kutu daha gösterip "Zannedersem, bunda, beyaz bir gelinlik olacak," sözünü ilave etmişti.

Genç kız, mahzun ve gamlı bir bakışla hafifçe gülümseyerek hemen konuyu değiştirmek için "Nihal Hanım'la Mualla ne vakit gelecekler?" diye sormuştu.

Doktor, biraz dalgın "Bugünlerde gelirler zannederim. Malûm ya, düğün var! Kendilerine bir şey de sormadım. Bizim evde, anlayamadığım bir tuhafılık var! Neler oluyor bilmem! Nihat, çok asabi ve hasta... Nihal, görümcesinin yüzünden, kederli... Kenan da hiç anlayamadığım bir hâl var. Ben de bu yüzden çok üzgünüm. Nihayet, buraya, senin yanına kaçtım. Kenan gelinceye kadar şurada başımı dinlendireyim."

"Demek, Kenan geldikten sonra, beni terk edip gideceksiniz? Halbuki ben, sizin odanızı her şeyden önce düşünmüş ve hazırlamıştım."

Doktor, en şefkatli ve sevgi dolu bakışlarıyla bu güzel yüzü okşadı. Hazin ve etkili bir sesle "Ah!" dedi, "şu sevdiğim yerde ve senin yanında yaşamaman bana ne büyük ve sonsuz bir saadet olduğunu tarif edemem."

Ertesi gün akşama kadar, Nejat, dağlarda gezindi. Yirmi sene sonra, buranın baharını tekrar görüyordu. Beyaz güllerden yapılmış bahçe yolunu aradı. Heyhat! Zaman, orasını değiştirmiş, düz bir tarla hâline getirmiş, etrafını otlar ve dikenler sarmış, yolu kaybolmuş! Ne güllü yol, ne de bunun sevdalı, rüyalı kadını vardı! Bu huzur ve tenhalık içinde ona bütün manzaralar, bir hasret yarasıyla ağlıyormuş gibi gelmişti.

Güneş batarken Nedret, onu, kapının önünde bekliyordu. Gecenin serinliği çökmeye başlamış, mehtap, ormanın üstünden yükselmekteydi. Uzaklardan buzağı sesleri, kuzuların meleyişleri işitiliyordu. Doktorun solgun simasında derin bir heyecan vardı. Nedret, onun, yine geçmiş günlerin yâdıyla böyle kederlendiğini anlamıştı! Ona doğru, gülerek, elini uzattı. Nejat'ın beyaz saçları altında derin bir yas saklayan kederli yüzü, hazin bir tebesümle güldü. Ömrünün derin ve siyah boşluğu içinde bir yıldız gibi doğan bu sevgili çocuğun elini, avuçları içinde, sıktı. Onun şu dakika, annesine öyle bir benzeyişi vardı ki... Bir an kadar onun gözlerine bakmaktan kendini alamadı.

Az kalsın "Fıkret! Fıkret!" diye haykıracaktı. Hemen elini bırakarak içeriye doğru yürüdü. Aşağıdaki büyük odada hafif bir ocak yakılmış olduğundan, dışarıdan geleni, bir hararet karşılıyordu. Veysel Baba ile Fatma Bacı, Nedret'le doktor, hepsi buraya toplanmışlardı. Masanın üzerinde çay semaveri neşeli bir hararetle kaynıyordu. Nedret, Nejat'ın, kırlardan topladığı çiçekleri vazolara yerleştirirken Fatma Bacı, biraz üşümüş olan doktora, çay hazırlıyordu.

Artık Nejat'ın, yavaş yavaş yüzündeki sıkıntı dağılmıştı. Veysel Baba, neşeli bir yüzle, ona, tuhaf bir hikâye anlatıyor, Nedret'in getirdiği çayın keyfi arasında, bunu, başını sallayarak dinliyor, Fatma Bacı'nın hoş şakaları, bu akşam sohbetinin zevkini bir kat daha artırıyor.

Nedret, bu gece, hayatının bu sıcak ve samimi köşesinde, hep kendini sevenler arasında, tatlı bir huzur buluyor, biraz dinlenmek arzusu duyuyordu. Dünyayı ve insanları başka bakışla görme mutluluğu, hissiz ve duygusuz olma kabiliyeti, niçin herkese kolay gelmediğini şu dakikada, en şiddetli bir arzu ile düşünüyordu.

Bu anda, bahçede, bir ayak sesiyle beraber köpeklerin hiddetli hiddetli haykırmaları işitilmişti. Veysel baba “Bir yabancı,” dedi.

Doktor, başını pencereye çevirdi. Fatma Bacı, kapıyı açmaya gitmişti. Nedret'in kalbinden hafif bir heyecan geçtiği hâlde, odanın ortasına doğru yürüyerek, dışarıyı dinlemeye başlamıştı. Avludan gelen genç ve ahenkli bir ses “Yolunu şaşırmış bir akşam misafiri, buraya sığınmak istiyor, kabul eder misiniz?” diyordu.

Fatma Bacı, birdenbire şaşırıp ve sonra, bir kahkaha atarak “İlahi, Beyim! Az kalsın tanıyamıyordum. Buyurunuz,” dedi ve kapıyı arkasına kadar açtı.

Nedret'in kalbi, şiddetli bir heyecan içinde, çırpınıyordu. Hiç ümit edilmeyen bir zamanda, onun gelmesi, kendisine, biraz endişeli gibi göründü.

Veysel Baba, sevinçle “Avukat bey geldi,” diye bağırdı.

Doktor, yüzünün sakın hatları üzerinde dolaşan bir tebessümle “Ooo! Nihat Beyefendi... Bu habersiz geliş, doğrusu, hepimizi sevindirdi,” diyordu.

Nedret, bir an kadar, ne söyleyeceğini şaşırmişti. Birden yapılan bu ziyaretin verdiği neşe içinde başı döndüğü hâlde, elini ona doğru uzattı. Avukat, bu eli, avucu içinde sıkarken, titriyordu. Gözlerinde yorgun bir acı vardı. Bir sandalyeye, düşer gibi, oturdu. Şaşkın, perişan bir ifadeyle “Tren, başımı ne kadar sersem etti,” diyordu.

Veysel baba, bu ara “Canım efendim, nasıl oldu da bizi hatırlayabildiniz?” diye sitem ediyordu.

Avukat başını sallayarak “Sizi unuttuğum günü hatırlayamıyorum!” cevabını veriyor ve biraz Nedret’e baktıktan sonra “Oh! Çok yorgunum! Zihnen, bedenen o kadar perişanım ki... Şurada iki üç günlük dinlenmek hakkını sizden istemeye geldim. Bunu, bana verirsiniz, değil mi?”

Nejat, hayretle, oğluna baktı. Onu, bugün, pek asabi ve taşkın görüyordu. Kalbinin gizli bir köşesinde, ona acıyan bir his vardı. Unutulmayan gecenin söylenen sözlerinden, kendi payına düşen son kelimeleri hatırladı. *Bu sözlerine bir gün pişman olacaksın. Fakat bu geceyi, hiçbir vakit unutma*, demişti. O vakit, Nihat, kendisine, uzak ve yabancı bir tavırla, gülmüştü. Halbuki o biliyordu. Fikret’in, kendisine benzeyen bu siyah gözlü kızı, kalbinin ve hayalinin çok eskiden beri aşinasıydı. O, bilmeyerek, bu hayali, bu ruhu istiyordu. Yeşil gözlü bir kadının boş ruhunda, yabancı ve serseri dolaşan benliği, sessiz ve şikâyetsiz bir hasretle, aşkın sıcak ve rüyalı gecesini arıyordu.

Nejat, zihninden bunları geçirirken, hep oğluna bakıyordu. Ona, bu gece kadar, hiç acıdığını hatırlamıyordu. Onun ezgin ye kederli bir tavırla suskun duruşu, gizli ve perişan bir gözle Nedret’e bakışı, bu genç adamın ne büyük bir azap çektiğini kendisine artık anlatıyordu.

Nedret, ona, tatlı bir tebessümle “Siz sıkılmadıktan sonra, o haktan istediğiniz kadar istifade edebilirsiniz,” diye cevap veriyordu.

Ve onun yüzünü gizli bir şekilde inceleyerek, orada, kendisine ait gizli izleri arıyordu. Onu, bir aydan beri görmemişti. Bu otuz günlük ayrılığın hasreti, gözlerinden, onun ruhuna akıyordu. Nihat, bu bakışların altında, zayıf ve mecalsiz bir teslimiyetle “Teşekkür ederim, teşekkür ederim...” diye cevap veriyordu.

Nejat, onu meşgul etmek için, Nihal’le Kenan’ı ve Mualla’yı sordu. Nihat’ın yüzünden bir hüznün bulutu geçti...

Lakayt ve asabi “Gelecekler! Gelecekler! Hazırlanıyorlar!” cevabını verirken dudakları üzerinde acı ve alaycı bir tebessüm dolaşıyordu.

Doktor, oğlunun ruhunda, müthiş bir fırtına kopmak üzere olduğunu anlıyordu. İki gecedен beri ayrıldığı evinde önemli olaylar olduğunu hissetmenin verdiği merakla “Nihat!” dedi. “İki gün önce, buraya geleceğinden, bana hiç bahsetmemiştin.”

Genç adam, omuzlarını silkerek “Karşınızda iradesine sahip olmayan bir çılgın hayal ediniz,” dedi.

Nejat, hiç cevap vermeyerek, gayriihtiyari bir bakışla, Nedret’e baktı. Genç kızın rengi çok solgundu. Gözlerini, perdelerin arasından süzülen mehtabın ışığına dikmiş, dalgın ve sakin görünüyordu.

Karşısında oturan bu iki gencin, artık tükenen tahammüllerinden, büyük bir sevda düğümünün çözüleceğini hissetmeye başlayan doktor, tuhaf bir heyecanla, yanındaki gazetelerden birini eline alarak, kendini bununla meşgul etmeye çalıştı.

Serin, kokulu, nurlu bir ilkbahar gecesinin bütün şiir ve sevdasını okuyan bülbüllerin sesleri, ormanın kuytularından, uzun ve derin yankılarla yükselerek ıssız vadilerin uyuyan sinesine dökülüyordu. Nihat, yemekten sonra, pencerenin önüne çekilmiş, alnını cama dayamış, sessiz bir hâlde, bülbülleri dinlemeye başlamıştı.

Veysel Baba, avukata bakıyordu.

“Bülbülleri dinliyorsunuz, değil mi?” dedi. “Bazı geceler, o çapkınlar, insanı uyutmayacak kadar coşarlar. Buraya geldik geleli, sabah namazına beni, hep bunlar uyandırıyor.”

Avukat, ciddi bir yüzle “Size gıpta ettim, Veysel Efendi. Bu uyanışın büyüklüğünü bilmekten, biz çok uzak kalıyoruz,” dedi.

Nejat, gözlerini, hayretle, oğluna çevirdi. Bu adamın ruhunda ne büyük, ne derin bir değişiklik meydana gelmiş olduğunu düşündü.

Nihat, çekingen ve sakın bir sesle, Nedret’e hitap ederek: “Üşümeyeceğinizden emin olsaydım, size, biraz mehtapta dolaşalım diye rica edecektim. O kadar güzel bir gece ki. İnsan böyle bir arzuya karşı gelemiyor,” dedi.

Nedret, onun bu yalvarıcı hâli karşısında duyduğu merhamete karşı gelemediği bir anda “Hayır!” dedi, “rüzgâr olmadığı için dışarıda üşünecek hava yok. Mehtap da çok berrak... Bülbülleri yakından dinlemek için, koruya kadar, ağır ağır gidelim.”

Nihat, ona, minnet ve şükranla dolu bir gözle bakmış, sonra, omuzlarına aldığı kalın mantosunu giydirmişti. Genç kız, yine, çok sakın görünüyordu. Doktor, yirmi sene önceki hayatının bu canlı timsalini dertli bir bakışla seyrederken, kendi gençliğini temsil eden oğluy-

la, Fikret'i hiç unutturmayan Nedret'in varlığı geçmişin uzun ve geçmiş bir rüya olduğuna inanacak kadar fikrini şaşırtıyor, yaşama lezzetini kaybetmiş bir hastasının kuru bir teselli ile oyalanmasına benzeyen bir ruh hâli içinde yaşıyordu.

Yeşil dağın arkasından yükselen ay, mavi dumanlı gölgelere gizlenmiş aşk perilerine gümüş pullar serpiyordu. Yeşil sazların okşayıcı kucaklarında akan dere, bu gece, daha hırçın, daha coşkun çağlıyordu.

Nedret'le Nihat, nemli ve kokulu bir hava içinde yavaş yavaş, sessiz, yürüyorlardı. Genç adamın ruhunda büyük bir alev yanıyor gibi, zihninde bir sersemlik vardı. Sema-daki yıldızlar birbirine karışıyor zannediyordu. Hayatta, aşk ıstırabının bu kadar tatlı ve fakat bu kadar öldürücü olduğunu ilk defa anlıyor, yanında sakın ve hiçbir şey bilmiyor gibi yürüyen bu kibirli, bu zalim kızın büyük bir kudretle sessizliğini korumasına karşı, damarlarında ve kalbinde tutuşan bir his mecrasının taşıtığını hissediyordu.

Nedret, onun ruhunda çırpınan heyecan dalgalarını hissetmekten doğan tatlı bir korku içinde titrerken, onu cezalandırma konusundaki kararında daha cesur, olmak istiyordu.

Yolları, ufak bir çitin kenarında yeşil bir tepeye varıyordu. Genç kız, burada, birdenbire durdu ve "Dönelim," dedi.

Dudaklarının üzerinde acı bir tebessüm vardı. Gözlerini koruya, doğru çevirerek "Biz, o tarafa gidecektik. Neden buraya geldik?" diye sordu.

Ayın ışığı altında çok siyah görünen gözlerinde küskün bir bakış vardı. Nihat, bu bakışın önünde, gözlerini yere indirdi. Bütün benliği bir kabahatli hissiyle titriyordu. Titreyen bir sesle yalvardı.

“Bir dakika duralım ve beni affettiğinizi şurada söyleyin. Sonra, dönelim.”

Nedret, elini kalbinin üstüne bastı, şaşırılmış gibi onun yüzüne baktı.

“Sizi affetmek mi?” diye mırıldandı ve sonra, elini, alınının üzerinde gezdirerek “Bana, geçmiş günleri hatırlatmayınız, Nihat Bey!” sözünü ilave etti.

Nihat, onun karşısında, daha çok yalvarır bir vaziyet almıştı. Ruhunun, taşan bütün azabıyla inledi.

“Sizin merhametli ve yüksek bir kalbiniz olduğuna eminim. Bana sonu gelmez ıstırap hissi veren o günleri artık unutunuz ve beni yaşatınız, Nedret.”

“Sözleriniz, bana, bir şey anlatmıyor Nihat Bey! Siz olmayan bir şeyden bahsediyorsunuz sanırım.”

“Oh! Yarabbim! Siz, zaten hiçbir zaman hâlimi anlamak istemiyorsunuz! Çektiklerime karşı daima gözlerinizi kapıyor, kaçıyor, kaçıyor, kaçıyor. Fakat hakkınız var! Siz, çok haklısınız! Aşk ve pişmanlık azabı altında ezilen benliği mi gururunuz ve zalim ilgisizliğiniz bütün bütün ezip parçalamaya doymayan kininiz, ne kadar derin olsa, yine hakkınız var! İşte ben, bunu, burada itiraf ediyorum. Ben, o zaman, pek sert ve nankördüm, Nedret! O zamandan beri bana bir ders vermeye başlayan suskunluğunuz, gururunuz ve kudretiniz, damarlarımdaki kandan, aklımdaki en küçük zerreye kadar, bana, iradenize boyun eğen sonsuz bir esir olma ihtiyacını veriyordu. Geleceğimin en

canlı isteklerini artık sizin ayaklarınızın altında görüyordum. Ruhumun, sizden gelen ateşli bir cereyanla yandığı dakikalarda, siz, benden, pek zalim bir inat ve intikam arzusuyla kaçıyordunuz. Halbuki Nedret, siz, benim, büyük ve sonsuz aşkımdınız! Bu güzel, sihirli ve emel dolu gözlerinizi, rüyalarımda görüyordum. En zayıf, en zavallı anlarımın çaresizliği içinde, sabır içinde, hep sizi bekliyordum. Hep sizi...”

Nedret, bir ağaca dayandı. Yüzü bir heykel gibi soluk ve cansızdı. Hazin ve sönük bir sesle “Nihat Bey,” dedi, “bir genç kalbin en ince noktalarıyla oynamayınız. Artık, şimdiki hayatımızdan bahsedelim. Başka şeyler konuşalım.”

Nihat, isyan ve heyecanla “Şimdiki hayattan mı diyorsunuz? Yani düğününüzden mi? Kenan’dan mı bahsedelim, Nedret Hanım? Söyleyiniz, hangisinden?” dedi ve Başını sallayarak “Maalesef, daima hayalinizde yaşattığınız o mutluluk, artık gerçekleşmeyecek. Siz, onun olmayacaksınız! Çünkü o, şimdi, yeni aşkının neşesi içinde, mesut yaşıyor,” diye ekledi.

Nedret, hiçbir hayret eseri göstermeden, normal bir şekilde “Acayip!” dedi.

Ay ışığının yardımıyla yüzünde oluşacak ufak bir üzüntüye dikkat eden Nihat, onun bu kadar soğukkanlılığını koruyuşuna şaşıtı ve “İnanmadınız, galiba!” diye söylendi.

Genç kız, omuzlarını silkerek “Ben, hayatta, her şeyi kabul etme taraftarıyım. Şu dakikada, Kenan, benim için, çok zavallı ve çok acınmaya layık bir insan vaziyetine girdi. Ona olan sonsuz saygıma, bir de, acıma hissi ilave edilmiş oldu.”

“Nedret Hanım! Sizde, her kadından fazla, belirsiz ve esrarlı bir ruh var! Kenan’a karşı duyduğunuz merhame-
tin sebebini anlayamıyorum.”

“Tuhaf şey! Nasıl anlamıyorsunuz? Kenan’ın temiz ruhu, yüksek ve temiz kalbi, ateş ve ihtiras girdabının yeşil yosunlu zehirleriyle helak oluyor. Bütün şahsiyeti bu yeşil yosunlarla örtülüyor! Zavallı Kenan! Sana çok acıyorum.”

“Ona acıdığınız kadar bana da acımış mıydınız, Nedret Hanım?”

Genç kız, iri siyah gözlerini, avukatın gözlerine dikti. Bunlarda, derin bir seveda kini parlıyordu.

“Siz, hiç acımaya layık değildiniz,” dedi. “Çünkü o ayartılmış durumda. Sizse, bütün kalbinizle seviyordunuz!”

“Beni, gaddar bir hükümle itham ediyorsunuz. Halbuki Kenan onu sizin aşkınızın üstüne sevdi.”

“Benim kalbim, Kenan’ın aşkına hiç karşılık vermedi. Onun ruhu, benim soğuk ve kuvvetsiz benliğimde sığınmıyor ve ısınamıyordu. O, mazur ve mağdur bir konumda kalmıştı. Elbet bir gün beni bırakıp, karşısında ateş ve füsün saçan, sıcak ve davetkâr birine doğru atılacaktı.”

“Oh! Nedret, bu sözlerinizle beni ne kadar sevindirdiniz, bilseniz! Demek, siz, Kenan’ı hiç sevmiyordunuz, öyle mi?”

“Kim bilir, Nihat Bey?”

“Böyle söylemeyiniz. Evet, deyiniz.”

“Size, biraz önce yalvarmıştım. Kalbimle oynamayınız. Oyalamak için Mualla’nın size vurduğu darbenin intikamına, beni âlet etmeyiniz, günahtır. Artık anlıyorum ki, bu acı felaketinizin acılarını benimle oyalamak için kendinizi buraya attınız.”

Nihat, ümitsizliği içinde inledi. Orada bulunan bir ağaç kütüğünün üzerine, düşer gibi oturdu. Başını, ellerinin arasına alarak “Ah!” dedi, “şu dakikada duyduğum acıyı anlatacak bir kelime bulmaktan o kadar aciz bir hâl-deyim ki... Bilmem, sizi nasıl temin edeyim? Ne söyleyeyim?”

Nedret, yavaşça, onun yanına oturdu. Zira ayakta duracak takati kalmamıştı.

“Hatırlıyor musunuz, Nihat Bey? Geçen sene de, aşkınızın en hararetli ve en buhranlı gecesini, şuradaki tepenin yamacında geçirmiştiniz! Ne güzel bir hatıra, değil mi? O gece de, mehtap, aynı böyle, berrak ve güzeldi. Şu karşıki köydeki ışık, yine ölgün bir ümit gibi, böyle sönük ve titrekti, zannederim. Biz, Mualla ile burada, aynı yer-deydik. Siz, babanıza, aşkınızın pek şiddetli ateşlerinden mi bahsediyordunuz, bilmiyorum. Herhalde sesiniz çok yüksek ve asabiydi. Ben, kaçmak istedim fakat o yaramaz kız, beni tuttu. Bırakmadı. O dakika ne kadar mağrurdu, bilseniz! Ben, kendisini bu gururunda çok haklı buluyordum, Nihat Bey! Çünkü o dakikada onu, siz, her şeyin üstünde görerek, aşkınızı yanlış noktalarda savunuyor, babanızı incitiyor, onun en aziz hatıralarını kirletiyor, bir zavallı ölünün toprak olan aşkından bahsediyordunuz. Bunları işittiğim zaman ne olduğumu, ne hissettiğimi, neler çektiğimi hayal eder misiniz, Nihat Bey?”

Nedret, ağlıyordu. Nihat, çılgın gibi perişan bir hâlde ellerini uzatarak “Yeter, yeter! Allah aşkına susunuz! Çok, çok harabım! Merhamet ediniz!” diye yalvarıyordu.

Nedret, başını salladı.

“O vakit, bana da, kimse acımıyordu. Annemin o feci

sırrına vâkıf olduğum gecedен sonra, ben, ne kadar göz-yaşı döktüm, ne kadar inledim! Ne müthiş, ne korkunç azaplar çektim! Bilseniz... Yüzünü hiç görmediğim bu zavallı annem için kalbime ne derin, ne acıyan yaralar açmıştınız! Oraya ne kirli, ne uğursuz bir şüphe, bir ateş sokmuştunuz, Nihat Bey! Beni, hiçbir şey teselli edemiyordu. Durumumun zorluğu içinde, hiç kimseye bir şey soramıyordum. Bütün insanlar, bütün ölüler benim için iğrenç, kirli ve çok günahkârlardı! Ruhumda bir nefret hissi vardı. Kendimden bile iğreniyordum. Benim için doğacağını ümit ettiğim yeni güneşlerin ışıkları, artık sonsuza dek sönmüş ve yerlerine, gönlümde, derin karanlıklar, acı hayal perişanlığı içinde, ahlaksızlıklara ve zilletlere ağlayan bir yas kalmıştı! Nihayet, bir gün, ruhumda, bu siyah azaplı bulutlar birdenbire sıyrılmış, bir ümit sabahının renkli ışıkları yeni bir dünya doğurmuş, beni, büyük bir gerçeğin en bilinmez noktasına ulaştırmış, o kirli şüphelerden kurtarmış, fakat annemin geçmişine saygı duymayanlara karşı, kalbimde derin bir kinle beraber sonsuz bir hasret yarası bırakmıştı. Çok çalıştım, Nihat Bey, ne çare ki, zaman bu yarayı hiç tedavi etmedi!”

Nihat, başını ellerinin içine almış, yavaş yavaş ağlıyordu.

Nedret, bir müddet ona, derin derin baktı. Kalbinin gizli bir köşesinde, sızlayan bir acı vardı! Genç adam, yorgun başını ağır ağır kaldırdı. Yaşlı ve ıstıraplı gözlerini, Nedret’in yüzü üzerinde gezdirdi. Sesi, zayıf ve titrekti.

“Nedret,” dedi, “çektiğim azap, günahlarıma yeterli değilse, beni, bundan sonra da, hayatın çile ve hüsrânı

içinde yaşatınız. Ben, tahammül etmeye çalışacağım fakat bir gün affınıza ve merhametinize ermek ümidiyle... Her şeye göğüs gereceğim. Sürüneceğim, inleyeceğim. Hayatımın karanlık yollarında bir ümit ışığı aramak için günlerce bekleyeceğim. Beni, artık görmeyeceksiniz. Sizden daima uzak, bir kaçak gibi yaşayacağım. Bu fikrimi belki boş ve lüzumsuz görürsünüz. Herhalde daima yolunuzun üzerinde gözyaşlarıma, şikâyetlerime tesadüf etmemeniz için, size görünmeden, uzaktan itaat eden bir kimse gibi yaşayacağım. Çektiğim ve çekeceğim azap, hasret, zahmet, pişmanlık ıstırapları, belki bir gün ruhunuza merhamet getirir. Kalbinizdeki kin ve dargınlıklar arasında ufak af hisleri uyanır. İşte bu teselliyle, ümitlerimin son yıldızı sönünceye kadar bekleyeceğim. Nedret Hanım, sizi bekleyeceğim. Ruhumda acıyan, ağlayan, sızlayan yaralarla, sessiz ve şikâyetsiz, sabır içinde, hep affınızı ve haksız yere çektiğim cezanın bitmesini bekleyeceğim.”

Nedret, hafifçe gülümseyerek, omuzlarını kaldırdı.

“Bunlara ne lüzum var? Ben, yine o kadının kızı değil miyim?”

“Of! Nedret Hanım! Hislerimi tamamıyla tahlil etmeden, ithamınızda çok acele ediyorsunuz. Yargılamalarınızı yanlış yollarda kullanıyorsunuz. Sizin tahmin ettiğiniz kadar vicdansız olmadığımı ispat edememek talihsizliğine beni kurban ediyorsunuz. Yaşım küçük olmakla beraber, o zaman, annenizi ne kadar derin saygı hisleriyle severdim. Benim bu küçük kalbime anlayamadığım birtakım büyük duygular ilham eden mevcudiyeti ne kadar derin, ne kadar büyük meziyetler saklardı. Ara sıra bana bakan ve size çok benzeyen güzel gözlerinde ne sonsuz bir şefkat vardı!

Zannederim ki, o zavallı kadın, beni, Nihal'den biraz daha fazla severdi.”

Nihat, düşünür gibi bir dakika sustuktan sonra, devam etti.

“Hiç unutmam. Bir gün beni, dizlerinin dibine çağırmıştı. Rengi çok solgundu. Yüzünde büyük bir azizenin rüyalı ve dualı büyüklüğü vardı. Ellerimi tuttu. Siyah gözleri, gözlerimde bir şey arıyor gibi bakıyordu. Güzel ve yumuşak elleri, saçlarımın üzerinde dolaştı. Ve sonra, başımı kendine doğru çekerek alnımdan uzun uzun öptü. *Nihat, dedi, babanı sever misin? Tabii dedim. Ya, anneni? Her ikisini de çok severim!* Kalbi parçalanıyor gibi bir ah çekti. *Sev, yavrum, sev! İkisini de sev, dedi.* Başını, oturduğu koltuğun arkasına dayadı. Bir elini göğsüne bastı. Zannederim ki, orada, ya bir heyecan veya şiddetli bir ağrı vardı. Solgun yüzü birdenbire, pembe bir renk almıştı. Zavallı kadın! Ben, o zaman, kendisine ne kadar acımıştım. Aynı soruyu, ilk defa, bana burada sormuş, ben, yine kendisine aynı cevabı vermiştim. O günden sonra, birbirini takip eden olaylar, küçük aklımda, büyük bir dikkatle büyümeye, annemle babamın arasında ufak tefek münakaşalar baş göstermeye ve evimizin içinde, anlayamadığımız birtakım hâller türemeye başladı. Annemin yüzünü şikâyetli, gözlerini yaşlı görmek beni çok üzüyordu. Babamın mahzun, durgun tavırlarına yüreğim yanardı. Bunların arasında, sebebini anlayamadığım bir üzüntüyle, çok mutsuz olurdum. Bazen çocukluk neşelerinden bile uzak kaldığım zamanlarım oldu. Bir gece, zavallı babamı, şuursuz vaziyette, bir taş üstünde bulup, eve getirmişlerdi. Ondan sonra, senelerce devam eden bu hâl, bizi, kendisinden ayrı yaşatmıştı.”

Nedret, Nihat'ın sözünü keserek "Nihat Bey! Göze görünen olayların annemi itham edebilmesi daha kuvvetli olmakla beraber, gerçek, pek acı, pek gönül harap edici bir hâldedir. Bunu size ispat etmek isterim. Ölmüş, unutulmuş, maziye karışmış zannedilen o günlerin karanlığını parçalayan bir hatıra defteri, mazinin esrarlı bir anahtarı gibi, bütün hakikati meydana koymuş ve bugünkü konumumu keşfetmiş gibi. Zavallı anneciğim, elleriyle yazdığı bu uzun sayfaları bana, yadigâr olarak bırakmış, bazı yerlerde, sizden uzun uzadıya bahsetmiş ve size olan sevgisini de kaydetmeyi unutmamış," dedi.

Nihat, büyük bir hayretle "Ne diyorsunuz, Nedret Hanım?" diye bağırıldı.

"Evet, böyle! Bir gün bunu, size göstereceğim. O zaman, her şeyi anlayacaksınız. Annemin ne kadar masum ve ne kadar çaresiz olduğunu öğrenerek, belki ona da anneniz kadar acıyacaksınız."

"Bunu ispata gerek var mı? Eğer bende ufak bir şüphe olsaydı, size, aşkımdan nasıl bahseder ve sizi nasıl sevebilirdim, Nedret? Bunu düşünmüyorsunuz? Babamın sevmiş bulunduğu bir kadının kızına, ben, hangi vicdanla, zevcem olmasını teklif edebilirdim? Bu kadar düşük ahlaklı bir şahsiyet olarak tanınacağımı ümit etmezdim."

Nedret, önüne bakıyordu. Nihat, bu sözleri, saflık ve son derece ciddiyetle söylüyordu. Genç kız hiçbir cevap vermedi. Nihat, onun ellerinden tutarak, kalbinin üzerine bastırmıştı.

Ay, bu bir çift başın üzerine, ışıktan iki çelenk koymuştu. Rüzgâr, çiçeklerden topladığı, baygın, mest edici bir hava ile ruhlarını doldurmuş, yapraklar bu manzara

karşısında hareketsiz kalmışlardı. Bülbüllerde, aşkın esrarlı nağmelerini dinleyen bir hâl var gibiydi.

Nedret, yavaşça, ellerini çekmek istemişti. Nihat, biraz daha cesaretle “Hayır!” demişti, “bana ümit verecek bir tek söz bekliyorum. Artık tamamıyla bana ait olacağını ve bu güzel parmaklarınızda başkasının yüzüğünü taşımayacağınızı, beni böyle ümitsiz ve saadet özlemiş bir hâlde bırakmayacağınızı, söyleyiniz.”

Nedret, kesik ve yorgun bir sesle “Artık gidelim, Nihat Bey, üşüdüm,” diye söylendi.

“Peki... Gidelim, Nedret. Fakat bekliyorum!”

“Neyi bekliyorsunuz?”

“Bir tek kelime... Ufak bir bakış...”

“Oh! Rica ederim, efendim. Artık bu sözleri bırakalım. Şimdiki hâlde, bizim için, anlaşmak mümkün değil.”

“Niçin? Niçin? Nedret, demek hâlâ, içinde, bana inmayan hisler var. Devam eden kin ve ilgisizliğiniz karşısında neler çektiğimi, ne kadar harap olduğumu niçin anlamıyorsunuz? Annenizin babama karşı ne kadar şefkatli bir kalbi olduğunu ve o kalbin bir eşinin de sizin vücudunuzda yaşadığını, onun da o kadar büyük bir hazine taşıması gerektiğini niçin düşünmüyorsunuz? Halbuki ben, babamın bu büyük aşkıyla, sizde böyle bir kalp arıyordum, Nedret. Bunu bana vermeyecek misiniz?”

Genç kız, her zamanki gülüşüyle, başını salladı.

“Babanızın kalbi, iki hayali, iki aşkı besleyecek kadar geniş ve kuvvetli değildi. Orada yalnız annemin mevcudiyeti hâkimdi. Sizin aklınızla kalbinizde ise, iki kadın hayali yaşıyor. Biri zengin bir güzelliğe ve diğeri solgun bir mehtap gibi gizli ve ince bir şiiriyete sahip... Birbiri-

ne tamamıyla zıt iki yüz. İki kadın portresi... Bunlar, her zaman sizi meşgul ediyorlar. Birisi çok ihtiraslı ve hain, bu, ruhunuzu pek hırpalıyor ve yoruyor. Diğeri ise, bütün mevcudiyetinizin dinlenme ihtiyacını hazırlayan, şifa ve teselli verici bir varlık oluyor. Değil mi? Hayır, Nihat Bey, siz aldanıyorsunuz. Ruhunuzun taşkın ve ıstıraplı kiskançlıkları, fırtınaları arasında sığınmak istediğiniz liman ben değilim. Siz yine o eski büyük aşkınızdan imdat isteyiniz. Belki yine sizi, o kurtarır. Benim sönük ve kudretsiz benliğimden şifa ve teselli aramayınız!”

Avukatın gözleri, mahzun ve kederli bir derinlikle, Nedret’in yüzünde dolaştı. Yavaşça, onun ellerini bırakarak “Peki!” dedi, “zaman size her şeyi anlatacaktır. Ben, tahammül edeceğim ve dinleyeceğim.”

İkisi de yürümeye başladılar. Avukat, çok heyecanlıydı. Nedret, mantosunun geniş yakası içine gizlediği yüzünde, ruhundan yansıyan bir ferahlık içinde, yavaşça, yanında yürüyen Nihat’a bakıyor, ruhunda, tatmin olunmuş ıstırapların sessizliğiyle bu gece onu daha fazla, daha kuvvetli bir aşkla sevdiğini nefesine itiraf etmekten artık çekinmiyordu.

Doktoru, terasta, kendilerini bekler buldular.

Gülerek “Üşümediniz mi, çocuklar?” diyordu. Nedret, odasına çıkar çıkmaz, hemen kâğıdı kalemi eline aldı. Nihal’e şu mektubu yazmaya başladı.

Nihal Hanımefendi,

Mualla ile Kenan’ın yeni aşkları, hayatımın büyük ve sonsuz saadetini hazırladığı için, kendilerine ne kadar teşekkür etsem azdır. Onları alın, hemen beraber geliniz. Kendim-

le beraber sizi de, uzun bir sıkıntıdan kurtaracağım. Katiyen, kimseye bir şey söylemeyiniz ve sabırsızlıkla beklediğimi de unutmayınız...

Nedret Sait

Ertesi sabah, Nihat, Nedret'i pek meşgul bulmuştu. Genç kızda neşeli bir faaliyet vardı. Her tarafı temizliyor, odaların bütün panjurlarını açarak her tarafa taze hava ve ışık doldurmak istiyor, şen ve mesut, aşağı yukarı dolaşüyor, elbiselerini düzeltiyor, dolaplarını yerleştiriyor, arada sırada Fatma Bacı ile şakalaşıyor, gülüyor, konuşuyordu. Nihat, bu hâlleri, hayret ve üzüntü içinde seyrediyor, bu esrarlı kızın ruhundaki bilinmezliği keşfedememekten dolayı, aciz ve perişan dolaşıyordu. Bir ara, onun yanına giderek, yalnız, bu faaliyetin ve bu kadar neşenin sebebini sordu. Yüzü küskündü.

Genç kız, şuh bir eda ile gülerek "A! Anlamıyor musunuz? Dügün hazırlığı... Dört beş güne kadar gelin olacak değil miyim?"

"Siz, neler söylüyorsunuz, Nedret Hanım? Beni gerçekten öldürmek mi istiyorsunuz?"

"Niçin öleceksiniz, efendim? Benim nişanlı olduğumu yeni mi öğreniyorsunuz?"

"Fakat ondan ihanet gördüğünüzü nasıl unutuyorsunuz? Sizinle istemeyerek evleneceğini hiç aklınıza getirmiyor musunuz?"

"Hislerimiz aynı şekilde karşılaşmış olur. Bunda ne var sanki?"

"Aman Yarabbi! Bu nasıl zihniyet, Nedret Hanım? Ne yaptığının farkında mısınız?"

“Elbet!”

“Nasıl? Siz bu kadar zalim olabilir misiniz, acaba?”

“Kim bilir? Kadınlar, bazen, bir canavar kadar zalim, bazen de bir kuzu kadar halim olabilirler. Şefkatin çokluğu, ara sıra, böyle reaksiyon yapabilir, zannedirim. Daha doğrusu, bunu, bizlere, siz yaptırırsınız.”

Nedret, bu sözleri söylerken, kahkahalarla gülüyordu.

Nihat, hayret içinde onu dinlerken, Nedret, kaç gündür kutudan çıkarıp bakmadığı gelinlik elbisesini inceliyor, uzun dantel duvağını açarak “Çok güzel, değil mi?” diye avukata gösteriyordu.

Genç adam ise sararmış bir hâlde “Nedret!” diyordu, “sen, en yumuşak, en güzel aletle insan öldürmek için yaratılmış büyülmüş bir varlıksın! Bu beyaz duvağa sarıldığın gün, bilmiyor musun, ne olacak? Bunu ikimize kefen yapacaklar! Yemin ederim ki, böyle olacak!”

“Ooo! Siz çok yamansınız, Nihat Bey!”

“Hayır, bana, bir çılgınsın, deyiniz! Çılgın! Ümitsizliğin verdiği kederden, asi ve serseri bir ruh taşıyan bana, yalnız bir zavallı deyiniz, Nedret Hanım! Bu, bana yeter. Artık sizden bir şey istemem. Her gün ölümümü seyretmekten alacağınız zevke kendinizi feda etmeyiniz. Size yazıktır. Bir başkasının olan yabancı bir kalbin, yalancı aşkına inanmayınız. O, sizi, hiç sevmeyecek, Nedret Hanım. Hayatta hep aklanacaksınız. Size acıyorum!”

Nedret, tatlı bir tebessümle, dudaklarını kıvrarak “Benim tuhaf bir ahlakım vardır. Bir şeyi gözümle görmeden kesinlikle inanmam. Kenan’ın bu ufak yaramazlığı, benim için, affedilmez kabahatlerden değildir. Mualla Hanım gibi zarif, hisli bir küçük hanımın, lütfen herkese

dağıttığı aşkına, o da, biraz elini uzatıvermiştir. Ne olur ki? Bundan ne çıkar sanki?” dedi.

“Aman Yarabbi! Siz ne müthiş, ne gaddar bir kadınmışsınız!”

Nedret, bir kahkaha daha atarak:

“Acayip! Ben, kendimi hiç bilmiyormuşum. İlk görüş-tüğümüz günle bugünkü bakışlarınızı karşılaştırıyorum da, o zaman sizin için, ne kadar sakın, ne kadar acemi, ne derece iradesiz bir genç kız olduğumu anlıyorum. Böyle değil mi? Başınızı sallamayınız, bu tamamıyla böyledir! Hem böyle olması da çok doğaldır. Gerçekten, o zaman, bir çocuk kadar saf ve temiz bir ruhum vardı. İnsanları şimdiki gibi anlayamamış veya anlamaya başlamamıştım. Bir kadının, bir erkeğe kendini nasıl sevdirdiğini, nasıl sevdireceğini hiç düşünmemiştim. Bu, benim için, kendiliğinden olan bir şey gibiydi. Bu hususta bana ilk dersi Mualla Hanım’la siz vermiş oldunuz. Sizinle onu, beraber ilk gördüğüm gün, bütün erkeklerin hepsi, mutlaka, Mualla gibi bir kıza bağlanması gerektiğini düşünmüş ve bunda sizi haklı görmekle beraber, nedense, biraz acımış-tım. Çünkü onun hisleri, size yakın olmaktan çok uzaktı Nihat Bey!”

Nedret, bir dakika, düşünüyor gibi durdukta sonra “Tuhaf,” dedi, “şimdi size bunlardan niye bahsediyorum, bilmem ki!”

Nihat’ın gözlerinde, ümide benzer parıltılar belirmişti.

“Rica ederim, söyleyiniz. Biraz daha, benimle Mualla’dan bahsediniz! Bana acıdığınızı, bir kere tekrar ediniz! Bu sözler, kalbimi yakan, öldüren ıstıraplara biraz huzur verir gibi oluyor. Çünkü Nedret, ben sizi,

zavallı bir hasta gibi seviyorum. Beni biraz yaşatınız diye yalvarıyorum. Bilmem niçin? Hayatınıza katmak istediğim bu hasta benliğimi, her zaman mahrumiyetinizle inletmeye mahkûm ediyorsunuz! Niçin bu büyük aşkımın şaşaasını zulmünüzle karartmak istiyorsunuz? Bari hayatınızın, uzak, sönük ve öksüz bir hayali olsam... Ona da razı olacağım, Nedret. Sizden dilediğim, istediğim iyiliklerin en küçüğü, en fakiri olan bu son talebimi ne olur reddetmeyin.”

Nedret'in yüzünde derin bir hüznün vardı.

“Siz,” dedi, “aşkın iki günlük zahmetine katlanmaktan şikâyet ediyorsunuz. Halbuki zavallı babanızla annem... Senelerce devam eden sonsuz bir mahrumiyete, sessiz tahammül etmişler. Biz böyle büyük, feci bir aşk hayatı yaşayan iki mutsuzun çocukları değil miyiz?”

Nihat, başını önüne eğmişti.

“Evet,” diyordu, “onlar gibi, hayatın bu yüksek mevkiine erişmek, bütün insanlara kolay gelse...”

Nihal, Nedret'in mektubunu aldığı gün, büyük bir yük altından kurtulmuş gibi ferahlamıştı. Artık her şey, yoluna giriyordu. Nedret'in yazdığı mektup, kendisine meçhul olmayan bir gerçeği söylüyordu. Genç kadın, buna, çok sevinmişti. Zaten kaç zamandır, kardeşinin çektiği ıstırabı görerek, ayrı bir azap içinde yaşıyordu. Kenan'la Mualla'ya hiçbir şey belli etmedi. Yalnız, o akşam, sofrada bulundukları sırada, Nedret'ten bir mektup aldığını ve kendilerini iki güne kadar beklediğini ve bu davete hemen gitmek gerektiğini söyledi. Kenan endişeli ve te-

reddüt içindeydi. Mualla da, çılgın ve taşkın bir kıskançlık hırçınlığı başlamıştı. Kenan, zamanın zorluğu içinde, ne söyleyeceğini, ne yapacağını şaşırılmış gibi, Nihal'in yüzüne bakıyordu. Genç kadın, sütkardeşinin, bu medet uman bakışlarına karşı "Korkma Kenan," dedi, "ben her şeyi göze aldırdım. Zaten sen Nedret'le, katiyen mutlu olamayacaktın. Bunu, ilk günden beri biliyorum. Ben, her şeyi babama söyleyeceğim. Belki buna, Nedret de, memnun olacaktır."

"Ne söylüyorsunuz, Nihal? Buna emin olsam, hiç azap çekmeyeceğim."

"Sen, Nedret'in, seni sevmediğini hiç anlıyor muydun Kenan?"

"Anlıyordum. Fakat kadın kalbi, anlaşılmaz olduğu için, kesin bir hüküm veremiyordum."

Mualla, omuzlarını silkerek "Demek, bir gün seviyeceğinizi ümit ederek bekliyordunuz. Teessüfler ederim. Nedret, ne kimseyi sever ve ne de sevilir. O hasta ve kibirli kızı sizden başka kimse beğenmez. Buna emin olunuz. O şeytan gibidir, kendi kendini beğenir oturur. Of! Birkaç gün orada, onun yanında ne azaplı, sıkıntılı günler geçireceğim, yarabbi! Kenan, artık bu hâle bir son vermeli, anlıyor musunuz? Bu konuda ben, sizden fazla cesur olduğumu hissediyorum. Vaziyetimiz tamamıyla anlaşılmalı. Herkes, kendi konumuna göre hareket etmeli. Ben tahammül edemeyeceğim. Onun yanında bulduğunuz zaman, daima size uzak bir yabancı kalışım, beni çıldırtıyor! Evet. Artık Nedret Hanım, sizinle evlenemeyeceğini bilmeli. Bunu doktor beye de söylemeli, anlıyor musunuz?"

Mualla ağlıyordu.

Kenan küdretsiz ve perişandı.

“Üzülme, Mualla,” dedi, “ne istersen yapacağım. Göz-yaşların kalbimi parçalıyor. Fakat biraz sakın ol! Bu, o kadar kolay, o kadar çabuk olacak bir şey değil, iki gözüm! Sütbabamın hatırını kırmak, Nedret’i hor görmek istemiyorum. Her şey güzellikle olsun, diyorum. Gelecek günlerin saadetini temin etmek, sana vermek istediğim hayatımı aşkın zevk ve huzuruyla geçirmek için böyle hareket etmenin daha iyi olacağını düşünüyorum. Fena mı? Söyle!”

“Ya, doktor bey düğünü bir an evvel yapmak isterse? Ne diyeceksiniz.”

“Onu, artık düşünme! Elbet ben de ona göre düşüneceğim. Her şeyi göze alacağım. Daha cesur olacağım. Her şeyi yapacağım. Daha doğrusu, seni çılgıncasına sevdiğimi söyleyeceğim.”

Nihal, söze karıştı.

“İkiniz de susacaksınız. Babama, her şeyi, ben anlatacağım!” dedi.

Bu gece, çiftliğin, en parlak gecesi idi. Senelerden beri derin karanlıklar içinde uyuyan ve damının girintilerinde baykuşlar uluyan bu taş binanın pencereleri, ateş püskürüyordu. Aşağı taşlığa, mükellef bir sofra kurulmuştu ve Nedret, en güzel tuvaletiyle, İstanbul’dan gelen misafirlerinin arasında, şen ve şuh dolaşıyordu. Nihat, birdenbire gelen Mualla ile Kenan’ı görür görmez biraz tuhaflaşmış, onlar gelir gelmez, İstanbul’a dönme kararını vermiş, bu fikrini Nedret’e söylemiş ve o ise, lakayt ve şuh bir tavırla “Acele etmeyiniz, canım! Yarın sabah,

istediğiniz gibi hareket edersiniz! Bu geceyi hep birlikte geçirelim de,” demişti. Onun, kendisine hiç acımayan zalim bakışları altında taşan hisleri, sabrını tarumar etmek derecesine geldiği hâlde “Fakat artık insanın tahammül edemeyeceği eziyetler içinde ezildiğimi, biraz anlamanız lazım, değil mi?” diye söylenmişti.

Kenan, Nihat’ın bu durgun ve soğuk hâllerine hayret etmekle beraber, Nedret’in bu gece kendisine karşı gösterdiği pek fazla iltifat altında küçülüyor ve bu genç kıza vurulacak darbenin ağırlığını düşünerek ne yapacağını şaşıyor, bu azaplı durumun zorluğu, beynini sersemletiyordu. Mualla ise, müthiş ve çılgın bir kıskançlık azabıyla yanıyordu.

Nedret, herkesten çok, Nihal’le meşguldü. Neşe ve sadetle parlayan yüzü, bu gece, her zamandan daha güzel görünüyordu. Nihal, onun bu kadar cazibeli olduğunu hiç görmediğini düşünüyordu. Onu bu derece taşkın bir güzellik içinde bırakan büyunün tamamıyla aşk olduğuna kanaat etmişti.

Lakin kardeşinin, mahzun yüzü, Nedret’in neşesiyle zıt bir şekil alıyordu. Bunun sebebini henüz anlayamadığı için, onunla bir an yalnız bulunmayı istiyordu. Zavallı Nejat’a gelince, o, etrafında dönen durumların ortasında, tuhaf bir ruh hâli içinde kalmıştı. Ne oluyordu? Herhalde bir şey vardı! Lakin keşfedemiyordu.

Nihat’ın, Nedret’e karşı olan meyline, çoktan vâkıftı. Lakin Nedret’te büyük bir şey sezmeyi başaramamıştı. Bu kızın açılmayan ruhu, daima her şeyi gizlemiş ve örtmüştü. Bu geceki neşeli kahkahalarının artık hep Kenan’a ait olduğuna, bu ince ve zarif tuvaletinin bu akşam sırf

Kenan için yapıldığına, bu ziyafetin şerefi tamamıyla bu mesut nişanlıya mahsus olduğuna inanıyordu. Bir zamanlar düşüncelerini ezen şüphelerin ağırlığından kurtulduğuna sevinmekle beraber, oğlunun hâli, babalık hissinin en canlı yerine dokunuyor, orada acıya benzer bir şeyler uyandırıyordu,

Onun kalbinde açılan yaranın biraz tehlikeli olduğunu, belki kendininki gibi, sonra hiç iyileşmeyen, bütün hayatında devam edecek uzun ve sonsuz bir dert olacağını ve yapılan hatanın tamir edilecek yerleri kalmamış olduğunu ve şu sırada ne yapabileceğini, uzun uzun düşündü. Ve sonra, yavaş yavaş kalkarak, oğlunun yanına doğru gitti. Genç adam, babasının yaklaşmasından, bir şey söylemek istediğini anladığı için, yapmacık bir gülüşle, kederlerini gizlemeye çalışarak onun yüzüne baktı. Zavallı Nejat, bu tebessümün acısını ruhunda duyduğu hâlde, yavaşça “Bu gece hiç konuşmuyorsun? İstersen, biraz dışarı çıkalım, dolaşalım, olmaz mı?” dedi.

O, başını önüne eğmişti. Babasının şefkatli bakışları, ateş içinde yanan zihnine tatlı bir serinlik serpmiştir. Onun vücudunda kendi ruhuna ümit verici bir kuvvet buluyordu. Az kalsın “Baba! Siz de mi böyle çektiniz? Böyle inlediniz?” diye soracaktı, ömründe bu geceki kadar bu adama acıdığını hissetmemiştir. Hiç tükenmeyen hasret günlerinin ağarttığı beyaz saçları altında, solgun ve hazin görünen yüzünü bu kadar yorgun görmemiştir.

Dalgın ve mahzun, ayağa kalkarak “İsterseniz, ormana kadar gidelim,” dedi. Baba ile oğul, kapıya doğru yürürken Nedret “Kahveleriniz hazır, efendim,” diyordu. Doktorla Nihat, dönmüşlerdi. Nedret’in siyah ve tatlı ve

ahenkli sesiyle güzel gözleri, dolgun bir ifadeyle, Nihat'ın gözlerine çevrildi. Bu bakışta, ruha işleyen, yumuşak bir sıcaklık vardı. Genç adam, birdenbire, şaşırdı. Üzerine, gecenin bütün ışıkları serpiliyor zannetti. Nedret, sihirli bir gülüşle “Biraz sonra, tepeye kadar gideriz, olmaz mı?” dedi.

Nihat, büyük bir sevinçle, babasının yüzüne baktı. Onun gözlerinde, şu dakikada, yine eski aşkın rüyaları vardı.

İkisi de, tekrar salona girdiler. Mualla, gururlu bir tavırla, kanepeye yaslanmıştı. Nihal'le Kenan, pencerenin önünde idiler.

Kahveler içilmişti. Nedret, gözlerinin bütün gururuyla, birer birer odadakileri süzdü. Nihat, babasının yanında ayakta duruyordu. Şu anda, genç kızın yüzü çok ciddi ve sakindi. Kapının yanındaki hizmetçiye, Fatma Bacı ile Veysel Baba'yı çağırmasını emretti. İnce ipekli pembe kostümünün bütün endamını saran güzelliği içinde, yavaş yavaş yürüyerek, Nejat'ın yanına oturdu. Nedense, her göz ona bakıyordu. Bir iki dakika önce bir çocuk kadar şuh görünen bu kız, şimdi, ağırbaşlı bir şahsiyet oluvermiş, başı gururla yükselmişti. Salonun içinde biraz heyecanlı ve titrek bir ses işitildi.

“Kenan Bey,” diyordu, “yanlışlıkla birbirine bağlanmak üzere bulunan ve karanlık çıkmaz yollarda bunalan hayatımızın selamet haberini, bu gece, birbirimize müjdeleyerek, kendimizi tebrik edelim. Mualla Hanım'a ait olan, parmağımdaki yüzüğü, doktor beyefendiye teslim ediyorum. Size karşı duyduğum saygıma, bundan sonra, sonsuz bir kardeş sevgisi eklenmiştir. Zaten şimdiye kadar

bundan başka bir his duymamıştım. Sizi, şefkatli bir kız kardeş gibi sevmek ve bu sıfatı muhafaza etmekle daha büyük bir bahtiyarlık kazanacağımı anladım.”

Odadakilerin, kalpleri, bu beklenilmeyen olay karşısında, altüst olmuştu. Nedret, ayağa kalkarak, yüzüğü Nejat’a uzatmış ve “Bu vazife sizindir, bunu Mualla Hanım’a veriniz,” demişti.

Kenan’ın nutku tutulmuş ve hayret içinde Nedret’e bakıyor, yüzü sapsarı görünüyordu. Nejat, iradesiz bir hareketle yüzüğü Mualla’nın parmağına geçirdi. Genç kız, kendisine sonsuz bir aşk saadeti veren Nedret’e doğru ellerini uzatmıştı. Gözleri minnet ve şükranla dolu “Nedret Hanım, hayatta sizin kadar yüksek bir benliğe sahip olmaya çalışacağım!” diyordu.

Nedret, kendisine uzanan bu elleri samimiyetle sıktıktan sonra Kenan’ın avuçları içine teslim etmişti. Nejat, sakın sakın ağlıyordu. Nihat, beklenti içinde bütün gördüklerinin, işittiklerinin bir hülya olmasından korkarak Nedret’e bakıyordu. Genç kızın gözleri ikinci defa onun gözlerine çevrilmişti. Bunların esrarlı siyahlığından aydınlık bir gecenin ümitleri parlıyordu. Birdenbire kendini doktorun kolları arasına attı. Başını senelerce annesi için çarpan, onun kalbi üzerine dayadı. İkisi de ağlıyorlardı.

Nihal’in tatlı ve şefkatli sesi “Babacığım,” diyordu, “ağabeyim sizden af diliyor.”

Nejat, bir eliyle onu yanına çağırdı ve göğsünün bir tarafını açarak “Senin yerin burada!” dedi.

Kolunun biriyle Nedret’e, diğeriyle oğluna sarıldı. İkisini de göğsünün üstünde sıktı.

Bu gece mehtap daha parlaktı. Bülbüller, coşkun bir

aşk teranesiyle ağlıyorlardı. İnce bir sis tabakası altında, karanlık gölgelere gömülmüş gibi, hülyalı görünüyordu orman.

Nejat, yalnız, terasın bir tarafına çekilmiş, ayın ışıkları altında birer aşk hayali gibi sessiz gezinen çiftleri seyre dalmıştı. Kenan’la Mualla, koruya doğru yürümüşler. Nedret’le Nihat ufak tepeye giden yola doğru ilerlemişlerdi. Genç kız, başını, sevdiği gencin omzuna dayamış, en gönül okşayıcı tebessümüyle, gülen dudaklarının arasından “Kaç günlük hazırlığımın bu mesut gece için olduğunu hiç aklınıza getirmiyordunuz, değil mi? Halbuki ben, gelinlik elbisemle beyaz duvağımı yalnız sizin için hazırlamıştım,” diyordu.

Terastan bu iki mesut genci seyreden Nejat karşıkı yüksek dağın siyah gölgeli yamacından beyaz bir hayalin kendisine doğru kollarını açtığını görüyor gibi oluyordu. Bu hayal, sanki gittikçe yaklaşıyordu. Onun güzel vücudunu örten beyaz örtünün kıvrımları altında çıplak omuzlarına, beyaz kollarına, siyah saçlarından inen kocaman ipek bir dalganın yumuşak ve tatlı temaslarını hissetme derecesine geliyordu.

Birdenbire, kollarını, gecenin ıssızlığına doğru uzattı. Heyhat! Bunlar, karanlık bir boşluk içine düşüverdiler.

O zaman, aşkının bu acı ve aldaticı serabına karşı, ümitsizlikle yine baş başa kalan ruhu, kalbi, mevcudiyeti, tükenmeyen hasretiyle “Fıkret! Fıkret!” diye inledi.

"Bütün hayatının, bütün hislerinin, bütün çaresizliklerinin acısını şu dakika kendi ruhunda taşıdığı hâlde karanlık ve dikenli bir yolun ufuklarına doğru yürüyordu. Halbuki o, zavallı kadın, gözyaşlarından ibaret olan hayatını bütün izahıyla gözleri önüne dökmüş, ona bir hayatın bütün ıstıraplarıyla dolu bir kitap bırakmıştı."

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında karasevda temalı eserler kaleme alan ilk kadın yazar Güzide Sabri, kendi hayatında tanık olduğu kasveti ve hüznü kurguya aktarmaktaki ustalığıyla da edebiyatımızın unutulmazları arasına girmiş bir isim. *Ölmüş Bir Kadının Evrak-ı Metrukesi*'nin devam romanı olan *Nedret* ise, Güzide Sabri'nin melankolik kahramanı Fikret'in kızı Nedret'in hüzünlü hikâyesini anlatıyor.

Annesinin hayatından geriye kalan parçaları bir yapboz gibi bir araya getirmeye başlayan Nedret, Kenan'la nişanlanır ve düğün tarihi giderek yaklaşır. Nedret'in önünde iki yol vardır. Biri karanlık ve ümitsiz, diğeri aydınlık ve sonsuzdur. Onun da hayatı annesinininki gibi kederle mi yoğrulacaktır yoksa aşk içerisinde mesut mu olacaktır? Artık ya kalbinin sesini dinleyecek ya da çevresindeki insanlara kulak verecektir.

İki kez beyazperdeye uyarlanan *Ölmüş Bir Kadının Evrak-ı Metrukesi*'ndeki karasevda öyküsü, *Nedret*'te de aynı heyecanla devam ediyor.

